

გ. ამყოლაძე, მ. ფირცხალავა, მ. ლომსაძე-კუჭავა,
გ. კიკნაველიძე, ი. ამყოლაძე, ნ. გიორგიშვილი, თ.
სოზიაშვილი, მ. ჩხენკელი, თ. ხვიჩია, მ. ხაჩიძე

საქართველოს რეკრეაციული ობიექტების
გამოყენების სამართლებრივ-ნორმატიული
დოკუმენტები

(წიგნი II)

გ. ამყოლაძე, მ. ფირცხალავა, მ. ლომსაძე-კუჭავა,
გ. კიკნაველიძე, ი. ამყოლაძე, ნ. გიორგიშვილი, თ.
სოზიაშვილი, მ. ჩხენკელი, თ. ხეჩია, მ. ხაჩიძე

საქართველოს რეკრეაციული ობიექტების გამოყენების სამართლებრივ-ნორმატიული დოკუმენტები

(წიგნი II)

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა
სამართლებრივი დოკუმენტების განყოფილება

თბილისი 2009

ნაშრომი შედგენილია ავტორთა ჯგუფის მიერ შემდეგი
შემადგენლობით: გ. ამყოლაძე, მ. ფირცხალავა, მ. ლომსა-
ძე-კუჭავა, გ. კიკნაველიძე, ი. ამყოლაძე, ნ. გიორგიშვილი,
თ. სოზიაშვილი, მ. ჩხენკელი, თ. ხვიჩია, მ. ხაჩიძე.

151
K 285.151

„აღნიშნული ნაშრომი განხორციელდა სსიპ- ქართველოლოგიის, ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებების ფონდში (რუსთაველის ფონდი) მოპოვებული გრანტის მეშვეობით (გრანტი №252-08-2-166) წინამდებარე პუბლიკაციაში გამოთქმული ნებისმიერი აზრი ეკუთვნის ავტორთა ჯგუფს და შესაძლოა არ არასახედეს სსიპ-ქართველოლოგიის, ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებების ფონდის (რუსთაველის ფონდი) შეხედულებებს“.

5.11. ... 177
5.12. ... 178
5.13. ... 187
5.14. ... 189
5.15. ... 201
5.16. ... 202
5.17. ... 205
5.18. ... 206
5.20. ... 216
5.21. ... 217
5.22. ... 230
5.23. ... 233
5.24. ... 234
5.25. ... 235
5.26. ... 236
5.27. ... 237
5.28. ... 238
5.29. ... 239
5.30. ... 240
5.31. ... 241
5.32. ... 242

შესავალი -----	6
თავი 1. რეკრეაციული რესურსი და პოტენციალი -----	9
1.1. რეკრეაცია. არსი, საგანი, ობიექტი, სუბიექტი, საქმიანობა -----	9
1.2. რეკრეაციის განვითარების სტრატეგია -----	14
თავი 2. საქართველოს სარეკრეაციო ადგილები -----	22
2.1 დასასვენებელი სახლები, სანატორიუმები კურორტები, პანსიონატები -----	22
თავი 3. საკურორტო-კლიმატური და ჰიდრომინერა- ლური რესურსები და მინერალური წყლები -----	36
3.1. რეკრეაციული ობიექტების კლიმატური პირობები -----	36
3.2. საქართველოს მინერალური წყლები -----	38
3.3. მინერალური წყლების გამოყენების სახელმწიფო ნორმები -----	43
3.4. საქართველოს ჰიდრორესურსები -----	84
3.5. საქართველოს ჰიდროელექტროსადგურები რეგიონების მიხედვით -----	84
3.6. წყლის რესურსები -----	86
3.7. საქართველოს დიდი და საშუალო მდინარეები -----	86
3.8. საქართველოს ტყის ფონდი რეგიონების მიხედვით -----	90
თავი 4. კურორტები და საკურორტო ადგილები -----	93
4.1. კურორტების რეკრეაციული თავისებურებები -----	93
4.2. საკურორტო ზონები -----	96
4.3. სამკურნალო დასასვენებელი კურორტები -----	113
4.4. სარეკრეაციო ობიექტები -----	119
4.5. საქართველოს კურორტების სახეები და რეკრეა- ციული დასახელება -----	113
თავი 5. სასტუმროები და ტურისტული სააგენტოები --	142
5.1. ქუთაისი -----	142
5.2. რაჭა -----	144

5.3. სვანეთი -----	145
5.4. თუშეთი -----	147
5.5. ვარძია -----	148
5.6. ხევსურეთი -----	150
5.7. სასტუმროები აჭარაში, -----	150
5.8. ურეკი -----	164
5.9. კვარიათი -----	169
5.9. ჩაქვი -----	173
5.10. გონიო -----	175
5.11. სარფი -----	177
5.12. ბაზალეთის ტურისტული კომპლექსი -----	178
5.13. ბორჯომის ხეობა -----	187
5.14. ბაკურიანი -----	190
5.15. ცემი -----	201
5.16. წყალტუბო -----	202
5.17. გუდაური -----	205
5.18. კახეთი -----	210
5.20. ნუნისი -----	216
5.21. თბილისი -----	217
5.22. ტურისტული სააგენტოები -----	230
ლიტერატურა -----	233

შესავალი

საქართველოში მეცნიერების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე გამოკვეთილი არ არის მეცნიერული კვლევის მიმართულებები, ისეთი ობიექტების მიმართ, როგორცაა რეკრეაციული და გამაჯანსაღებელ-პროფილაქტიკური ობიექტები. რაც შეეხება ჯანდაცვის ობიექტებს, მათზე არსებობს თანამედროვე მეცნიერული კვლევის შესატყვისი ნაშრომები, მაგრამ ისინი ძირითადად ეხება სამედიცინო ობიექტების ტერიტორიული გააადგილების მიზანშეწონილობასა და მათი საქმიანობით მოსახლეობის ჯანდაცვის პირობებით მომსახურებას. ზოგიერთი პუბლიკაცია ინფორმაციული ხასიათისაა, ზიგი კი რეკლამისა და აგიტაციის პირობებს ეხება.

ჩვენი მიდგომა ამ კომპლექსური კვლევის ობიექტების მიმართ სისტემურია და გვსურს ქვეყნის რეგიონული ჭრილის მიხედვით ერთ ტერიტორიულ მართვის სისტემაში მოვაქციოთ ყველა მითითებული მიმართულების ობიექტები, ჩამოვაცალიბოთ ი ნტეგრირებული მიდგომ ა მოცემ ული სამედიცინო, გამაჯანსაღებელ-პროფილაქტიკური, დასვენების, ტურიზმის პროგრამებზე და მოვახდინოთ ამ სისტემის ადაპტირება რეგიონის, ქვეყნის და საზღვარგარეთის ქვეყნების მოსახლეობის მოთხოვნილებებზე, შევქმნათ ამ ობიექტების ეფექტიანი და მიზანდასახული გამოყენების საფუძველი. ამ პრობლემის გადასაწყვეტად ჩვენ ვემყარებით ისეთ ფუნდამენტურ დებულებას, როგორცაა:

საქართველო ერთ-ერთ უმდიდრეს ქვეყანას წარმოადგენს გამაჯანსაღებელი, სამკურნალო, დასვენებისა და საკურორტო-რეკრეაციული ობიექტების სიმრავლით, გამო-

რჩეული გეოგრაფიული მდებარეობით, ჰავით და უნიკალური კლიმატური პირობებით, მდიდარი მრავალფეროვანი მინერალური წყლებით (2000, მათ შორის ცხელი წყაროები), მდინარეებით (26000-ზე მეტი), ტბებით (856). შავი ზღვის ულამაზესი სანაპირო ზოლით (320 კმ), დიდი და მცირე კავკასიონის მთაგრეხილებით (გადაჭიმულია 1500 კმ), კურორტებით (102) და საკურორტო ადგილებით (182), ქართული პროვინციების მკვეთრად განსაზღვრული ბუნებრივი პირობებით, ქართული ტრადიციებით, მატერიალური და სულიერი კულტურით, განსხვავებული ლანდშაფტით, ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობით, მყინვარებით, ტურიზმის სახეების პოტენციალით: აგროტურიზმი, სამკურნალო-საკურორტო, გამაჯანსაღებელ-სპორტული, შემეცნებითი, კონგრესული, რეგიონული, გასართობი, საგანმანათლებლო სათავგადასავლო, სამოგზაურო, სამთოსათხილამურო, ალპინისტური და სხვა.

სამეცნიერო საგრანტო პროექტის პირველი ეტაპი ძირითადად ეხება, გამაჯანსაღებელ-პროფილაქტიკური და რეკრიაციული ობიექტებს, მოკვლეულია მათი რეგიონული გააადგილება და გამოყენების თავისებურებები.

სამეცნიერო-მეთოდური და საცნობარო ნაშრომი შედგენილია ავტორთა ჯგუფის მიერ სახელმწიფო სამეცნიერო საგრანტო პროექტის სამეცნიერო ხელმძღვანელის პროფ. გ. ამყოლაძის ხელმძღვანელობით.

ნაშრომის სამეცნიერო-მეთოდური ნაწილი, შესავალი და კომენტარი დამუშავებულია და პირველწყაროებიდან მიღებული ინფორმაცია თამატიკის მიხედვით მოძიებულია და ნაშრომში განაწილებულია ავტორთა ჯგუფის მიერ.

გამოყენებული ლიტერატურა და პირველწყაროები ზოგი მითითებულია ტექსტში, ზოგიც საერთოდ გამოყენებულ ლიტერატურაში.

სამეცნიერო-მეთოდური და საცნობარო ნაშრომი „საქართველოს რეკრეაციული ობიექტები“ წარმოადგენს ჩვენს მცდელობას, წარგვედგინა საქართველოს ეს გამორჩეული სიმდიდრე, როგორც კონკურენტული უპირატესობა მოსახლეობისათვის, მეწარმეებისა, ბიზნესმენებისა და ინვესტორებისათვის მათი ინტერესთა მიხედვით ამ ობიექტების მარკეტინგული მიმზიდველობის გამოკვეთის თვალსაზრისით რეკრეაციული ობიექტების გამოყენების მიზნით.

ავტორთა ჯგუფი არ გამორციხავს, რომ ნაშრომს შეიძლება რაღაც დააკლდა ან რაღაც არ იქნა მითითებული ან შეტანილი, ამიტომ ყველა მკითხველს, ინტერესის გამოვლენის შედეგად, გაგვიგეთ გულთ და მოგვაწოდეთ წინადადებები, რომლებიც მიღებული იქნება ჩვენს მიერ და გამოყენებული შემდეგი კვლევებისა და შედეგების გამოყენების დროს.

თავი 1. რეკრეაციული რესურსი და პოტენციალი

1.1. რეკრეაცია. არსი, საგანი, ობიექტი, სუბიექტი, საქმიანობა

რეკრეაცია ლათინური სიტყვიდან წარმოსდგება და ნიშნავს აღდგენას და იგი წარმოადგენს შრომის პროცესში ადამიანის მიერ დახარჯული ძალის ორგანიზებულად ან არაორგანიზებულად აღდგენას, ასევე განსაზღვრული ძალის დაგროვების პროცესს, შემდგომი საქმიანობისათვის ადამიანის ფიზიკური და ინტელექტუალური პოტენციალის განვითარებას.

აქ შეიძლება გავითვალისწინოთ შემდეგი თვისებურება: ადამიანის დახარჯული ძალის აღდგენა და ძალის მოკრების პროცესი უნდა ხდებოდეს საკუთარი საცხოვრებლის გარეთ ანუ შვებულების პერიოდში ინდივიდუალურად ან ჯგუფთან ერთად, ორგანიზებულად ან არაორგანიზებულად იღებდეს მონაწილეობას ტურისტულ სვლაში ან დასასვენებელ ობიექტებზე (სანატორიუმი, დასასვენებელი სახლი და ა.შ.).

ასეთი მიდგომით რეკრეაციაში შეიძლება გავითვალისწინოთ დასვენების, აღდგენისა და გაჯანსაღების ფუნქციების შემაჯამებელი თვისება. თუმცა საზღვარგარეთის ქვეყნებში რეკრეაციით მოიაზრება დასვენება, რომლის მთავარ მიზანს წარმოადგენს დამსვენებელთა დახარჯული ძალებისა და შრომისუნარიანობის აღდგენა. დასვენება შეიძლება გამოხატული იყოს აქტიური, რომელიც ითვალისწინებს სარეკრეაციო საქმიანობის სახის ცვლილებას (სპორტი, ტურიზმის სხვადასხვა სახე და ა. შ.) ასევე პასიური, რაც

ხასიათდება აქტიურობის მკვეთრად შემცირებით. როცა რეკრეაციული რესურსების გამოყენება მიზანმიმართულად იმართება ამ პროცესს უწოდებენ ორგანიზებულ დასვენებას.

სარეკრეაციო საქმიანობის შესრულებისათვისა და ამ პროცესის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით გამოიყენება რეკრეაციული რესურსები, ესაა ბუნებრივი და ანტროპოგენური ობიექტები ანუ ბუნებრივი და კულტურული რესურსების ნაწილი. ამ რესურსების გამოყენება შეიძლება საზოგადოების მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად და ისეთი ორგანიზაციების შესაქმნელად, რომელთა საქმიანობა წარმართული იქნება მოსახლეობის სარეკრეაციო მოთხოვნილების დაკმაყოფილებისათვის. რეკრეაციული რესურსები შეიძლება დავყოთ შემდეგ სახეებად, ესაა ჰიდრომინერალური, კლიმატური, წყლის, ტყის, მთის და ზღვის სანაპირო რესურსები. ანტროპოგენურ რეკრეაციულ რესურსებს მიეკუთვნება კულტურულ-ისტორიული ქანდაკებები, ქალაქები, სხვა დასასვენებელი პუნქტები, უნიკალური ტექნიკური ნაგებობები და სხვა.

რეკრეაციული რესურსების სახეებს წარმოადგენს: ტურიზმის რესურსები, სამკურნალო-პროფილაქტიკური რესურსები და სხვა. რესურსების ფუნქციებს მიეკუთვნება საკურორტო, სამკურნალო გამაჯანსაღებელი, სპორტული, საექსკურსიო-ტურისტული ან შემეცნებითი და ა.შ.

საზღვარგარეთულ, სამეცნიერო ლიტერატურაში გამოყენებულ ტერმინებში "სარეკრეაციო ობიექტები", "რეკრეაციული ტერიტორია", "ტერიტორიულ-რეკრეაციული სისტემა"; ობიექტი განისაზღვრება, როგორც "ნებისმიერი გამოყოფილი, ფართობით შეზღუდული ადგილი, რომელსაც გააჩნია დასვენებისთვის მიმზიდველი თვისებე-

ბი”, ხოლო რეკრეაციული ტერიტორია-ესაა ხმელეთის ან წყლის ზედაპირის ნაწილი, რომელიც გათვალისწინებულია ადამიანების დასვენებისათვის, მათი ჯანმრთელობისა და შრომისუნარიანობის აღსადგენად. ამგვარად რეკრეაციული ობიექტები თუ რეკრეაციული ტერიტორია ორივე შემთხვევაში, ესაა სივრცე რომლის საზღვრებში იმყოფება ერთი ან რამდენიმე სარეკრეაციო ობიექტი, ტერიტორიული რეკრეაციული სისტემები, რომლებიც განლაგებულია კომპაქტურად ან გაბნევით და ასრულებენ რამდენიმე სარეკრეაციო ფუნქციას.

ტერტორიებისა და სისტემების ობიექტებს, რომლებიც განსაზღვრული პირობების მიხედვით შეიძლება მონაწილეობდნენ რეკრეაციული საქმიანობის პროცესში, ჩართული არიან, როგორც წესი კულტურისა და ბუნების საგანძურში. ჯერ კიდევ ყოფილი საბჭოთა კავშირის არსებობისას საქართველოში მოქმედებდა 27.04.1981 წელს მიღებული დებულება "სახელმწიფო ნაკრძალების ბუნების საგანძურის, ბოტანიკური ბაღებისა და დენდროლოგიური პარკების, ზოოლოგიური საღებოს, ნაკრძალებისა და ბუნებრივი ეროვნული პარკების შესახებ"; გამოცხადებულია უნიკალური ან ტიპიური, ფასეული, როგორც მეცნიერულ, კულტურულ-შემეცნებით ან გამაჯანსაღებელი თვალსაზრისით, ბუნებრივი ობიექტები, რომლებსაც მიეკუთვნება მდინარის, ტბის, სანაპიროს და ღირშესანიშნავი მთების ლამაზი ნაწილები და ცალკეული ობიექტები იშვიათი გეოლოგიური მოშიშველება, სასარგებლო წიაღისეულის საბადოს ეტალონური ნაწილები, ჩანქერები, გამოქვაბულები, ცალკეული იშვიათი ან ისტორიულად ღირებული ხეები, მინერალური წყაროები, ლამაზი კლდეები, მეტეორიტიული კრატერები,

ვულკანური ღრმულები, იშვიათი და შორეულ ისტორიული ნაკვალევი (სათაფლია), მრავალსართულიანი გამოქვაბულები (ცუცხვათი) და სხვა, ასევე ხელოვნური წარმოშობის ბუნებრივი ობიექტები: უძველესი ტყეები და პარკები, მიტოვებული არხების ნაწილები, კარიერები, წყალსატევები და სხვა. ბუნებრივ საგანძურს შეიძლება მივაკუთვნოთ ეროვნული პარკები, ნაკრძალები და სხვა განსაკუთრებულად დაცული ბუნებრივი ტერიტორიები. კულტურულ ძეგლებს შეიძლება მივაკუთვნოთ არქიტექტურულ-სამშენებლო, არქეოლოგიური, საკულტო და სხვა ანალოგიური ობიექტები, რომელთა განსაკუთრებული მნიშვნელობა განმტკიცებულია იურიდიულად.

ამგვარად ბუნებისა და კულტურის ძეგლები შეიძლება წარმოადგენდეს რეკრეაციულ ობიექტებს, როგორც მისი საქმიანობის ძირითად გამომხატველს, რომლის მიზეზია დამსვენებელთა მიერ განსაზღვრული ლანდშაფტის საგანძურის თუ ძეგლის დათვალიერება.

რეკრეაციული გამოყენების თვალსაზრისით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ეროვნულ პარკებსა და ნაკრძალებს, როგორც განსაკუთრებულად დაცული ობიექტებსა. პირველი ეროვნული პარკი მსოფლიოს მასშტაბით გაიხსნა აშშ-ში 1872 წელს. დღეს მეტად გავრცელებული სახეა. იგი იქნება ბუნებრივი კომპლექსების შესანარჩუნებლად, რომლებსაც გააჩნიათ განსაკუთრებული ეკოლოგიური, ისტორიული და ესთეტიკური თვისებები, ბუნებრივი და კულტურული ლანდშაფტების სასურველი შეხამების მიხედვით რეკრეაციული, საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და კულტურის მიზნებისათვის გამოსაყენებლად. ეროვნული პარკების რეკრეაციული ზონა გამოიყენება ექსკურსიების, ტურის-

ტული ლაშქრობის, სანატორიულ-კულტურული მკურნალობის ჩასატარებლად.

რეკრეაციულად მიგვაჩნია ტერიტორიულ-რეკრეაციული სისტემა, რომელშიდაც შედის სხვადასხვა ფუნქციონალური სარეკრეაციო დაწესებულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მრავალფუნქციონალურ სარეკრეაციო საქმიანობას (სამკურნალო, გამაჯანსაღებელი, სპორტული) ამ დაწესებულებებს შეიძლება მივაკუთვნოთ. სანატორიუმები, კურორტები, დასასვენებელი სახლები, საეკსკურსიო ცენტრები, ტურისტული ბაზები, ალპინისტური და სათხილამურო ბანაკები, დამუშავებული სვლაგეზების სისტემა.

აქტიური დასვენების საქმეში ფართო გავრცელება ჰპოვა რეკრეაციული საქმიანობის სახემ-ტურიზმა. არსებობს ტურიზმის მიმართ სხვადასხვა მიდგომა და განსაზღვრა. ტურიზმი განიხილება, როგორც თავისუფალ დროს მოგზაურობა, რომელსაც გააჩნია განსაზღვრული მიზანი. განმარტებულია ტურიზმი, როგორც მეურნეობის დარგი, რომელიც მომსახურებას უწევს ადამიანებს, რომლებიც დროებით იმყოფებიან მუდმივი საცხოვრებლის გარეთ. სისტემური მიდგომის მიხედვით ტურიზმი განისაზღვრება, როგორც სისტემა, რომელიც შედგება გეოგრაფიული ელემენტებისაგან, ტურისტებისა და ტურიზმის ინდუსტრიისაგან.

გეოგრაფიული ელემენტი იყოფა რეგიონებად, ტრანზიტულ რეგიონად, ტურისტული დასტინაციის რეგიონად. დასტინაცია წარმოაგენს ტერიტორიას, რომელიც თავაზობს მომსახურების განსაზღვრულ რაოდენობას, რაც შეესაბამება ტურისტის მოთხოვნებსა და აკმაყოფილებს მის მოთხოვნას,

გადაზიდვების, ღამისთევის, კვების, გართობის საქმეში. დასტინაცია მიღებულია აშშ-სა და დასავლეთის ქვეყნებში, ხოლო ყოფილ სსრკ-ში შესაბამისობაშია კურორტი. მოგზაურობის მთავარი მიზნის მიხედვით ტურიზმი იყოფა სამკურნალო, საკურორტო, გამაჯანსაღებელ-სპორტულ, შემეცნებით, კონგრესულ, რელიგიურ, გასართობ, საგანმანათლებლო, სათავგადასავლო, კოსმოსურ სახეებად, უკანასკნელ ხანს, როგორც საზღვარგარეთ მათ შორის საქართველოში განიხილება ეკოლოგიური ანუ "მწვანე ტურიზმი", "ღვინის ტურიზმი", "ზუნების ტურიზმი", "ბიოტურიზმი", "აგროეკოტურიზმი" და ა.შ.

1.2. რეკრეაციის განვითარების სტრატეგია

რეკრეაციული მიდგომებისა და რეკრეაციის თვისებურებებისაგან გამომდინარე მოგვყავს საქართველოში მიღებული ტურიზმის, კურორტისა და დასვენებასთან დაკავშირებული ტერმინებისა და განმარტებების ჩამონათვალი, რომელიც ამოღებულია საქართველოს კანონისაგან "ტურიზმისა და კურორტების შესახებ". (6.03.1997წ.).

ტურიზმი-ადმიანის თავისუფალი, ნებაყოფლობითი, დროებითი გადაადგილება თავისი საცხოვრებელი ადგილიდან დასვენების, გაჯანსაღების, ისტორიისა და კულტურის ძეგლებისა დათვალიერების და/ან სხვა მიზნით.

სამკურნალო ტურიზმი-კურორტების გამოყენება მკურნალობის სამეცნიერო გამოკვლევისა და სხვა სამედიცინო მომსახურების მისაღებად.

კურორტი-საკურორტო ადგილი, რომელზეც განლაგებულია სამკურნალო და გამაჯანსარებელი

დაწასებულება, ნაგებობა და ინფრასტრუქტურის სხვა ობიექტები.

საკურორტო ადგილი-ტერიტორია, რომელიც შეიცავს ბუნებრივ სამკურნალო რესურსებს, ვარგისია მიზნობრივი ექსპლუატაციისათვის და არა აქვს შესაბამისი შენობა-ნაგებობები.

ბუნებრივი სამკურნალო (საკურორტო) რესურსები-მინერალური წყლები, სამკურნალო ტალახი, სამკურნალოდ ვარგისი კარსტული მღვიმეები, ზღვა, ტყე, სამკურნალო კლიმატი და სხვა ბუნებრივი რესურსები, რომლებსიც გამოიყენება მკურნალობის, პროფილაქტიკისა და რეაბილიტაციის მიზნით.

თუ შევადარებთ საქართველოს კანონის დებულებებს კურორტისა და საკურორტო ადგილების შესახებ, ყუფილი საბჭოთა კავშირისა და საზღვარგარეთელი მეცნიერების განსაზღვრების რეკრეაციის ცნებასთან აღმოჩნდება, რომ ერთი შეხედვით "რეკრეაცია" და "კურორტი" თითქოს ერთი და იგივეა, მაგრამ ერთი შეხედვით, საქართველოს კანონი "ტურიზმისა და კურორტის შესახებ" კურორტს აძლევს მხოლოდ ასეთ დანიშნულებას იგი "ადგილია, სადაც განლაგებულია სამკურნალო და გამაჯანსაღებელი დაწესებულებები" მასში არაა მითითებული მთავარი, რაც გამოხატავს რეკრეაციის სრულ არსს: რეკრეაცია ეს არის აღდგენა (რეაბილიტაცია) გაჯანსაღება და სივრცე, სადაც ხორციელდება ეს საქმიანობა. თუ სიტყვა რეკრეაციის შინაარს ჩაწვდებით იგი განსაზღვრავს აღდგენასა და დასვენებას.

ჩვენი შეხედულებით მოცემული სამეცნიერო გრანტის პროექტის შემდგომი ეტაპების დამუშავებისა და საერთოდ

კვლევების მსვლელობისას ჩვენს მიერ გაგრძელდება მუშაობა რეკრეაციული ფუნქციების დახვეწაზე, რომელიც მიეწოდება საქართველოს პარლამენტს და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს, ასევე ტურიზმისა და კურორტების მართვის აღმასრულებელ ხელისუფლების უფლებამოსილ ორგანოს და გათავლისწინებული იქნება შესაბამისი ნორმატული დოკუმენტებში ცვლილებების შესატანად.

ჩვენი სამეცნიერო საგრანტო პროექტის, შემსრულებელი სამეცნიერო ჯგუფის ძალისხმევა მიმართულია იმისაკენ, რომ სარეკრეაციო ობიექტები, რეკრეაციული ტერიტორია, სარეკრეაციო საქმიანობა, შესაბამისობაში იქნას მოყვანილი საქართველოში მოქმედ საკანონმდებლებო აქტებთან და ასევე გათავლისწინებული იქნას მსოფლიოში აღიარებული და განვითარებული გამოცდილებები, ასევე ჩვენი სურვილია დავიწყებას არ მიაცეს ყოფილი საბჭოთა კავშირის მეცნიერთა შრომები და საქართველოს გამოცდილება სარეკრეაციო საქმიანობაში.

დღევანდელ პირობებში მსოფლიო მასშტაბით რეკრეაცია მიეკუთვნება იმ ამოსარჩევ და ასევე ზოგიერთი ინდუსტრიულად განვითარებული ქვეყნებისათვის პრიორიტეტული საქმიანობის სახეს, რომელიც აუცილებელი, საჭირო და სარგებლიანია ნორმალური ადამიანური ცხოვრებისათვის, რომელშიდაც ძირითადად მოიაზრება ადამიანის მოთხოვნილებათა მთელი სპექტრი, რითაც ხდება ცხოვრებისეული, ფიზიკური და სულიერი დატვირთების კომპენსაცია, შრომისუნარიანობის, ფიზიკური მდგომარეობის, ჯანმრთელობის რეაბილიტაცია და წარმოადგენს ქვეყნის ეკონომიკის, ნებისმიერი ორგანიზაციის (საწარმოს, ფირმის) და განსაკუთრებით ადამიანის განვითარების საფუძველს.

რეკრეაციის ამოცანებისა და ინტერესებიდან ყველაზე მეტად გამოირჩევა საზოგადოების თითოეული წევრის-
ნებისმიერი საქმის, საქმიანობის, წარმოების ძირითადი
ფაქტორის-ადამიანის ფიზიკური, ინტელექტუალური, შემო-
ქმედებითი, შემეცნებითი, საგანმანათლებლო ძალების
აღდგენა და მისი სულიერი სამყაროს ყოველმხრივი
განვითარება.

K 285.151
3

ქვემოთ მოცემულია ადამიანების მოთხოვნილებათა
სპექტრი და საქმიანობათა სახეები, რომელსაც იგი აკეთებს
დასვენების დროს. ადამიანების გეოსოციალური პირობების
დამოკიდებულების გარეშე შეიძლება დავადგინოთ, რომ
რეკრეაციული მომსახურება შეიძლება მოსათხოვნი იყოს იმ
შემთხვევაში თუ მას, შეუძლია, რომელიმე ფორმით
დააკმაყოფილოს ადამიანის საჭიროება და მოთხოვნილება:
ფიზიოლოგიური, სოციალურ-ინდივიდუალური, სულიერი.
ადამიანების ცხოვრებისეული მისწრაფებები საერთოდ
ერთნაირია, ამიტომ შეიძლება გამოვყოთ ადამიანის
ძირითადი მოთხოვნები:

- უსაფრთხოება და გადარჩენა;
- ბიულოგიური გენის შენარჩუნება;
- ეკონომიკური, პოლიტიკური და სულიერი სტაბი-
ლურობა და ხვალინდელ დღეზე (მიმდინარე,
მომავალი) ზრუნვა;
- ურთიერთობები, სიმპატიები და მეგობრობა;
- აღიარება და პატივისცემა (ყურადღება);
- თვითდამკვიდრება;
- კომფორტი;
- ინფორმაცია;
- დაკმაყოფილება;
- გართობა (აღრენალური მოთხოვნილება);

- დასვენება;
- სილამაზე;
- რწმენა;
- დროის ეკონომია;
- ჯანმრთელობის აღდგენა, შენარჩუნება და სხვა.

ბუნებრივია რეკრეაციის მთელი კომპლექსი რამდენადაა ღირებული და მომზადებული, რომ დააკმაყოფილოს ადამიანის მოთხოვნილებათა უმეტესობა მისაღებ ფორმასა და ფასებში.

ადამიანი თავისი საქმიანობის და ხასიათის მიხედვით მეტად თავისებურად უდგება თავისუფალ დროს და საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე და არსებული შესაძლებლობების საზღვრებში ირჩევს დასვენების ამა თუ იმ ფორმას. თავისი შინაარსის მიხედვით ამ თვალსაზრისით შეიძლება გამოვყოთ დასვენების რამდენიმე სახე:

- საქმიანობა, რომელიც მოითხოვს განსაზღვრულ ფიზიკურ დატვირთვას: ფიზკულტურა, გასეირნება (ბუნება, ზღვა, მდინარე და სხვა), სხვადასხვა სახის ტურიზმი, ალპინიზმი;
- სამოყვარულო და ჰობი: ნადირობა, თევზჭერა, სოკოების, ყვავილების, სამკურნალო მცენარეების, ტყის, ხილის და სხვათა შეგროვება;
- ხელოვნების სიყვარული, შემოქმედება ხელოვნების სფეროში;
- ინტელექტუალური საქმიანობა (კითხვა, მუსიკის მოსმენა, თვითგანვითარება);
- თავისუფალი არჩევითი და ინტერესის მიხედვით ურთიერთობები;
- გასართობები (აქტიური და პასიური) ცეკვები, თამაშები, წარმოდგენები;
- მოგზაურობები და ექსკურსიები;

- ფოტოხელოვნება;
- ექტრემალური სპორტი და სხვა.

ჩვენს მიერ მოძიებული და გამოკვლეული მეცნიერული მასალების ანალიზის საფუძველზე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ დღევანდელ პირობებში მეცნიერებაში ჯერჯერობით არ არსებობს რეკრეაციული საზოგადოებრივი ფუნქციების საყოველთაოდ აღიარებული კლასიფიკაცია, ისინი შეიძლება ჩამოვყალიბოთ შემდეგ ჯგუფებად:

1. რეკრეაციის სამედიცინო ბიოლოგიური ფუნქციები, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული გაჯანსაღებასა და სანატორიულ-საკურორტო მკურნალობასთან. გაჯანსაღება ტურიზმის მეშვეობით, ესაა ერთ-ერთი საშუალება, რითაც შეიძლება თავიდან ავიცილოთ ადამიანის საწარმოო და არასაწარმოო ფსიქიკური დაღლილობა.
2. სოციალურ-კულტურული ფუნქცია. ჩვენი აზრით ესაა ძირითადი ფუნქცია, რითაც რეკრეაცია გამოხატავს შემეცნების მოთხოვნილებების სიღრმეს ანუ კულტურულ ანუ სულიერ მოთხოვნილებებს, რითაც ხდება მომცველ სამყაროში შენი ადგილის შემეცნება, შენი არსებობის დანიშნულება. ტურიზმი, დასვენება, აღდგენა იძლევა უდიდეს შესაძლებლობებს ადამიანის ბუნებრივ, კულტურულ-ისტორიული და სოციალური ფასეულებებთან შეხებისათვის, არამარტო საკუთარ ასევე მსოფლიო ქვეყნებში.
3. ეკონომიკური ფუნქციები-ესაა გაფართოებული აღწარმოება მუშა რესურსებისა. რეკრეაცია იცავს, ინახავს საზოგადოებრივად აუცილებელ დროს. რეკრეაციის წყალობით იზრდება მშრომელთა შრომისუნარიანობა, დროის ეკონომიკურად გამოყენება, იზრდება სრულყო-

ფილი შრომისუნარიანობის შენარჩუნების პერიოდის ხანგრძლივობა, რითაც იზრდება შრომის ფონდი, მცირდება ავადმყოფობა და იზრდება შრომისნაყოფიერება და სასიცოცხლო ტონუსი.

ჩამოთვლილის გარდა რეკრეაცია ასრულებს სხვა მრავალფეროვან ეკონომიკურ ფუნქციებს:

ქვეყნის განსაზღვრული ნაწილის-სარეკრეაციო ტერიტორიული სისტემის სამეურნეო სტრუქტურის დაჩქარებული განვითარება; იზრდება ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება რეკრეაციული მომსახურების გამო და ირიბად რეკრეაციასთან დაკავშირებულ დარგებში, რეკრეაციული ტურისტების სასარგებლოდ მოსახლეობის ფულადი შემოსავლებისა და გასაღების ბალანსის სტრუქტურაზე მნიშვნელოვანი გავლენა, საზღვარგარეთის ტერიტორიების მომსახურების ეფექტიანობის გაზრდა და ამის საფუძველზე ვალუტის შემოდინების დონის გაზრდა.

საქართველოში მიმდინარე ეკონომიკური რეფორმები, რომელიც შესაბამისობაშია გარდამავალი ეკონომიკის ქვეყნებისათვის, საშუალებას გვაძლევს განვსაზღვროთ რეკრეაციის განვითარების ტენდენციები თანამედროვე პერიოდისათვის და განვითარების მიმართულების მაჩვენებლები თვით განვსაზღვრავენ ყველა ჩვენს მიერ ჩამოთვლილი ფუნქციების გამოყენების შესაძლებლობებს.

თავისთავად ცხადია განვსაზღვროთ რეკრეაციის განვითარების სტრატეგია, რომელსაც შეიძლება დიდი როლი მიენიჭოს რეკრეაციული ობიექტების გამოყენებისა და მათი საქმიანობის დაგეგმვის საქმეში. განვითარების სტრატეგიის დაგეგმვისას უნდა გავითვალისწინოთ რეკრეაციის შემდეგი ტენდენციები:

- რეკრეაციული მოთხოვნის ცენტრებთან დასვენების ადგილების შერჩევა;
- მოქალაქეების მოკლევადიანი დასვენების სისტემის ჩამოყალიბება;
- ეროვნული და ბუნებრივი პარკების ორგანიზაცია, ასევე მცირე ტყის, მინდვრისა და ჰიდროპარკების ორგანიზაცია ბუნებაში აქტიური დასვენებისათვის;
- დასვენების ახალი ფორმისა და სახეების შექმნა;
- რეკრეაციული ორგანიზაციების ფუნქციონირების სეზონურობა;
- წლის მანძილზე განუწყვეტელ საქმიანობაზე ზრუნვა.

ქვემოთ ჩამოთვლილია საქართველოს რეკრეაციული ობიექტები, მოცემულია მათი აღწერა-დახასიათება, მომხმარებლისთვის მიმზიდველობის განსაზღვრის სახე.

თავი 2. საქართველოს სარეკრეაციო ადგილები

2.1 დასასვენებელი სახლები, სანატორიუმები კურორტები, პანსიონატები

საირმე

დასასვენებელი სახლი სამოთხე

საირმე დასასვენებელი სახლი "სამოთხე"

მისამართი: საირმე (სილამაზის წყარომდე ასახვევი ხელმარცხნივ), ბაღდათის რაიონი.

ტელეფონი: + (995 99) 90 50 77 ;+ (995 99) 79 91 91

ბალნეოლოგიური კურორტი საირმე მდებარეობს ბაღდათის რაიონში, მდინარე წაბლარის წყლის ხეობაში, ზღვის დონიდან 950 მეტრზე. კურორტი საირმე განთქმულია მინერალური წყლებით, რომელსაც იყენებენ საშარდე გზებისა და საჭმლის მომნელებელი დაავადებების სამკურნალოდ.

დასასვენებელი სახლი "სამოთხე" გამოირჩევა თავისი ადგილმდებარეობით, იგი განთავსებულია საირმის მაღალ ზონაში, უშუალოდ ტყის მასივში. დასასვენებელი სახლი "სამოთხე" გთავაზობთ 1, 2, 3 და 4 ადგილიან ნომრებს აბაზანით, მუდმივი ცივი და ცხელი წყლით, სატელიტური ტელევიზიითა და სამჯერადი საუკეთესო კვებით. აქვე შეგიძლიათ მიიღოთ ექიმ-დიეტოლოგის მომსახურებაც. დასასვენებელი სახლის მიმდებარე ტერიტორია დაცული და კეთილმოწყობილია.

დასასვენებელი სახლი "სამოთხე" შეგიქმნით მყუდრო გარემოს, რაც დაუვიწყარს გახდის თქვენს დასვენებასა და მკურნალობას.

სანატორიუმი "საირმე 2004"

• 2,3 ადგილიანი კეთილმოწყობილი ნომრები. საჭირო სა-
თავსოები და სველი წერტილები. საუზმე, სადილი, ვახშამი.
საგზურის ხანგრძლივობა 10 დღე. ივლისი-აგვისტო.
საკონტაქტი ტელეფონი: 893 35 19 10

სამთო-სათხილამურო კურორტ ბაკურიანში გეპატიჟებათ დასასვენებელი სახლი "ჰაუს დე მარი"

აქ ჰარმონიულადაა შერწყმული ევროპული სტანდარ-
ტები და ქართული სტუმართმოყვარეობა.

სასტუმროში მოთავსებულია კომფორტული და
კეთილმოწყობილი ნომრები. ნომრის ღირებულებაში შედის
სამჯერადი კვება, საუნა, მოსასვენებელი ოთახი ტრენაჟორე-
ბით, მასაჟის კაბინეტით.

სასტუმროში ფუნქციონერბს ბარი-რესტორანი, სადაც
გამოცდილი მწარეულები შემოგოავაზებენ, როგორც
ეროვნულ, ასევე ევროპული კერძების ფართო არჩევანს.

კონტაქტი: 8 99 67 87 71; 8 93 75 75 12; 8 99 60 60 97 .

აბასთუმანი

სანატორიუმი მდებარეოს ობსერვატორიის მიმდებარე
ტერიტორიაზე. ეზოში განთავსებულია სასადილო, ფეხბუ-
რთის მოედანი და ჩოგბურთის მაგიდა.

ტელ: +995 99 92 27 77

დასასვენებელი სახლი "რაჭა"

კურორტი შოვი

საქართველოს ულამაზეს რეგიონში, რაჭაში მდებარეობს ცნობილი ბალნეო-კლიმატური კურორტი შოვი.

კურორტი არის 1520 მეტრის სიმაღლეზე, ზღვის დონიდან, ქალაქ ონიდან 30კმ - ში.შოვში ცივი ზამთარი და გრილი ზაფხულია (აგვისტოს საშ. ტემპერატურა 16 °C) სამკურნალო ფაქტორი:

მთის ჰავა და ნახშირმჟავა ჰიდროკარბონატული ნატრიუმ - კალციუმიანი მინერალური წყაროების წყალი.

სამედიცინო ჩვენება:

სასუნთქის ორგანოთა, კუჭ-ნაწლავის, სანაღვლე და საშარდე გზების, მეორეული სისხლნაკლებობა, ბრონქიალური ასთმა და სხვა.

დასასვენებელ სახლში არის:

ლუქსი - ორ-სამ საწოლიანი, ცხელი წყლით, ტელევიზორით. სტანდარტული ორ და სამ ადგილიანი ნომრები, სველი წერტილით.

კვება: სამჯერადი.

ექსკურსიები: ერთდღიანი მარშრუტები - ბუნების ულამაზეს წიაღში - "მამისონზე" და "დოლამისის" უძირო ტბაზე კურორტი შოვი, დასასვენებელი სახლი "რაჭა"

ტელ: +995 77/ 72 08 08 . www.welcome.ge/racha

ბაღდათის რაიონი.

ტელეფონი: + (995 99) 90 50 77 ;

+ (995 99) 79 91 91

სანატორიუმი "ოაზისი"

სანატორიუმი "ოაზისი" მდებარეობს საირმიდან 4 კმ მოშორებით, ბალნეოლოგიურ კურორტ უდაბნოში.ნომრების რაოდენობა: 75

ნომრებში: ინდივიდუალური სველი წერტილი, რამოდენიმე ნომერს გააჩნია საკუთარი საშხაპე, ხოლო დანარჩენ ნომრებს აქვთ საერთო აბანო სამკურნალო წყლით.

ღირებულებაში შედის სამჯერადი კვება და სამედიცინო მომსახურეობა. ფასი – 25 ლარი (ერთი ადამიანი)

სანატორიუმის ტერიტორიაზე: დისკოთეკის დარბაზი, აუზი, ფეხბურთის, კალათბურთი, ფრენბურთის მოედნები და ჩოგბურთის კორტები.

ცხვარიჭამიის დასასვენებელი სახლი "კოსმოსი"

განლაგებულია საბუდარის ქედზე, მდ. თეზამის ხეობაში. ზ.დ 1180 მ-ზე, თბილისიდან 13, ხოლო მცხეთიდან 30 კმ-ის დაშორებით.

"კოსმოსის" სამილე კორპუსში განთავსებულია 2 და 4 ადგილიანი ნომრები ინდივიდუალური სველი წერტილებით. კვების ბლოკი მოწყობილია ცალკე შენობაში. კვება სამჯერადია.

"კოსმოსს" გააჩნია სპორტული და გასართობი მოედნები, ბარი და სხვა საშუალებები.

ფასი (ერთი ადამიანი): 12-15 ლარი.

დასვენების დღეთა რაოდენობა შეუზღუდავია.

მრავალშვილიანი ოჯახებისთვის ვრცელდება გარკვეული შეღავათები.

ტელ: 956701; 899548073

ნომრების რაოდენობა: 16. – 4 ლუქსი. – 12 სტანდარტული ნომრები.

ლუქსი: ინდივიდუალური სველი წერტილი

დამატებითი ინფორმაცია: სტანდარტულ ნომრებს აქვთ საერთო საშხაპეები.

პანსიონატი "საპონელა"

პანსიონატში განთავსებულია ორადგილიანი და სამადგილიანი ოთახები, ინდივიდუალური სველი წერტილებით და მუდმივი წყლით.

სასტუმროში: კეთილმოწყობილი ეზო. ეზოში არის აბანო.

ბალნეოსერვისი

"ბალნეოსერვისი" გთავაზობთ სპეციალურ სამკურნალო პროგრამას და სანატორიუმში განთავსებას:

6 სააბაზანო შენობაში მოთავსებულია 3 აუზი და 50 ინდივიდუალური კაბინა აბაზანა.

სამკურნალო პროცედურები: მინერალური წყლის აბაზანები წყალქვეშა მასაჟი, სამკურნალო ფიზკულტურა აუზში და დარბაზში, სამკურნალო მასაჟი, ხერხემლის ჰორიზონტალური გაჭიმვა, ფიზიოტერაპია, გინეკოლოგიური ირიგაცია შხაპი "შარკო", სამკურნალო ტალახის აპლიკაციები და სხვა.
ტელ: +995 340 22605; მობ: +995 99 499112; მობ: +995 99 986802

ურეკი – გამანჯანსაღებელი კომპლექსი "კოლხიდა"
ნომრების რაოდენობა: 91. – აპარტამენტი: 3. – ლუქსი: 12
– სტანდარტული ნომერი: 76. სასადილო დარბაზი 160 კაცზე
კაფე-ბარი ცოცხალი მუსიკით. ბუნგალო. საუკეთესო ეზო
ფიჭვნარით. ზღვიდან დაშორება 50 მ – უშუალოდ ზღვის
სანაპიროზე. მოვლილი, სუფთა პლაჟი.

გართობის საშუალებები:

– ბავშვთა მოედანი, გასართობი პროგრამები

– სპორტული მოედნები – ფეხბურთი, კალათბურთი, პლაჟის
ფრენბურთი

- ეზოს ჭადრაკი, ბილიარდი, მაგიდის ჩოგბურთი, კომპიუტერული თამაშები
 - დარბაზი კულტურული ღონისძიებების, სემინარების, კონფერენციების მოსაწყობად.
 - სამედიცინო მომსახურება - მაღალკვალიფიციური მედპერსონალი, მასაჟი
 - საკაბელო ტელევიზია
 - ტურისტული სერვისი, პროფესიონალი მამველები
 - სადღეღამისო დაცვა, ავტოსადგომი, სამრეცხაო ურეკი, თაყაიშვილის ქ. 77
- ტელ: +995 99 20 54 45;
+995 99 11 86 62
- E-მაილ: info@kolkhida.ge
- ასევე იხილეთ: www.kolkhida.ge
www.madli.ge/medicalresorts.htm

ქობულეთი დასასვენებელი სახლი

დასასვენებელი სახლი ორიგინალი კეთილმოწყონილი სასტუმროა. იგი მდებარეობს ზღვასთან ახლოს. დასასვენებელ სახლში ფუნქციონირებს 18 კომფორტული ნომერი. სასტუმრო გთავაზობთ სამკურნალო გამაჯანსაღებელ პროცედურებს: სამკურნალო მასაჟი, ჩინური წერტილოვანი მასაჟი, ფსიქოთერაპია, ფიტოთერაპია. სასტუმროს რესტორანი-ბარი გთავაზობთ ევროპულ და ტრადიციულ კერძებს მისაღებ ფასებში.

კოჯორი

პედაგოგთა და მეცნიერთა დასასვენებელი სახლი

• 3, 4, 5 ადგილიანი კეთილმოწყობილი ნომრები

• საჭირო სათავსოები და სველი წერტილები

ერთი ადამიანის ღამისთვისათვის ღირებულება 5-10 ლარი

არაპროფიტური: 10 ლარი

კვება: 15 ლარი

დაბა მახინჯაური დასასვენებელი სახლი ნარინჯი

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იური-

დიული მისამართი: ხელვაჩაური რ/ნი, დაბა მახინჯაური

ციხისძირი დასასვენებელი სახლი ნიავი

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული

მისამართი: ქობულეთის რ/ნი, სოფ. ციხისძირი

დასასვენებელი სახლი „შუქურა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს

იურიდიული მისამართი: ქობულეთის რ/ნი, სოფ.

ციხისძირი 899206037

დასასვენებელი სახლი „ბემუმი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული

მისამართი: ხულოს რ/ნი, კურორტი ბემუმი

სანატორიუმი „ქართლი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული

მისამართი: ქ. თბილისი, თბილისის ზღვა

სანატორიუმი „აჭარა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა მწვანე კონცხი

სანატორიუმი „მეშახტე“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ.13

სანატორიუმი „რკინიგზელი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ.51

სანატორიუმი „მეგობრობა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ. 45

სანატორიუმი „მეტალურგი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ქ. წყალტუბო, ბარათაშვილის ქ.7

სანატორიუმი „გეოლოგი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ქ. წყალტუბო, ბარათაშვილის ქ.4

პანსიონატი „ჰორიზონტი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ქ. ქობულეთი, დავით აღმაშენებლის ქ.291

პანსიონატი „მზიური“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა მახინჯაური

პანსიონატი „მწვანე კონცხი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს იურიდიული
მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა მახინჯაური

სანატორიუმები, დასასვენებელი სახლები

სანატორიუმი მეგობრობა

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ. 45

სანატორიუმი „სამგურალი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, სულხან-საბას ქ. 1

სანატორიუმი „თბილისი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, ბარათაშვილის ქ. 2

პანსიონატი „საგანე“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ. 19

სანატორიუმი „რკინიგზელი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ. 51

სანატორიუმი „იმერეთი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ.წყალტუბო, სულხან-საბას ქ.4

სანატორიუმი „გეოლოგი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, ბარათაშვილის ქ.4

„წყალტუბმინწყლები“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, ფალიაშვილის ქ.1

სანატორიუმი „მეშახტე“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, რუსთაველის ქ.13

სანატორიუმი „გელათი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, ბარათაშვილის ქ.6

სანატორიუმი „ივერია“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. წყალტუბო, ჭავჭავაძის ქ.2

სანატორიუმი „ლიკანი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ბორჯომი, მესხეთის ქ.63

„მთის ხეობა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ბორჯომი, რუსთაველის ქ.104

„ბორჯომკურორტსერვისი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ბორჯომი, კოსტავას ქ.2

„ბორჯომმედსერვისი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ბორჯომი, ბარათაშვილის ქ.1

პანსიონატი „პლატო“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ბორჯომი, პლატო

სანატორიუმი „ფირუზა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ბორჯომი, ბარათაშვილის ქ.3

კურორტი „ახტალა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. გურჯაანი, თამარ მეფის ქ.9
დამფუძნებელი: პროფკავშირი

კურორტი „მენჯი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. სენაკი, კურორტი მენჯი

სანატორიუმი „ფაზისი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ონის რ/ნი, კურორტი უწერა

პანსიონატი „მამისონი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ონის რ/ნი, კურორტი შოვი

პანსიონატი „კვერეთი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: საჩხერის რ/ნი, კურორტი
კვერეთი

სანატორიუმი „ქართლი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. თბილისი, თბილისის ზღვა

სანატორიუმი „სურამი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხაშურის რ/ნი, დაბა სურამი,
იტრია

დასასვენებელი სახლი „შუქურა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქობულეთის რ/ნი, სოფ.
ციხისძირი 899206037

პანსიონატი „ცისარტყელა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქობულეთის რ/ნი, სოფ. ციხისძირი

დასასვენებელი სახლი „ბეშუმი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხულოს რ/ნი, კურორტი ბეშუმი

სანატორიუმი „მახინჯაური“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა
მახინჯაური

დასასვენებელი სახლი „ნარინჯი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხელვაჩაური რ/ნი, დაბა
მახინჯაური

პანსიონატი „ჰორიზონტი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქ. ქობულეთი, დავით
ადმაშენებლის ქ.291

პანსიონატი „მზიური“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა
მახინჯაური

პანსიონატი „მწვანე კონცხი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა
მახინჯაური

სანატორიუმი „აჭარა“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ხელვაჩაურის რ/ნი, დაბა მწვანე
კონცხი

დასასვენებელი სახლი „ნიაგი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქობულეთის რ/ნი, სოფ.
ციხისძირი

დასასვენებელი სახლი „ციხისძირი“

ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა: სს
იურიდიული მისამართი: ქობულეთის რ/ნი, დაბა
ციხისძირი

თავი 3. საკურორტო-კლიმატური და ჰიდრომინერალური რესურსები და მინერალური წყლები

3.1. რეკრეაციული ობიექტების კლიმატური პირობები

კლიმატური თვალსაზრისით საქართველოს ახასიათებს განსაკუთრებული მრავალფეროვნება, დაწყებული დიდი კავკასიონის მაღალმთიანი ზონის მუდმივი თოვლისა და მყინვარების ჰავიდან დამთავრებული, შავიზღვისპირეთის ნოტიო სუბტროპიკული და აღმოსავლეთ საქართველოს სტეპური კონტინენტური ჰავეებით. საქართველოს ჰავას განსაზღვრავს მზის რადიაციის, ატმოსფერული ცირკულაციის და რთული რელიეფის ურთიერთქმედების თავისებურებანი. საქართველოს სუბტროპიკულ სარტყელში აღინიშნება მზის რადიაციის მაღალი მაჩვენებლები, როგორც მზის ნათების ხანგრძლივობის (წელიწადში 2000 სთ-ზე მეტი), ისე მზის რადიაციის დამაბულობის თვალსაზრისით. მზის ინტეგრალური და განსაკუთრებით ულტრაიისფერი რადიაციის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლები შეიმჩნევა მთიან რაიონებში, რაც მნიშვნელოვნად განაპირობებს მთის ჰავის სამკურნალოდ გამოყენებას. საქართველოს კლიმატური რეჟიმის ჩამოყალიბებაზე დიდ გავლენას ახდენს კავკასიონის მთავარი ქედების მიმართულება. რომელიც ქედი ჩრდილოეთის ჰაერის მასების შემოჭრისათვის თითქმის გადაულახავია. სამხრეთიდან კი მცირე კავკაციონის ქედები გარკვეულად აფერხებენ ჰაერის მასების შემოჭრას მიწისპირა ფენებში და ჰაერის მასები თავისუფლად ვრცელდება მხოლოდ უფრო მაღალ ფენებში. ჰავის ჩამოყალიბებაში განსაკუთრებული როლი ეკუთვნის ადგილობრივ ცირკულაციას. ხმელეთისა და ზღვის, მთის

ქედების, ზეგანებისა და ხეობის არათანაბარი გახურება განაპირობებს ატმოსფეროს ადგილობრივ თერმულ ცირკულაციას. მზის რადიაციის რეჟიმი განსაზღვრავს საქართველოს ჰავის სუბტროპიკულ ხასიათს, ხოლო ატმოსფერული პროცესების ხასიათი და მათთან დაკავშირებული ამინდები საშუალებას იძლევა გავყოთ საქართველო ორ კლიმატურ მხარედ – დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქათველოდ. მათ შორის კლიმატურ საზღვარს წარმოადგენს მერიდიანის გასწვრივ გაჭიმული ლიხის ქედი. დასავლეთ საქართველო ხასიათდება მკვეთრად გამოხატული ზღვის ნოტიო სუბტროპიკული ჰავით. მის დიდ ნაწილზე შეიმჩნევა რბილი ზამთარი, შედარებით ნაკლებად ცხელი ზაფხული, ნალექების სიუხვე, მაღალი ტენიანობა, სჭარბობს ზღვის ან ნოტიო კონტინენტური ჰაერის მასები. აღმოსავლეთ საქართველო ხასიათდება ზომიერი სუბტროპიკული ჰავით. სჭარბობს შუა განედების კონტინენტური და ტრანსფორმირებადი ზღვის ჰაერის მასები. აქ ჰაერის ტენიანობა უფრო დაბალია, ნალექების რაოდენობა გაცილებით ნაკლები, ზამთარი უფრო ცივი და შესაბამისად ტემპერატურის წლიური ამპლიტუდა უფრო დიდია, ვიდრე დასავლეთ საქართველოში.

კლიმატური პირობების მრავალფეროვნება გახდა სხვადასხვა ავადმყოფობათა ფართო და დიფერენცირებულ მკურნალობასა და პროფილაქტიკაში კლიმატური და ამინდის ფაქტორების გამოყენებისა და საქართველოში რეკრეაციის საქმის განვითარების საფუძველი.

3.2. საქართველოს მინერალური წყლები

საქართველოს ტერიტორია უმდიდრესია მინერალური წყლების რესურსებით, მათი ფიზიკურ-ქიმიური მაჩვენებლების მრავალფეროვნებით და, ამდენად, მათი სამკურნალო თვისებებით. აირის შემცველობის თვალსაზრისით ყველაზე მეტადაა გავრცელებული ნახშირორჟანგის შემცველი წყლები. გვხვდება აგრეთვე სულფიდური, მეთანური, აზოტმეთანური და მეთან-აზოტოვანი მინერალური წყლები. შედარებით იშვიათად გვხვდება რადონის წყლები. არასრული მონაცემებით მინერალური წყლების საერთო რაოდენობა 2 ათასზე მეტია.

მინერალურ წყლებს, რომლითაც ასე მდიდარია საქართველოს ტერიტორია, დიდი მნიშვნელობა გააჩნია, როგორც რეკრეაციის ასევე ჯანმრთელობის დაცვისათვის, სადაც ისინი ფართოდ გამოიყენება როგორც ბუნებრივი სამკურნალო საშუალება.

საირმე თავისი მთის ჰაერით, ხშირი წიწვიანი და ფოთლოვანი ტყით გრანდიოზული ბუნებით და, რაც მთავარია მინერალური წყლებით, საირმეს განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ჩვენ კურორტთა შორის. როგორც სასმელი მინერალური წყლის კურორტი, იგი კარგადაა ცნობილი. ზაფხულის თვეებში იქ მრავალი ტურისტი მიემშურება დასასვენებლად ან ჯანმრთელობის აღსადგენად. საირმის წყლის სამკურნალო თვისებების გონივრული გამოყენებისათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია თავიდანვე სწორად განისაზღვროს ავადმყოფების კონტინგენტი, რომლებზეც საირმის მინერალური წყალი დადებით თერაპიულ მოქმედებას იჩენს. ჩვენ მიგვაჩნია საჭიროდ გავიცნოდ გავაცნოთ ფართო მოსახლეობას საირმის მინერალური წყლის სარგებლობის წესი და მის სამკურნალო თვისებები. ამ საკითხის შესახებ მოგვეპოვება კლინიკურ-ექსპერიმენ-

ტული შრომები და საგაზეთო წერილები, ხოლო სამეცნიერო-პოპულარული ხასიათის ლიტერატურა თითქმის არ გაგავაჩნია. კურორტის ძირითადი სამკურნალო ფაქტორია მინერალური წყალი, რომელიც მე-19 საუკუნიდან არის ცნობილი. არსებობს საირმის მინერალური წლის 2 ნაირსახეობა. პირველ ჯგუფს მიეკუთვნება #1 და #3 ბურღილის წყაროები, რომლებიც ქიმიური შემადგენლობით წარმოადგენს ნახშირმჟავა ჰიდროკარბონატულ კალციუმიან-ნატრიუმიან წყალს, ხოლო მეორე ჯგუფს — #4 და #5 წყაროები, რომლებიც მიეკუთვნება ნახშირმჟავა ჰიდროკარბონატულ ნატრიუმიან (ბორჯომის ტიპის) მინერალურ წყლებს. ამ წყლების მინერალიზაცია მერყეობს 3,6 დან 7,0 გრ/ლ. ჯამური დებიტი აღწევს 50 ათას ლ/დღ. დ. #3 წყაროს წყალი გამოყენებულია სამრეწველო ჩამოსხმისათვის. საქართველოს კურორტოლოგიის ს/კ ინსტიტუტის და უროლოგიის ინსტიტუტის მრავალწლიური დაკვირვებებით დადგენილია, რომ საირმის მინერალური წყალი ხასიათდება მაღალი თერაპიული ეფექტიანობით უროლოგიური და გასტროენტეროლოგიური დაავადებების სამკურნალოდ. მინერალური წყლის ამგვარმა თვისებებმა განსაზღვრა კურორტ საირმეს ახლანდელი პროფილი. გარდა სამკურნალო მოქმედებისა საირმეს მინერალური წყალი ზედმიწევნით კარგი საგემოვნო თვისებებით ხასიათდება. საირმედან 5 კმ-ის დაშორებით საკურორტო ადგილის უდაბნოს ტერიტორიაზე გამოვლინებული იყო ახალი მინერალური წყალი, განსხვავებული საირმის წყლისაგან, როგორც გიზიკო-ქიმიური, ასევე სამკურნალო თვისებებით. ახალი მინერალური წყალი ~უდაბნო~ არის თერმული (ტრა = 43° C) სუსტად სულფიდური, კაჟმჟავის შემცველი, ჰიდროკარბონატულ-სულფატური, კალციუმ-ნატრიუმიანი, მცირე მინერალიზაციის (0,36 გრ/ლ), რომლის დებიტი დღე-ღამეში 500 ათას ლიტრს აღემატება.

საქართველოს კურორტოლოგიის ინსტიტუტის მიერ დადგენილია, რომ უდაბნოს მინერალური წყალი ხასიათდება მაღალი ტერაპიული ეფექტიურობით როგორც გარეგანი გამოყენებისას აბაზანების სახით – მოძრაობის ორგანოების, პერიფერიულ ნერვულ სისტემის და გინეკოლოგიურ დაავადებათა დროს, ასევე შინაგანი ხმარებისას – საჭმლის მომწელებელი ორგანოების დაავადებების დროს.

საირმე – უდაბნო საკურორტო კომპლექსი მოსახლეობაში დიდი პოპულარობით სარგებლობს. საირმის მდებარეობა და მისასვლელი გზები ქუთაისიდან საირმემდე ჩასვლა შეიძლება ბალდათის გავლით მანძილი 50 კმ-ია.

საირმის წყაროები კურნავს შენდევ დაავადებებს:

თირკმლებს, თირკმლის მენჯის შარდსაწვეთის, შარდის ბუშტისა და შარდსადენის ქრონიკულ ანთებას.

საშარდე ორგანოების კენჭოვან დაავადებებს.

საშარდე ორგანოების კენჭების ოპერაციის შემდგომ მდგომარეობას.

მინერალურ ცვლილებებს, უმთავრესად შარდმჟავა და მჟაუნმჟავა მარილების ცვლის დარღვევა.

ნაღვლის ბუშტისა და სანაღვლე გზების ქრონიკული ანთება.

ღვიძლის ქრონიკული ანთება.

ნაღვლის ბუშტისა და სანაღვლე გზების კენჭოვანი დაავადება.

სანაღვლე გზების ოპერაციული მკურნალობის შემდგომი მდგომარეობა.

კუჭის ქრონიკული ანთება, ნორმალური, მომატებული და დაქვეითებული მჟავიანობა.

წვრილი და მსხვილი ნაწლავების ქრონიკული ანთება.

საირმის მინერალური წყლით მკურნალობა კარგ შედეგს იძლევა თირკმელებისა და საშარდე გზების, ღვიძლის, ნაღვლის ბუშტისა და კუჭ-ნაწლავისა ქრონიკული ანთებითი დაავადების დროს. განსაკუთრებით ეფექტიანია ურია მკურნალობა თირკმლისა და საშარდე ორგანოების კენჭოვანი დაავადებების მიმართ საშარდე ორგანოების კენჭების ოპერაციული მკურნალობის შემდგომი მკურნალობისათვის. ნაღვლის ბუშტის სანაღველე გზების კენჭების ოპერაციული მკურნალობის შემდგომი პერიოდისათვის. კურორტ საირმეს სამართლიანად უწოდებენ უროლოგიურ კურორტს. როგორც ანალიზებიდან ჩანს საირმის მინერალური წყლების მთავარ შემადგელებს წარმოადგენს ნატრიუმის, კალციუმის და მაგნიუმის ბიკარბონატები, გარდა ამისა. ყველა წყარო მდიდარია ნახშირმჟავათი. კალციუმის მარილები კი მოქმედებს ანთების საწინააღმდეგოდ და ტკივილს გამაყუჩებლად.

საირმის მინერალური წყლების მდებარეობა

საირმის სასმელი მინერალური წყლების #1, #2, #4, წყაროები განლაგებულია კურორტში ჩამომოვალი მდინარე წაბლარას მარჯვენა ნაპირზე.

#1 წყარო მინერალური წყალი უებარია თირკმელების სამკურნალოდ. იგი აძლიერებს თირკმლის ფუნქციას. საშარდე ორგანოების დაავადების დროს #1 წყაროსთან ერთად იხმარება #3 წყარო. ნაღვლის ბუშტისა და სანაღველე გზების დაავადების დროს #1 და #3 წყარო იხმარება. კარგ შედეგს იძლევა არა მარტო წყლის სმა ასევე ამორეცხვები, რომლებიც უნდა ჩატარდეს #2 და #4 შემთხარაი მინერალური წყლით. ამორეცხვებით შლაკებისაგან და სანაღველე კენჭებისაგან თავისუფლდება ნაღვლის ბუშტი და სანაღველე ბუშტის სადინარებელი.

3 წყაროს იყენებენ ქრონიკული გასტრიტის, თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულის, ვიზრაციულ გასტრიტის ქრონიკულ კოლიტის, ახილით დაავადების დროს.

4 წყარო

საჭმლის მომნელებელი ორგანოების დაავადებათა შემთხვევაში იხმარება #4, #3, # 2 წყაროები.

მინერალური წყლის ერთჯერადი მინიმალური დოზა 200-300 მლ/ლ მაქსიმალური მლ/ლ. კურორტოლოგიის სამეცნიერო საკვლევე ინსტიტუტის რეკომენდაციით ავადმყოფს წყალი უნდა დაენიშნოს თავის წონის მიხედვით.

საქართველო მდიდარია სამკურნალო ტალახებითაც. წარმოშობით სამკურნალო ტალახები იყოფა რამდენიმე ძირითად სახედ: დანალექი (ლამიანი), ბორცვისა, საპროპელისა და ტორფისა. საქართველოს ტერიტორიის საზღვრებში ცნობილია რამდენიმე ტბა, რომელიც ხსნარში შეიცავს ნატრიუმის სულფატის ამა თუ იმ რაოდენობას სხვა მარილების-ქლოროვანი ნატრიუმის, გოგირდოვანი კალციუმის, გოგირდმჟავა მაგნიუმის და სხვ. ნარევებთან ერთად. ასეთი ტბების ფსკერზე ყოველთვისაა ჰუმუსოვანი ნივთიერებებით მდიდარი ტალახი, რომელიც გამოსადეგია ბალნეოლოგიური მკურნალობისათვის. ყველაზე მეტად ცნობილია კუმისის ტბის სულფიდური ლამიანი ტალახის საბადოები. კუმისის გარდა ტალახის საბადოები მოიპოვება გლაუბერ-მარილიან, აგრეთვე მტკნარ ტბებშიც. ბორცვეული ტალახის ყველაზე მნიშვნელოვან საბადოს წარმოადგენს ახტალის ბორცვები, რომელთა ბაზაზე ფუნქციონირებს კურორტი ახტალა. კახეთის ფარგლებში ახტალის ბორცვების გარდა ცნობილია ფხოვლის, ჭერემის, ბაიდას, ჩათმას, ტიულკი-თაფას და სხვ. ტალახის წყაროები.

3.3. მინერალური წყლების გამოყენების სახელმწიფო ნორმები

რეგისტრირებულია საქართველოს იუსტიციის
სამინისტროში სარეგისტრაციო კოდი
470.230.00.11.119.005.557

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და
სოციალური დაცვის მინისტრის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა N 310/6
2002 წლის 5 ნოემბერი ქ. თბილისი

სამკურნალო კატეგორიას მიკუთვნებული წყლის
ობიექტების ნუსხისა და მინერალური წყლის ხარისხისადმი
წყაენებული ჰიგიენური მოთხოვნების დამტკიცების
თაობაზე

საქართველოს მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის,
წყლის რესურსების რაციონალური გამოყენებისა და დაცვის,
სათანადო სამკურნალო თვისებებისა და სახელმწიფო
სტანდარტების შესაბამისი ხარისხიანი წყლით მოსახლეობის
მომარაგების უზრუნველყოფის ხელშესაწყობად, “წყლის
შესახებ” საქართველოს კანონის 53-ე მუხლის მე-2 პუნქტის
“ზ” ქვეპუნქტისა და 93-ე მუხლის “ს” ქვეპუნქტის
შესაბამისად,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს თანდართული სანიტარიული ნორმები
“სამკურნალო კატეგორიას მიკუთვნებული წყლის
ობიექტების ნუსხა და მინერალური წყლის ხარისხისადმი
წყაენებული ჰიგიენური მოთხოვნები”;

2. ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

ა. გამყრელიძე

“დამტკიცებულია”

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა

და სოციალური დაცვის მინისტრის

2002 წლის 5 ნოემბერის N 310/ნ

ბრძანებით

თავი III

სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების ნუსხა

1. კომბინირებული და შინაგანი გამოყენების მინერალური წყლები

44

მინერალური წყლის ჯგუფის დასახელება	წყლის დანიშნულება	სამკურნალო ჩვენებები. იხ. დანართი VII

1	წყლის სახელწოდება	მინერალიზაცია გ/დმ3	ძირითადი იონები მგ-ეკვ %	სუციფი-კური კომპოზი-ნენტები	6	7
ჰიდრო კარბონა ტულ-ნატ რიუმიანი	ბორჯო ში	5,6-7,2	HCO3 81 Na 91	CO2	გარეგანი შინაგანი	1.1; 1.2,ა,გ; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.9; 2.4; 6.1; 6.2.
—	ნაბელ ლავი	6,2	HCO3 93 Na 76	CO2	შინაგანი გარეგანი	—
—	ლამი ქალა ბ. 5	6,3	HCO3 91 Na82	CO2	შინაგანი	—
ჰიდრო კარბონა ტულ-ნატ რიუმიანი რკინიანი, ბორიანი	უწერა ბ. 24	9,2	HCO3 93 Na77	H3BO3 Fe, CO2	გარეგანი	—

—	საირმე ბ. 5	7,2	HCO3 79 Na 70	H3BO3 Fe, CO2	შინაგანი გარეგანი	1.2 ა, გ, დ; 1.3; 1.5; 1.7; 1.9;
—	ბაგიათი	5,1	HCO3 91 Na72	H3BO3 Fe, CO2	შინაგანი	—
—	ავად პარა ბ. 1 კ	7,1	HCO3 97 Na 79	H3BO3 Fe, As, CO2	შინაგანი	—
ჰიდრო კარბონა ტულ ნატ რუმბიანი, დარიშ ხანიან- ბორიანი	ნაკრა წყარო 1	2,6	HCO3 93 Na45 Ca37	CO2	შინაგანი	9.1.
ჰიდრო კარბონატ ულკალცი უმიანი ნატრი უმიანი და ნატრიუმ- კალციუ მიანი	მესტია ბ. 5	0,9	HCO3 81 Na51 Ca34	CO2	შინაგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.7; 1.9; 8.1; 8.2; 8.3; 8.5.
—	კვედი- ლაში ბ.1	2,3	HCO3 95 Na47 Ca41	CO2	შინაგანი	—
—	შოგი კალცის წყალი	2,2	HCO3 95 Ca51 Na25	CO2	შინაგანი	—
—	მიტარბი ბ.18	2,4	HCO3 93 Ca47 Na44	CO2	შინაგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.9; 8.1; 8.2; 8.5.
—	მეჭართა ბ. არაგ ვის მარცხ. ნაკირას	1,2	HCO3 90 Ca60 Na27	CO2	შინაგანი	—
—	ლეზარდე	1,6	HCO3 96 Ca44 Na31	Fe, CO2	შინაგანი	—
ჰიდრო კარბო- ნატული კალციუმი- ნატრიუ მიანი და ნატრიუმ- კალციუ მიანი, რკინიანი	ხოფური	3,3	HCO3 91 Na61 Ca31	Fe, CO2	შინაგანი	—
—	საირმე ბ. 8	2,2	HCO3 80 Na60 Ca22	Fe, CO2	შინაგანი	9.1.
—	წაღვერი ბ. 10	4,9	HCO3 95 Na53 Ca24 Mg21	Fe, CO2	შინაგანი	—

ჰიდრო კარბო- ნატული მაგნიუმ იან- კალიუმიანი- ნატრიუმიანი	დანიისა- რაული	5,8	HCO3 95 Na51 Mg43	CO2	შინაგანი	9.1.
ჰიდროკა რბო- ნატულ- მაგნიუმ იან- ნატრიუმიანი	ბულერი წყარო-1	1,2	HCO3 91 Ca54 Mg36	Fe, CO2	შინაგანი	6.1; 6.2; 6.3; 8.1.; 8.2; 8.5; 9.1.
ჰიდროკა რბო-ნატულ- მაგნიუმ იან- კალიუმიანი	ურაველი	3,0	HCO3 82 Mg41 Ca31 Na21	H2SiO3 CO2	შინაგანი	1.2; 1.2 ა.გ; 1.3; 1.5; 1.7; 1.9; 9.1.
ჰიდროკა რბო ნატულ- კალიუმიანი- მაგნიუმ იანი	ფლატე	2,2	HCO 385 Mg50 Na26 Ca22	H2SiO3 CO2, Fe	შინაგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.9.
ჰიდროკა რბო-ნატულ- მაგნიუმ იანი	საკენი	2,5	HCO3 91 Mg 51	Fe, CO2	შინაგანი	6.1; 6.2; 6.3; 8.1.; 8.2; 8.3; 8.5; 9.1.
ჰიდროკა რბონატულ- კალიუმიანი- მაგნიუმ იანი	ახალ ციხე	6,0	HCO3 95 Mg54 Ca31		შინაგანი	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.9; 6.2; 6.3; 9.1.
სულფატულ რ-ჰიდროკა რბონატულ- ნატრიუმიანი- მაგნიუმიანი	ბოლნისი	7,6	HCO3 64SO4 26 Mg49 Na40	H2SiO3 CO2	შინაგანი გარეგანი	" "
სულფატულ რ-ჰიდროკა რბონატულ- მაგნიუმ იან- კალიუმიანი	კოკოტა- ური	3,0	HCO3 71SO4 21 Ca49 Mg32	H2SiO3 CO2	შინაგანი	" "
სულფატულ რ-ქლორიდულ- ნატრიუმიანი- კალიუმიანი	სტერი	1,7	Cl 73SO4 21 Ca72 Na23	- - -	შინაგანი	1.2; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9; 2.6; 3.1; 3.4; 3.9; 3.10.
"	სამტრე- დია	3,6	Cl73 SO426 Ca48 Na43	N2	შინაგანი	1.2; 1.4; 1.5; 1.7; 1.9.
ქლორიდულ რ-ჰიდრო კარბონატულ- ნატრიუმიანი	ჯავა	3,3	HCO3 73Cl21 Na89	H2SiO3 CO2	შინაგანი გარეგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.9.
ქლორიდულ რ-ჰიდრო კარბო ნატული ნატრიუმიანი. ზორიანი, რეინიანი	ვაჟს წყარო ზ. 10	7,1	HCO3 74Cl21 Na69	H3BO3 H2SiO3 Fe, CO2	შინაგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.7; 1.9; 3.1; 3.3; 3.7;
"	ფასანა ური	7,5	HCO3 52Cl48 Na92	H3BO3 H2SiO3 Fe, CO2	შინაგანი	1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 3.1; 3.3; 3.4; 3.5; 3.9; 4.1; 5.1; 5.2.

ქლორიდულ-ჰიდრო კარბონატული ნატრი უმიანი, ბორიანი, დარიშხანი	ვარდია	7,1	HCO3 62Cl30 (K+Na) 83	H2SiO3 H3BO3 As,CO2	შინაგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9
ჰიდროკარბონატულ-ქლორიდული ნატრიუმის ანი, ბორიანი	სორტული ანი	7,4	Cl54 HCO34 1 Na90	H2SiO3 H3BO3	შინაგანი გარეგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9; 9.1.
ქლორიდულ-ჰიდრო კარბონატული კალციუმი ან-ნატრიუმიანი	ზვარე ბ. 32	2,8	HCO3 73Cl25 Na54 Ca39	H2SiO3 CO2	შინაგანი გარეგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9; 9.1.
"	პანსეტი-ვაზბევი	2,7	HCO3 61Cl21 Na67 Ca21	H2SiO3 CO2	შინაგანი	1.2a,b; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 3.1; 3.3; 3.4; 4.1; 4.4; 5.1;
ქლორიდულ-ჰიდრო კარბონატული კალციუმი ან-ნატრი უმიანი, რკინიანი	კობი	2,6	HCO37 1Cl21 Na48 Ca41	H3BO3 H2SiO3 Fe, CO2	შინაგანი	1.2.b; 1.4; 1.5; 1.7; 3.1; 3.3; 3.4; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1; 4.2.
"	სიონი	2,6	HCO3 71Cl21 Na64 Ca21	Bi	შინაგანი	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9;
ქლორიდულ-კალციუმი უმიანი, ბრომიანი	ლუგელა	2,1	Cl 94 Ca 84	ორგანული	შინაგანი	1.3; 3.8; 3.9; 6.6; 10.1; 10.2; 10.3; 10.4.
სუსტი მინერალი ზაციის, მაღალი ორგანული შემცველობით	შარდის წყალი ანუ დმანისი	0,6	HCO3 81 Na65 Ca31	ორგანული	შინაგანი	8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.5.
"	მერხე-ულა	0,3	(HCO3 + CO3)80 Na65 Ca31		შინაგანი	"
სუსტი მინერალი ზაციის წყლები	უდაბნო	0,3	SO491 Na61 Ca31		შინაგანი გარეგანი	1.5; 1.6; 1.7; 3.1; 3.3; 3.10; 4.1; 4.4; 5.1; 6.3.
* ბ - ბურღული						

2. კომბინირებული და გარეგანი გამოყენების მინერალური წყლები

მინერალური წყლის ჯგუფის დასახელება	წყლის დანიშნულება	სამ კურს ნაღობზე ნებები.

1	წყლის სახელწოდება	მინერალიზაცია გ/დმ3	ძირითადი იონები მგ-ე კვმ	სპეციფიკური კომპონენტები	ტემპერატურა t°C	7	8	
	პიდრო კარბონ ატულ-ნატრიუმიანი	ბორჯომი	5,6-7,2	CO381 Na91	CO2	18-38	შინაგანი გარეგანი	1.1; 1.2.ა. გ; 1.3. 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.9; 2.4; 6.1; 6.2.
"___"	ლაშქალა ბ. 5	6,3	HCO391 Na82	H2SiO3 CO2	11	"___"	"___"	
"___"	ნაბულაფი	6,2	HCO391 Na76	CO2	15,5	შინაგანი გარეგანი	"___"	
	პიდრო კარბონ ატულ-ნატრიუმიანი, რკინიანი, სო რიანი	უწერა ბ. 24	9,2	HCO393 Na77	H3BO3 Fe2+ CO2	9-14	"___"	1.2 1.4; 1.5; 1.6; 1.7 1.9; 3.1; 3.3; 3.4 3.10; 5.1 5.2
	პიდრო კარბონ ატულ-ნატრიუმიანი, მაგნიუმიანი	ახალციხე ბ. 146	6,0	HCO3 89 Mg54 Na 1	H2SiO3 CO2	11	"___"	1.2; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9, 9.1.
	პიდრო კარბონ ატულ-მაგნიუმიანი ან-ნატრიუმიანი	ტორჯონი	1,5	HCO3 92 Na61 Mg32	CO2	7	გარეგანი	1.1; 1.2.ა.გ; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.9; 6.1; 6.2.
	პიდრო კარბონ ატულ-მაგნიუმიანი ან-კალციუმიანი	სიმონეთი ბ. 4	0,5	HCO3 90 Ca76 Mg21	* ---- *	38-39	შინაგანი გარეგანი	1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9; 6.1; 6.2; 6.3; 8.1; 8.2; 8.5; 9.1.

პიდრო კარბონ ატულ-ს ლფატ ურ- ნატ რიუმია ნ-კალ ციუმანი	თბილისი (ბალ ნეოლო გიური კურო რტი)	0,6	SO4 64H CO321 Ca45 Na42	H2S,N2, CH4 H2SiO3	35 38	გარე განი	2.4; 2.5; 2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.9; 4.1; 4.3; 4.4; 5.1; 5.2; 5.3; 5.4; 5.5; 7.2.
სულფატურ-პი დროკა რბონატ ულ- ნიტრიუ მიანი	სული რი	0,5	(HCO3+ CO3)76S O421 Na 91	H2S;CO3, N2	35	გარე განი	—
ქლორი დულ-სუ ლფატუ რ-კალი უმია- ნატრიუ მიანი ან ნატრი-უმია ნ- კალიუმანი	ტყვარ ზელი ძე-ჯაუფი	0,5	SO445 Cl31 Na58 Ca30	Rn, N2	48	გარე განი	—
ქლორი დულ-სუ ლფატუ რ-კალ ციუმანი - მანე უმიანი	ციში ბ. 1კ.	1,7	SO451 Cl38 Ca46 (Na+K) 38	H2S	78	გარე განი	7.1; 7.2; 7.4; 7.6; 7.7.
ქლორი დულ-სუ ლფატუ რ-მაგ ნიუმანი - კალ ციუმანი	გაგრა ბ. 2	2,5-2,7	SO454 Cl28 Ca61 Mg31	H2S	35-41	გარე განი	2.4; 2.5; 2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.9; 4.1; 4.3; 4.4; 5.1; 5.2; 5.3; 5.4; 5.5; 7.2.
ქლორი დულ-სუ ლფატუ რ-პიდ როკარ ბინატუ ლი, ნატრი უმიანი- მანეუმანი-კალ ციუმანი	ბესლე თი	1,5	SO454 Cl28 -Ca61 Mg23-	H2S	41-43	გარე განი	—
სულფატურ- ქლორი დულ-ნა ტრიუმი ან-კალ ციუმანი	წყალ ტუბი	0,8	HCO342 SO431 Cl21 Ca41 Mg34 Na22	Rn, N2	31-35	გარე განი	2.3; 4.1; 4.3; 5.1; 7.1; 7.2; 7.3; 7.4; 7.7.

და კალცი უმიან- ნატრი უმიანი	სამტრე დია	3,6	Cl73 SO426 Ca48 Na43	N2	62	შინა განი გარე განი	1.2.b; 1.4; 1.7; 1.9; 2.5; 2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.7; 3.9; 4.1; 4.3; 4.4.
ქლორი დულ-პი დროკა რმონატ ულ- ნატრიუმიანი	ამასიუ მანი	0.8	Cl53 SO423 Na42 Ca31	N2	48	გარე განი	2.6; 2.7; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.10; 4.4.
" — "	ვარძია	7.7	HCO3 56Cl31 Na81	H2SiO3 H3BO3 As, CO2	51-58	შინა განი გარე განი	1.2.b; 1.4; 18 5; 1.6; 1.7; 1.9; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.7; 3.9; 4.1; 4.2; 4.3; 5; 7.1; 7.4; 9.1.
" — "	გორის ჯვარი	1.0	(HCO3+ CO2) 66Cl29 Na80	H2S, N2, CH4	18-35	გარე განი	3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 4.1; 4.4; 6.1; 7.1; 7.4.
" — "	თორ ღვა	0.5	(HCO 342+CO 329) Cl23 Na81	N2	31-34	გარე განი	2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.9; 4.1; 4.2; 4.4; 5.1; 5.2; 5.3; 5.4; 5.5.
პიდრო ვარბინ ატული, ქლორი დულ- ნატრიუმიანი	მახინ ჯაური	0.5	(HCO3+ CO3) 47Cl34 Na95	----	24	გარე განი	2.6; 2.7; 3; 4.1; 4.2; 4.4; 5; 7.1; 7..2.
" — "	ურავის ვეძ	17,6	Cl54 HCO331 Na83	H2SiO3 H3BO3 CO2	15	შინა განი გარე განი	1.2.b; 1.4; 1.7; 1.9; 2.5; 2.6; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.7; 3.9; 4.1; 4.2; 4.3; 5; 7.1; 7.4.

" _ "	სორტუანი	7,4	Cl54 HCO341 Na90	H2SiO3 H3BCO3 CO2	15	გარე განი შინა განი	1.2b; 1.4; 1.5; 1.7; 3.1; 3.3; 3.4; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1; 4.2
ქლორი დულ-ნა ტრ. უმიანი	უჯარმა	8,4-1,0	Cl63 HCO329 Na93	HBO2 Br, H2SiO3 CH4	41	გარე განი	2.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1; 4.2; 4.4; 5; 7.1.
" _ "	მენჯი	6,0-14,0	Cl95 Na91	H2S, N2, CH4	23-31	გარე განი	" _ "
" _ "	ამალეზა	9,7	Cl83 Na71	H2SiO3 H3BCO3 CO2	41	გარე განი შინა განი	1.2b; 1.5; 1.7; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 5.
" _ "	ოქტომ ბერი	6,9	Cl 81 Na91	H3BCO3 CH4	28-30	გარე განი	" _ "
ქლორი დულ-კალე უმიან ნატ რიუმია ნი	ქობულეთი	7,5	Cl95 Na94	H3BCO3 CH4	36	გარე განი	" _ "
" _ "	პერე თის კარი	4,8	Cl91 Na77 Ca21	CH4, N2	34-36	გარე განი	" _ "
" _ "	ნასაკი რალი	4,5	Cl 94 Na74 Ca21	CH4, N2	14-17	გარე განი	" _ "
" _ "	ასპინძა	1.1	Cl 81 Na67 Ca31	H2SiO3	41	გარე განი	3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1; 4.2; 5.1; 5.2; 5.3; 7.1; 7.2; 7.4.

3. კომბინირებული და გარეგანი გამოყენების სუსტი მინერალიზაციის
სხვადასხვა ქიმიური შედგენილობის მინერალური წყლები

მინერალური წყლის გვუფის დასახელება	წყლის დანიშნულება	სამკურნალო მკურნალობის წესები.

1	წყლის სახელწოდება	მინერალიზაცია გ/დმ ³	პირითა და იონები მგ-უკვ ³	სპეციფიკური კომპონენტები	ტემპერატურა t ⁰ C		
1	2	3	4	5	6	7	8
ჰიდროკარბონატულ-კალციუმიანი-ნატრიუმიანი	ზუგარი	0,3	HCO ₃ 87 Na ₅₉ Ca ₃₀	N ₂	35	გარეგანი	2,6; 3,1; 3,2; 3,3; 3,4; 3,5; 3,6; 3,9; 3,10; 4,1; 4,2; 4,4; 5,1; 5,4.
სულფატურ-ჰიდროკარბონატულ-ნატრიუმიანი	ციხის გვარი ბ. 19	0,14	(HCO ₃ +CO ₃) 65SO ₄ 421 Na ₇₀	N ₂	36	გარეგანი	" _ "
სულფატურ-ჰიდროკარბონატულ-მაგნიუმიანი-კალციუმიანი	ხიდი კარი წყარო	0,4	HCO ₃ 368 SO ₄ 21 Ca	—	15	გარეგანი	" _ "
სულფატურ-კალციუმი-ნატრიუმიანი	უდაბნო	0,3	SO ₄ 91 Na ₆₁ Ca ₃₁	N ₂ , CH ₄	44	შინაგანი გარეგანი	1,4; 1,5; 1,7 3,1; 3,2; 3,3; 3,9; 3,10; 4,1; 4,2; 4,4; 5; 7,1.
ქლორიდულ-კარბონატულ-კალციუმიანი, ნატრიუმიანი	ნუნისი ბ. 1	0,3	CO ₃ 49 Cl ₄₃ Na ₅₃ Ca ₂₀	N ₂ , CH ₄	21-25	გარეგანი	7,1; 7,2; 7,4; 7,6; 7,7.

კარბონ ატლ-ნ ატრაუმ იანი	ახალ დაბა ბ. 55	0.2	CO391 №94	H2SO3, №2	31-39	გარეგანი	2.6; 2.7; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.6; 3.7; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1; 4.2; 4.3; 7.1; 7.2; 7.6.
*ზ. ზურ დილი							

2.1.9. მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა
ბუნებრივი გარემოს მდგომარეობასთან და მოსახლეობის
ცხოვრების პირობებთან დაკავშირებით სამკურნალო
კატეგორიას მიკუთვნებული წყლის ობიექტების ნუსხა და
მინერალური წყლის ხარისხისადმი წაყენებული ჰიგინური
მოთხოვნები

სანიტარიული ნორმები სანნ 21.9. 002 _ 02

თავი I. გამოყენების სფერო

მუხლი 1.

1. წინამდებარე სანიტარიული ნორმები შემუშავებულია “ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ”, “გარემოს დაცვის შესახებ” და “წყლის შესახებ” საქართველოს კანონების თანახმად.

2. სანიტარიული ნორმები ეხება სამკურნალო კატეგორიას მიკუთვნებულ სამკურნალო, საკურორტო და სასაქონლო პროდუქციის (ნატურალური და სამკურნალო მინერალური წყალი) წარმოებისათვის განკუთვნილ წყლის ობიექტებს

3. დოკუმენტში წარმოდგენილია საქართველოში არსებული სამკურნალო თვისებების მქონე ძირითადი მინერალური წყლების ჩამონათვალი, მინერალური წყლების ჯგუფების დასახელება, საერთო მინერალიზაცია, ძირითადი იონური და აიროვანი შედგენილობა, სპეციფიკური კომპონენტები, აგრეთვე მითითებულია მათი სამკურნალო გამოყენების ჩვენება.

4. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების ნუსხაში მოყვანილია ის წყლები, რომლებიც მინერალური შედგენილობის, ტემპერატურისა და დებიტის მიხედვით

მოიხმარება ან პერსპექტიულია გამოსაყენებლად პრევენციული მიზნებისათვის და სამკურნალოდ, ორი ძირითადი ფორმით – გარეგანი და შინაგანი.

5. სანიტარიული ნორმები ადგენს მოთხოვნებს სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების დაცვაზე, ჰიგიენურ მოთხოვნებს მინერალური წყლის ხარისხზე და განსაზღვრავს ხარისხის კონტროლის წესებს.

მუხლი 2.

წინამდებარე სანიტარიული ნორმები განკუთვნილია იმ ფიზიკური ან იურიდიული პირებისათვის, რომელთა საქმიანობაც დაკავშირებულია სამკურნალო კატეგორიას მიკუთვნებული წყლის ობიექტის ექსპლუატაციასთან. აგრეთვე, იმ ორგანიზაციებისათვის, რომლებიც ახორციელებენ სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტებზე სახელმწიფო სანიტარიულ ზედამხედველობას, კურორტების ბუნებრივი სამკურნალო რესურსებით სარგებლობის, მათი მიმდებარე ტერიტორიებისა და წყლის დაცვის სფეროში სახელმწიფო მართვასა და კონტროლს კანონმდებლობის შესაბამისად, ასევე სპეციალური პროფილის დაწესებულებებისათვის.

თავი II. ზოგადი დებულებები

მუხლი 3.

1. მინერალურ წყალს მიეკუთვნება ბუნებრივი წყალი, რომელსაც ახასიათებს ქიმიური შედგენილობისა და ფიზიკური თვისებების სპეციფიკურობა და გამოიყენება სამკურნალო-პროფილაქტიკური მიზნებისათვის.

ა) მინერალური წყლები მიიღება უშუალოდ მიწის ზედაპირზე ბუნებრივად თვითგადმოდინებული წყაროდან

ან ხელოვნური გზით – ჭაბურღილით მიწისქვეშა წყალშემცველი ფენებიდან.

2. მინერალურად ჩაითვლება წყალი:

- ა) მინერალიზაციით არანაკლებ 1 გ/დმ³;
- ბ) ბიოლოგიურად აქტიური კომპონენტების ისეთი შემცველობით, რომელიც შეესაბამება სასმელი მინერალური წყლის ნორმებს.

3. ძირითადი იონურ-მარილოვანი შედგენილობისა და აირების შემცველობის თავისებურების, სასარგებლო ბიოლოგიურად აქტიური კომპონენტების მომატებული შემცველობისა და სპეციფიკური თვისებების (რადიოაქტიურობა, ტემპერატურა, მჟავიანობა და სხვა) მიხედვით, მინერალური წყლები მიეკუთვნება ქვემოთ მოყვანილ 9 ძირითად ბალნეოლოგიურ ჯგუფს:

ა) მინერალური წყლები, რომელთა მოქმედება განისაზღვრება იონური შედგენილობითა და მინერალიზაციით;

ბ) ნახშირმჟავა წყლები;

გ) გოგირდწყალბადიანი (სულფიდური) წყლები;

დ) რკინიანი წყლები;

ე) ბრომიანი, იოდიანი ან იოდობრომიანი წყლები;

ვ) სილიციუმიანი თერმული წყლები;

ზ) დარიშხანშემცველი წყლები;

თ) რადონული (რადიოაქტიური) წყლები;

ი) ბორშემცველი წყლები.

4. მინერალური წყლის ამა თუ იმ ბალნეოლოგიურ ჯგუფისათვის მიკუთვნება ხდება შემდეგი რაოდენობრივი მაჩვენებლებისა და ნიშან-თვისებების ერთობლიობის გათვალისწინებით:

წყლის საერთო მინერალიზაცია;

იონური შედგენილობა;

გ) აირშემცველობა და აირგაჯერებულობა;

დ) ბიოლოგიურად აქტიური მინერალური და ორგანული კომპონენტების შემცველობა;

ე) რადიოაქტიური ნივთიერებების არსებობა;

ვ) აქტიური რეაქცია - pH;

ზ) ტემპერატურა.

5. ძირითადი კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც წყალი მიეკუთვნება მინერალურს, მოცემულია მე-3 დანართში.

6. სამკურნალო კატეგორიას მიკუთვნებული წყლის ობიექტების ნუსხაში (თავი III) წარმოდგენილია:

ა) ძირითადად ჰიდროკარბონატული, ქლორიდული, სულფატური, კომბინირებული და უფრო რთული შედგენილობის მინერალური წყლები;

ბ) სუსტი მინერალიზაციის, ზოგიერთი ბიოლოგიურად აქტიური კომპონენტის ბალნეოთერაპიული რაოდენობის შემცველი მინერალური წყლები.

7. მინერალურ წყლებში ბიოლოგიურად აქტიური მიკროკომპონენტების ბალნეოლოგიური ნორმები მოყვანილია დანართი 2-ის ცხრილში 1.

8. მინერალური წყლები ქიმიური შედგენილობის, ფიზიკური თვისებების, სპეციფიკური კომპონენტების შემცველობისა და ორგანიზმზე ზემოქმედების ხასიათის მიხედვით გამოიყენება გარეგანი (მინერალური წყლის აბაზანები) და შინაგანი (სასმელი, ინჰალაცია, შესხურება, მოსხურება, ოყნები) მოხმარებისათვის.

9. შინაგანი მოხმარების მინერალურ წყლებში, მინერალური და ორგანული ნივთიერებების რაოდენობა დასაშვებია 1-15გ/დმ3-ის ფარგლებში. ცალკეულ შემთხვევებში სამკურნალოდ გამოიყენება (ქიმიური შედგენილობიდან გამომდინარე) უფრო მაღალი მინერალიზაციის წყლები, მკაცრად დოზირებული რაოდენობით. მაგალითად, ლუგელა - საერთო მინერალიზაცია 40_45 გ/დმ3.

10. გარეგანი მოხმარების მინერალურ წყლებს ახასიათებთ მინერალიზაცია 15 გ/დმ3 და მეტი თვით წათხი მარილხსნარების ჩათვლით 150-300 გ/დმ3, ან დაბალი მინერალიზაცია ბიოლოგიურად აქტიური კომპონენტების შემცველობით (ბრომი, იოდი, გოგირდწყალბადი, ნახშირმჟავა, რადონი).

11. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების ნუსხაში მოყვანილი მინერალური წყლების სამკურნალო ჩვენებები უნდა შეესაბამებოდეს მე-7 დანართში მოცემულ ჩამონათვალს.

დანართი1
კ ო ნ დ ი ც ი ა

წყლის ტიპის დახასიათება "გოსტი"13273-88			გამოკვლევული წყლის დახასიათება									
მინერალური წყლის ჯგუფის დასახელება	წყლის ტიპის სახელწოდება	მინერალიზაცია, გ/დმ3	ძირითადი იონები მგ/ქვ.ა	წყლის სახელწოდება და აღმდებარეობა	მინერალიზაცია, გ/დმ3	ანიონები მგ/დმ3			კათიონები მგ/დმ3			სპეციფიკური კომპონენტები
						HC O3-	SO 42-	Cl	Ca 2+	Mg 2+	Na + K +	
სამედიცინო დასკვნა												

ცხრილი 1

**მინერალურ წყალში ბიოლოგიურად აქტიური
მიკროკომპონენტების ბალნეოლოგიური ნორმები**

მინერალური წყლის ტიპი	ბიოლოგიურად აქტიური კომპონენტები	კომპონენტის მასური კონცენტრაცია, არანაკლებ მგ/დმ3
ნახშირმყავა	თავისუფალი ნახშირორჟანგი (გახსნილი)	500,0
რკინიანი	რკინა	10,0
დარიშხანიანი	დარიშხანი	0,7
ბორიანი	ორთობორის მჟავა (H_3BO_3)	35,0
სილიციუმისანი	მეტასილიციუმის მჟავა (H_2SiO_3)	50,0
ბრომიანი	ბრომი	25,0
იოდიანი	იოდი	5,0
ორგანული ნივთიერებების შემცველი	ორგანული ნივთიერებები (ნახშირბადაზე გადაანგარიშებით)	5,0
რადონიანი	რადონი (Rn - 222)	100 ნკიური/დმ3 (3700 ზე/დმ3)

ორთობორის მჟავა — H_3BO_3 ;
 მეტასილიციუმის მჟავა — H_2SiO_3

ცხრილი 2

მინერალური წყლის ორგანოლექტიკური მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	დახასიათება
ფერი	უფერო სითხე ან მოყვითალოდან მომწვანო ელფერით.
სუნი და გემო	დამახასიათებელი წყალში გახსნილი ნივთიერებების კომპლექსებისთვის.
გარეგნული სახე	გამჭვირვალე სითხე, უცხო მინარევების გარეშე, მინერალური მარილების უმნიშვნელო ბუნებრივი ნალექით.

ცხრილი 3

მინერალური წყლის შემადგენელი კომპონენტების მასური კონცენტრაციები

კომპონენტის დასახელება	კომპონენტის ზღვა* მგ/დმ3, არა უმეტეს	კვლევის მეთოდები
1	2	3
ნიტრატები (NO3) ---ის მიხედვით)	50,0	ISO 5663:1984 ISO 7890-1:1986
ნიტრიტები ((NO2)-ის მიხედვით)	2,0	gosti 23268.9-78 ISO 6777:1984 gosti 23268.8-78
ტყვია (pb)	0,1	ISO 8288:1986 gosti 18293-72
სელენი (Se) კადმიუმი (Cd)	0,05 0,01	ISO 9965:1993 ფოტომეტრიული
ვერცხლისწყალი (Hg)	0,005	ISO 5961:1995
ფენოლები	0,001	ISO 5666:1984
დარიშხანი (As)	1,5_2,0	ISO 6439 : 1990
ფტორი (F)	10,0_15,0	ISO 6595:1982 ISO 11969:1996 gosti 23268.14-78 gosti 4152-89
სხვა ორგანული ნივთიერებები (ნახშირბადზე გადანაგარიშებით Cორგ.)	10,0_15,0	ISO 10359-1:1992 ISO 10359-2:1994 gosti 23268.18-78
რადიუმი (Ra - 226)	5,0 კიური/დმ3 (185 ბკ/დმ3)	ISO 8245:1987
ურანი (U- 238)	1,8 (1,2.10_9 კიური/დმ3	gosti 18912_73
ჯამური ალფა აქტივობა	0,1 ბკ/დმ3	gosti 18921-73 ISO 10703:1997
ჯამური ბეტა აქტივობა	ბკ/დმ3	ISO 9696:1992 run_2000, n2.6.1. 001-00
ცეზიუმი _137 (Cs-137)	8,2 ბკ/დმ3	ISO 9697:1992 run_2000, hn 2.6.1. 001-00
სტრონციუმი _90 (Sr-90)	8,0 ბკ/დმ3	run_2000, hn 2.6.1. 001-00 run_2000, hn 2.6.1. 001-00

ცხრილი 4

მინერალური წყლის ხარისხის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლები

მაჩვენებელი	მაჩვენებლის სიდიდე (რაოდენობა/სმ3)	კონტროლის მეთოდები
მეზოფილური აერობებისა და ფაკულტატური ანაერობების საერთო რაოდენობა (ბაქტერიების საერთო რაოდენობა) * 370 220	5 20	PrEN -6222
საერთო კოლიფორმული ბაქტერიები	3/1000	EN ISO 9308
<i>Escherichia coli</i> (E. coli)	0/100	PrEN ISO 9308
<i>St. faecalis</i>	0/250	PrEN ISO7899
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	0/250	PrEN 16266
კოლონიების რაოდენობა 22 0 C	100	
კოლონიების რაოდენობა 37 0 C	20	
სულფიტმარედუცირებელი კლოსტრიდიები (<i>Cl. perfringens</i>)	0/250	EN 26461-1:1993
პათოგენები, მათ შორის საღმონელო	0/250	ISO 6940

დანართი 3

მინერალური წყლის შეფასების ძირითადი კრიტერიუმები

ძირითადი მაჩვენებლები	წყლის მინერალურად მიკუთვნების ნორმები	მაჩვენებლების სიდიდე	წყლის დასახელება დახასიათება
საერთო მინერალიზაცია, გ/დმ3	1-ზე მეტი	1_5 5_10 10_15 15_35 35_70 70_150 >150	ძლიერსუსტი მინერალიზაციის დაბალი მინერალიზაციის საშუალო მინერალიზაციის მაღალი მინერალიზაციის სუსტი მარილხსნარი მარილხსნარი წათხი მარილხსნარი ქლორიდულ-ნატრიუმისანი ჰიდროკარბონატულ-მაგნიუმისანი-კალციუმისანი
იონური შედგენილობა, ეკვ.%	- " -	Cl, Na>20 სხვა იონები<20 HCO3,Ca, Mg>20 Ca>Mg. სხვა იონები >20	ქლორიდულ-ჰიდროკარბონატულ-ნატრიუმისანი
აიროვანი შედგენილობა, მოცულობითი %	" " -	CO2>10 სხვა იონები <10 N2, CH4>10 CH4>N2 სხვა იონები <10 da a.S.	ნახშირმჟავა აზოტი, მეთანიანი
აირგაჯერებულობა მლ/დმ3	" " -	>1000 1000-100 100-50 <50	მაღლაირგაჯერებულები საშუალოაირგაჯერებულები სუსტად აირგაჯერებულები ძალიან სუსტად აირგაჯერებულები სუსტი ნახშირმჟავა საშუალო კონცენტრაციის ნახშირმჟავა ძლიერი ნახშირმჟავა (სპონტანური ზ 2 გამოყოფილი, გაზირებულები)
თავისუფალი CO2 (გახსნილი), გ/დმ3	1,4 გარეგანი გამოყენებისათვის 0,5 შინაგანი გამოყენებისათვის	0,5-1,4 1,4-2,5 >2,5	

საქართველოს
სამშენებლო-
სამცხოვრებელი

საერთო H2S (H2S+ HS), მგ/დმ3	10	10_50	სუსტად გოგირდწყალბადიან ი
	0,7	50_100	საშუალო კონცენტრაციის გოგირდწყალბადიან ი
		100_250	ძლიერი გოგირდწყალბადიან ი
		>250	მეტად ძლიერი გოგირდწყალბადიან ი
		როცა pH<6,5	გოგირდწყალბადიან ი
As გ/დმ3	10	როცა pH 6,5-7,5	გოგირდწყალბადიან ი
		როცა pH>7,5	გოგირდწყალბადიან -
		0,7_5,0 5,0_10,0 >10,0	ჰიდროსულფიდურ ი ან ჰიდროსულფიდურ გოგირდწყალბადიან ი
Fe(Fe2++ Fe3+) მგ/დმ3	25	10_40	ჰიდროსულფიდურ ი
		40_100	
		>100	
Br მგ/დმ3	5	25	დარიშხანიანი ძლიერი
		5	დარიშხანიანი ძალიან ძლიერი დარიშხანიანი
I*, მგ/დმ3	50	50	რკინიანი ძლიერ რკინიანი ძალიან ძლიერ რკინიანი
H2SiO3 (+H2SiO3-) მგ/დმ3	35	35	ბრომიანი
	50		
H3BO3* ან HBO2 მგ/დმ3	5	50	იოდინი
		5_20	
რადიოაქტიური ზა* (Rn შემცველო- ზა), ნკიური /დმ3**	-	20-40	სილიციუმინი
		40-80	
		80-120	
		120-200	
		>200	
			ბორინი

აქტიური რეაქცია_ pH	—	<3,5 3,5_5,5 5,5_6,8 6,8_7,2 7,2_8,5 >8,5	ძალიან სუსტად რადონიანი სუსტად რადონიანი ზომიერად რადონიანი საშუალო რადონიანი
ტემპერატურა, 0C		4-ze დაბალი 4-20 20_34 34_37 37_39 39_45 45-ზე ზემო	მაღალ რადონიანი ზემაღალ რადონიანი ძლიერ მკავე მკავე სუსტი მკავე ნეიტრალური სუსტი ტუბე ტუბე ძლიერ ცივი ცივი გრილი „ინდიფერენტული“ თბილი ცხელი ძალიან ცხელი

* B და I შემცველობა წყლის 10 გ/დმ³ მინარელიზაციაზე გაანგარიშებიდან;

** რადონიანს მიეკუთვნება წყლები შემცველობით Rn 3-5 ნკიური/დმ³, თუ მათ აქვთ საკმარისი დებიტი და ტემპერატურა, რომელიც იძლევა მათი გამოყენების შესაძლებლობას გამდინარე აბაზანებში (აუზებში). 1 ნკიური/დმ³ (ნანოკიური/დმ³)= 2,8 მასის ერთეული.

მინერალური წყლის ფიზიკურ-ქიმიური და
ორგანოლექტიკური კვლევის ოქმების ფორმები

მუხლი 1. სრული ქიმიური ანალიზის კვლევის ოქმის ფორმა

1. სრული ქიმიური ანალიზის კვლევის ოქმის N

1. წყაროს დასახელება

2. ადგილმდებარეობა

3. წყაროს პირის აბსოლუტური ნიშნული

4. ჭავლის ან წყლის დონე

5. წყალშემცავი ჰორიზონტის დახასიათება და მისი
განლაგების სიღრმე

კაპტაჟი და მისი მდგომარეობა

7. დებიტი

8. ტემპერატურა წყლის _____ ჰაერის _____

9. სინჯის აღების თარიღი _____

10. ანალიზის ჩატარების თარიღი _____

11. მშრალი ნაშთი _____

12. pH _____

13. Eh _____

14. რადიოაქტივობა _____

15. ორგანული ნივთიერებები:

ა) ორგანული ნივთიერებების რაოდენობრივი შემცველობა:

არააქროლადი ორგანული

ნივთიერებებიდან _____

პერმანგანატული ჟანგვალობა _____

ბ) ფრაქციული შედგენილობა:

მჟავე ბითუმები _____

ჰუმუსური ნივთიერებები _____

ჯამი: _____

გ) ჯგუფური შედგენილობა:

ფენოლები _____

ნაფტენის მჟავები _____

არომატული ნახშირწყალბადები _ აქროლადი ცხიმოვანი

მჟავები _____

16. აირები გ/დმ³ წყალში:

თავისუფალი ნახშირორჟანგი _____

საერთო გოგირდწყალბადი _____

თავისუფალი გოგირდწყალბადი _____

გახსნილი ჟანგბადი _____

17. აირების მოცულობითი შედგენილობა %- ში:

სკონტანური _____

გახსნილი _____

18. საერთო აიროვანი ფაქტორი _____

19. ორგანოლექტიკური მაჩვენებლები:

ფერი _____ - _____

სუნი _____ გემო _____

ნალექი _____

20. საერთო სიხისტე _____

21. საერთო მინერალიზაცია _____

2. ქიმიური შედგენილობის ფორმულა

შემცველობა 1 დმ3 წყალში	მგ	მგ-კვვ	მგ-კვვ.%
კათიონები			
წყალბადი			
ლითიუმი			
ამონიუმი			
ნატრიუმი			
კალიუმი			
მაგნიუმი			
კალციუმი			
სტრონციუმი			
ბარიუმი			
რკინა(II)			
რკინა(III)			
ალუმინი			
მანგანუმი			
თუთია			
სპილენძი			
კობალტი			
ნიკელი			
ტყვია			
ვერცხლისწყალი			
ვანადიუმი			
ქრომი			
სელენი			
კადმიუმი			
ბერილიუმი			
მოლიბდენი			
ჯამი:			
ანიონები			
ფტორიდები			
ქლორიდები			
ბრომიდები			
იოდიდები			
სულფატები			
ჰიდროსულფატები			
ჰიდროსულფიდები			
თიოსულფატები			
სულფიტები			
ჰიდროკარბონატები			
კარბონატები			
ჰიდროსილიკატები			
ჰიდროფოსფატები			
ნიტრატები			
ნიტრიტები			
ჯამი:			

არადისოცირებული მოლეკულები ორთობორის მჟავა სილიციუმის მჟავა, მათ რიცხვში კოლოიდური დარიშხანოვანი მჟავა დარიშხანის მჟავა			
მინერალიზაცია			

ქიმიური შედგენილობის ფორმულა:

ანალიზის შესრულების თარიღი _____
 ლაბორატორია სადაც შესრულდა ანალიზი _____
 ანალიზის შემსრულებლები _____

მუხლი 2. მოკლე ქიმიური ანალიზის კვლევის ოქმის ფორმა

1. მოკლე ქიმიური ანალიზის
კვლევის ოქმი ¹
წყაროს დასახელება _____
- ადგილმდებარეობა _____
3. წყაროს პირის აბსოლუტური ნიშნული _____
4. ჭავლი ან წყლის დონე _____
წყალშემცავი ჰორიზონტის დახასიათება და განლაგების
სიღრმე _____
- კაპტაჟი და მისი მდგომარეობა _____
7. დებიტი _____
8. ტემპერატურა წყლის _____ ჰაერის _____
9. სინჯის აღების თარიღი _____
10. ანალიზის ჩატარების თარიღი _____
11. მშრალი ნაშთი _____
13. pH _____
14. Eh _____

15. აირები გ/დმ³- თავისუფალი ნახშირორჟანგი _____
საერთო გოგირდწყალბადი _____

თავისუფალი გოგირდწყალბადი _____

გახსნილი ჟანგბადი _____

16. აირთა შედგენილობა მოცულობით %-ში:

სპონტანური _____

გახსნილი _____

17. საერთო აიროვანი ფაქტორი _____

18. ორგანოლექტიკური მაჩვენებლები:

ფერი _____

სუნი _____

გემო _____

ნალექი _____

2. ქიმიური შედგენილობის ფორმულა

შემველობა 1დმ ³ წყალში	მგ	მგ-კვკ	მგ-კვკ. %
კათიონები			
1. ამონიუმი			
2. კალიუმი			
3. ნატრიუმი			
4. მაგნიუმი			
5. კალციუმი			
6. რკინა (II)			
7. რკინა (III)			
8. ლითიუმი			
9. სტრონციუმი			
ჯამი:			
ანიონები:			
1. ფტორიდები			
2. ქლორიდები			
3. ბრომიდები			
4. იოდიდები			
5. სულფატები			
6. ჰიდროსულფიდი			
7. ჰიდროსულფატები			
8. ჰიდროკარბონატები			
9. კარბონატები			
10. ნიტრატები			

11. ნიტრიტები ჯამი:			
იონების ჯამი:			
არადისოცირებული მოლეკულები 1. ორთოზორის მჟავა 2. სილიციუმის მჟავა 3. დარიშხანოვანი მჟავა 4. დარიშხანის მჟავა			
მინერალიზაცია			

ქიმიური შედგენილობის ფორმულა:

ანალიზის შესრულების თარიღი _____
 ლაბორატორია სადაც შესრულდა ანალიზი _____
 ანალიზის შემსრულებლები _____

დანართი 5

სანიტარიული მოთხოვნები სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების დაცვაზე

1. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების სანიტარიულმა დაცვამ უნდა უზრუნველყოს სამკურნალო ფაქტორების ბუნებრივი, ფიზიკური და ქიმიური თვისებების შენარჩუნება, წყლის ობიექტების დაბინძურების, განლევის, დაშრეტისა და გაჭუჭყიანების თავიდან აცილება.

2. ბუნებრივი სამკურნალო რესურსების (მინერალური წყლების საბადოები, რომლებიც გამოიყენება ადგილზე სამკურნალოდ ან ჩამოსასხმელად) დაცვის მიზნით დგინდება სანიტარიული დაცვის ზონები, რომელიც განისაზღვრება „კურორტებისა და საკურორტო ადგილების

სანიტარიული დაცვის ზონების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

3. ბუნებრივი სამკურნალო რესურსების, კურორტის გარემოსა და მიმდებარე ტერიტორიების დაცვისა და კეთილმოწყობის მიზნით, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ სანიტარიული დაცვის ზონების დაპროექტების პროგრამის მიხედვით ხდება კურორტების სანიტარიული დახასიათება.

4. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტებისა და მიმდებარე ტერიტორიის სანიტარიული დახასიათების პროგრამა უნდა მოიცავდეს შემდეგ მონაცემებს:

- ა) სანიტარიულ-ტოპოგრაფიული აღწერილობა;
- ბ) ტერიტორიის დაგეგმარება და განაშენიანება;
- გ) მწვანე ნარგავები;
- დ) ღია წყალსატევები;
- ე) წყალმომარაგება;
- ვ) მინერალური წყლების წყაროებისა და ჭაბურღილების კაპტაჟების სანიტარიული მდგომარეობა;
- ზ) კანალიზაცია;
- თ) ტერიტორიის სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობა;
- ი) დასახლებული პუნქტებისა და სამრეწველო ობიექტების ნუსხა;
- კ) ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი ობიექტები;
- ლ) ხმაურის წყაროები;
- მ) დემოგრაფიული მონაცემები;
- ნ) ინფექციური ავადობა რეგიონში.

5. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების სანიტარიული დაცვის ზონებში აკრძალულია ისეთი სამუშაოები, რომლებიც აბინძურებენ ნიადაგს, წყალს, ჰაერს, ზიანს აყენებენ მწვანე საფარს, იწვევენ ეროზიულ პროცესებს, უარყოფითად მოქმედებენ ბუნებრივ სამკურნალო რესურსებსა და მათ სანიტარიულ მდგომარეობაზე.

6. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტების სანიტარიული დაცვის ზონებში ჩატარებულმა ღონისძიებებმა უნდა უზრუნველყოს ბუნებრივი რესურსების სამკურნალო ფაქტორების კეთილსაიმედოა ადამიანის მკურნალობისა და დასვენებისათვის.

7. სამკურნალო კატეგორიის წყლის ობიექტებზე სახელმწიფო სანიტარიულ ზედამხედველობას ახორციელებენ სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობის სამსახურები გეგმურად, ასევე სანიტარიული მდგომარეობისა და ეპიდემიური ჩვენების მიხედვით.

დანართი 6

ჰიგიენური მოთხოვნები მინერალური წყლის ხარისხისადმი. ხარისხის კონტროლი

1. მინერალურ წყალს უნდა ჰქონდეს მაღალი ორგანოლექტიკური თვისებები (უცხო სუნისა და გემოს გარეშე), ქიმიური შედგენილობიდან გამომდინარე – დამახასიათებელი სუნი და გემო.

2. მინერალური წყლები ორგანოლექტიკური მაჩვენებლების მიხედვით უნდა შეესაბამებოდეს დანართი 2-ის მე-2 ცხრილში მოცემულ მოთხოვნებს.

3. მინერალური წყლის შემადგენელი კომპონენტების მასური კონცენტრაცია არ უნდა აღემატებოდეს დანართი 2-ის მე-3 ცხრილში მოცემულ მნიშვნელობებს.

4. მინერალურ წყალში პერმანგანატული ჟანგვადობა უნდა იყოს 0,5-5,0 მგ/დმ³, გამონაკლის შემთხვევებში დასაშვებია – 10,0 მგ/დმ³.

5. რადიოაქტივობის მაჩვენებლების დადგენილი მნიშვნელობების გადაჭარბებისას, მინერალურ წყალში წარმოებს დამატებითი კონტროლი რადიონუკლიდების ინდეტიფიკაციისათვის საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მიერ დამტკიცებული რადიაციული უსაფრთხოების მოქმედი ნორმების შესაბამისად, ჰიგიენური ნორმატივები 35 2.6.1. 001_01 თბილისი 2001 წ.

6. მინერალური წყლის (გარეგანი და შინაგანი მოხმარების) ეპიდემიური უსაფრთხოება განისაზღვრება მისი ბაქტერიოლოგიური, ვირუსოლოგიური და პარაზიტოლოგიური მაჩვენებლების ჰიგიენურ ნორმატივებთან შესაბამისობით. მინერალური წყლის ბაქტერიოლოგიური მაჩვენებლები უნდა შეესაბამებოდეს დანართი 2-ის მე-4 ცხრილში მითითებულ მოთხოვნებს.

7. მინერალური წყლის ხარისხის დანართი 2-ის მე-4 ცხრილში მოცემულ მიკრობიოლოგიურ მაჩვენებლებთან შეუსაბამობისას, აუცილებელია მინერალური წყლის გამოკვლევა მუცლის ტიფის, პარატიფის, დიზენტერიის და სხვა დაავადებების გამომწვევ პათოგენურ ბაქტერიებზე.

8. მინერალური წყლის სინჯის აღების მეთოდი და მოცულობა დამოკიდებულია წყლის ქიმიურ შედგენილობაზე, სინჯის აღების სიღრმეზე, კვლევის

მიზანსა და განსასაზღვრი მაჩვენებლების ჩამონათვალზე იმ გაანგარიშებით, რომ გამოირიცხოს სინჯის აღების პროცესის დარღვევით გამოწვეული წყლის შედგენილობის მაჩვენებლების შესაძლო ცვლილებები.

9. სინჯის აღების ადგილი და პერიოდულობა დგინდება კვლევის პროგრამის შესაბამისად, წყლის ობიექტის კატეგორიიდან გამომდინარე.

10. მინერალური წყლის სინჯების გამოკვლევა, მისი შენახვისა და ტრანსპორტირების პირობების დაცვით (ტემპერატურა, კონსერვაციის მეთოდი, ნიმუშის ასაღები ჭურჭელი) უნდა ჩატარდეს შემდეგ ვადებში: ტემპერატურა, აირთა შედგენილობა, წყალბადიონის მაჩვენებელი, რკინა (II), ჰიდროკარბონატი, კარბონატი, ამონიუმი, ნიტრიტები – ადგილზე, ზოგადი ქიმიური მაჩვენებლები – სინჯის აღებიდან არა უგვიანეს 24 საათისა. მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების განსაზღვრისათვის მინერალური წყლის მაქსიმალურად რეკომენდებული შენახვის ვადაა – 6 საათი.

11. მინერალური წყლის სრული ქიმიური ანალიზი ტარდება წელიწადში ერთხელ, მოკლე ქიმიური ანალიზი ღრმა ფორმირების წყლებისათვის (100 მ-ზე მეტი) – კვარტალში ერთხელ, არაღრმა ცირკულაციის წყლებისათვის (100მ-მდე) – თვეში ერთხელ. ანალიზები წარმოებს მითითებული ევროპული ნორმებისა და ამჟამად მოქმედი გოსტი 23268.18-78 მიხედვით. კვლევის შედეგის წარმოდგენა ხდება მე-4 დანართში მითითებული ფორმების მიხედვით.

12. მინერალური წყლის შედგენილობასა და ხარისხზე დასკვნა გაიცემა უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში სეზონურად შესრულებული ანალიზების

შედეგების საფუძველზე, დასკვნა გაიცემა 5 წლის ვადით, მონიტორინგის სავალდებულო ჩატარებით.

13. მინერალური წყლის სამედიცინო შეფასებისათვის დგინდება ფორმა – „კონდიცია“ (დანართი 1), რომელიც გადამოწმდება 5 წელიწადში ერთხელ.

14. მინერალური წყლის ხარისხის დაცვაზე პერიოდულად უნდა წარმოებდეს მიმდინარე სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობა, ხოლო საუწყებო-სანიტარიული და საწარმოო კონტროლი კი - სისტემატურად.

15. მინერალური წყლის ხარისხის საწარმოო კონტროლი ხდება იმ ორგანიზაციების ლაბორატორიებში, რომლებიც ახორციელებენ ობიექტის ექსპლუატაციას სამუშაო პროგრამის მიხედვით, ან სხვა ორგანიზაციების ლაბორატორიებთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, რომლებიც დადგენილი წესით აკრედიტებულნი არიან მინერალური წყლის ხარისხის გამოკვლევის უფლებით.

დანართი 7

მინერალური წყლების სამკურნალო ჩვენებები

მუხლი 1.

საჭმლის მომნელებელი ორგანოების დაავადებები

1. საყლაპავი მილის ანთებები-რეფლუქსი-ეზოფა-გიტი, მტკივნეული, დისპეპტიური, დისფაგიური, შერეული ფორმის - მსუბუქი და საშუალო ხარისხის, გამწვავების ფაზის გარეშე.

2. კუჭის დაავადებები - ქრონიკული გასტრიტი:

ა) შენარჩუნებული სეკრეციული ფუნქციით;

ბ) დაქვეითებული სეკრეციული ფუნქციით;

გ) მომატებული სეკრეციული ფუნქციით, გამწვავების ფაზის გარეშე.

3. კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული-რემისიისა და არასრული რემისიის ფაზაში, სისხლდენისადმი მიდრეკილების გარეშე. წყლულის ოპერაციიდან 2 თვის შემდეგ.

4. კოლიტი და ენტეროკოლიტი – ქრონიკული, სხვადასხვა ეტიოლოგიის (ტუბერკულოზური, სტენოზური და ბაქტერიული წარმოშობის გარდა), გამწვავების ფაზის გარეშე.

5. ღვიძლის, სანაღვლე გზებისა და პანკრეასის დაავადებები – ინფექციური ჰეპატიტი, ჰეპატიტის შემდგომი ნარჩენი მოვლენებით, არააქტიურ ფაზაში, დაავადებიდან 1-2 თვის შემდეგ ღვიძლის ფუნქციის მცირე გადახრებით.

6. ჰეპატიტი – ქრონიკული, სხვადასხვა ეტიოლოგიის, არააქტიურ ფაზაში, ღვიძლის ფუნქციების უმნიშვნელო გადახრებით.

7. ქოლეცისტიტი და ქოლანგიტი – ქრონიკული მიმდინარეობის, სხვადასხვა ეტიოლოგიის, იშვიათი შეტევებით, ოპერაციის შემდგომ პერიოდში – 4-5 თვე.

8. ნაღვლკენჭოვანი დაავადება – ინფექციით გაროულებისა და ხშირი გამწვავების გარეშე, მხოლოდ მდგრადი რემისიის ფაზაში.

9. პანკრეატიტი – ქრონიკული მიმდინარეობის (ტუბერკულოზურის გარდა), ხშირი გამწვავების გარეშე, ქრონიკული პანკრეატიტის ლატენტური ფორმა.

მუხლი 2.

სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები

1. რევმატიული ენდოკარდიტი – პირველადი ან ასაკობრივი, გახანგრძლივებული ან ფარული მიმდინარეობით, პროცესის, მინიმალური აქტივობით, სისხლის მიმოქცევის უკმარისობის I ხარისხით.

2. მიტრალური სარქველების დაავადება – გულის მანკი - მიტრალური სარქველების უკმარისობა აქტივობის ნიშნების გარეშე, სისხლის მიმოქცევის კომპენსაციით ან უკმარისობის პირველი ხარისხით.

3. მიოკარდიტი – ინფექციურ-ალერგიული მიოკარდიტის გადატანის შემდგომი პერიოდი, სისხლის მიმოქცევის უკმარისობის I ხარისხით, მწვავე მოვლენებიდან 6-8 თვის შემდეგ.

4. გულის ქრონიკული იშემიური დაავადება – კორონარული არტერიის ათეროსკლეროზი, სტენოკარდიული იშვიათი, მსუბუქი შეტევები მნიშვნელოვანი ფიზიკური დატვირთვის შემდეგ, ეკგ-ზე პათოლოგიური ცვლილებების გარეშე, სისხლის მიმოქცევის უკმარისობის I ხარისხით.

5. ათეროსკლეროზული კარდიოსკლეროზი – იშვიათი, მსუბუქი სტენოკარდიული შეტევები, გულის რიტმის მოშლის გარეშე, არაუმეტეს სისხლის მიმოქცევის უკმარისობის I ხარისხისა.

6. ჰიპერტონული დაავადება – ნელი, პროგრესული განვითარებით, სისხლძარღვთა კრიზების, გულის რიტმისა და გამტარობის მოშლის გარეშე, არაუმეტეს სისხლის მიმოქცევის უკმარისობის I ხარისხისა.

7. კიდურების არტერიების ათეროსკლეროზი – მაობლიტირებელი ათეროსკლეროზი. წყლულის, განგრენისა და პროგრესული იშემიის გარეშე, ასევე ტვინისა და კორონარული სისხლის მიმოქცევის მოშლის გარეშე. ენდარტექტომიის და თრომბოინტიმექტომიის 6-8 თვის შემდეგ გართულების გარეშე.

მუხლი 3.

ძვალ- კუნთოვანი სისტემის დაავადებები

1. რევმატოიდული პოლიართრიტი - რევმატოი-დული ართრიტი, უპირატესად სახსროვანი და კლინიკურად კომბინირებული ფორმის არააქტიურ ფაზაში, პროცესის მინიმალური და საშუალო აქტივობით, ავადმყოფის თვითმომსახურების უნარით.

2. გარკვეული ეტიოლოგიის ინფექციური პოლიართრიტი – ბრუცელოზური, გონორეული, ტიფის, გრიპის, ტრავმის შემდგომი და ა.შ., აქტივობის ნიშნების გარეშე.

3. ოსტეოართრიტი, ოსტეოართროზი – დისტროფიული, კეთილთვისებიანი დისტროფიული ოსტეოართროზი ნივთიერებათა ცვლისა და ენდოკრინული ჯირკვლების ფუნქციის მოშლის შედეგად მეორადი სინოვიტითა და ტროქანტერიტით.

4. ხერხემლის ოსტეოქონდროზი – მოზრდილთა ოსტეოქონდროზი და ხერხემლის არასტაბილურობა, მეორადი ნევროლოგიური მოშლილობით ან მის გარეშე, ავადმყოფის თვითმომსახურების უნარით.

5. სპონდილოზი და სპონდილოართროზი – ხერხემლის მოძრაობის მკვეთრი შეზღუდვის გარეშე.

6. ანკილოზირებული სპონდილოართროზი _ ბებტერვისა და შტრუმპელ-მარის დაავადებები, ხერხემლის რევმატოიდის მსგავსი ართრიტი, ავადმყოფის გადაადგილების უნარის შენარჩუნებით, პროცესის აქტივობის უმეტეს II ხარისხისა.

7. სპონდილიტი და ოსტეოქონდრიტი _ ინფექციური წარმოშობის (არატუბერკულოზური) სპონდილიტი, მალთა-შუა და მალის სხეულის ოსტეომიელიტი, ავადმყოფის დამოუკიდებელი გადაადგილების უნარის შენარჩუნებით.

8. ტრავმული სპონდილოპათია _ ავადმყოფის დამოუკიდებელი გადაადგილების უნარის შენარჩუნებით.

9. ძვლის მოტეხილობები _ სხვადასხვა მოტეხილობები შენელებული კონსოლიდაციითა და მტკივნეული ძვლოვანი კორძებით.

10. მიოზიტი, ფიბროზიტი, პერიართრიტი, ეპიკონდილიტი, სახსრების კონტრაქტურა და დიუპიუტრენის კონტრაქტურა სხვადასხვა ეტიოლოგიის, ქრონიკულ ფაზაში.

მუხლი 4.

ნერვული სისტემის დაავადებები

1. პერიფერიული ნერვული სისტემის დაავადებები _ რადიკულიტი, რადიკულონევრიტი - გამოწვეული ოსტეოქონდროზით და ტოქსიკური, ინფექციურ-ალერგიული წარმოშობის, ლუმბალგია, ლუმბოიშიოლოგია, რადიკულიტი, იშიასი - მწვავე პროცესის დამთავრების შემდეგ და ქვემწვავე სტადიაში, არასრული რემისიის ფაზაში, ქრონიკული მიმდინარეობის რემისიის ფაზაში.

2. პერიფერიული ვეგეტაციური ნერვული სისტემის დაავადებები – კისრის უკანა სიმპათიკური სინდრომის და სიმპათო-განგლიონიტის თანხლებით, ვეგეტაციური პოლინევრიტი, სიმპათიკური განგლიო-ტრუნციტი მწვავე პერიოდის დამთავრების შემდეგ.

3. ცენტრალური ნერვული სისტემის დაავადებები და ტრავმები – მენინგოენცეფალიტი, ენცეფალიტი, თავის ტვინის შერყევის შორეული შედეგები (ენცეფალოპათია), კისრის მიელოპათია, გულმკერდის მიელოპათია და ა.შ. მწვავე პერიოდის დამთავრებიდან 3-6 თვის შემდეგ.

4. ნერვული სისტემის ფუნქციური და სხვა დაავადებები – ნევროზი, ნევრასთენია, რეინოს დაავადება, პროფესიული ნევროზი, შაკიკი, პროგრესული კუნთოვანი დისტროფია (ერბის დისტროფია, ლანდუზი-დეჟერინის, შარკო-მარის დაავადებები) მსუბუქ სტადიაში, ავადმყოფის დამოუკიდებელი გადაადგილებისა და თვითმომსახურების უნარის შენარჩუნებით.

მუხლი 5.

გინეკოლოგიური დაავადებები

1. სალპინგიტი და ოოფორიტი ქრონიკულ სტადიაში, რომელიც მიმდინარეობს ჰიპერპოლიმენორეით.

2. საკვერცხეების დისფუნქცია საკვერცხეების ჰიპოფუნქციითა და ჰიპოლიუტენიზმით, მენსტრუალური ციკლის მოშლის, ნერვული და ენდოკრინული სისტემების ორგანული დაავადებების გარეშე.

3. მენსტრუაციის მოშლა - ამენორეა, ჰიპომენორეა.

4. რეპროდუქციის უუნარობა (უშვილობა) გამოწვეული საშვილოსნოს, ფალოპის მილების, საკვერცხეების

ანთებით და საშვილოსნოს თანდაყოლილი განუვითარებლობის შემთხვევაში.

5. მენოპაუზის სიმპტომები – კლიმაქსის დროს, მენოპაუზა ონკოლოგიური დაავადებების გარეშე.

მუხლი 6.

ნივთიერებათა ცვლის მოშლით გამოწვეული და ენდოკრინული სისტემის დაავადებები

1. ენდოკრინული ეტიოლოგიის სიმსუქნე, ალიმენტური სიმსუქნე, ფიზიკური აქტივობის უკმარისობით, ნევროგენული წარმოშობის ცხიმოვანი ცვლის მოშლა;

2. შაქრიანი დიაბეტი მსუბუქი და საშუალო ხარისხის, მდგრადი კომპენსაციის ფაზაში, აციდოზისაკენ მიდრეკილების გარეშე.

3. პოდაგრა, შარდმჟავა დიათეზი სხვადასხვა კლინიკური გამოვლინებით.

4. თირეოტოქსიკოზი – მსუბუქი დამოუკიდებელი ფორმის ჰიპერთირეოზი შეუღლებული სხვა დაავადებებთან.

5. მიქსედემა მსუბუქი ფორმის ჰიპოთირეოზი მიმდინარე თირეოგენული სიმსუქნით, დისტროფიული ცვლილებებით სახსრებსა და ხერხემალში.

6. ოსტეოქონდროზი – პარათირეოიდული ჯირკვლის ჰიპოფუნქციის შემთხვევაში, ნევროგენული გართულებების გარეშე.

მუხლი 7.

კანის დაავადებები

1. ფსორიაზი ქრონიკულ სტადიაში, ზამთრის ფორმა ერთროდერმიისა და ართროზის გარეშე, სტაციონარული

ფორმა ართრალგიათა და ართროზის დაწყებითი ფორმით, რენტგენოლოგიური ცვლილებების გარეშე.

2. ნევროდერმიტი ორგანული და დიფუზურ-ექსუდაციური ფორმის გარეშე.

3. სეზორიული ეგზემა ქრონიკულ სტადიაში, ზამთრის ფორმა, სტაციონარულ ფაზაში.

4. სკლეროდერმია კეროვანი და სისტემური ფორმის, საყრდენ-მამოძრავებელი ორგანოების დაზიანებით, ვისცერალური ორგანოების მსუბუქი დაზიანებით.

5. მუნი – მსუბუქი ხარისხით გამოსახული, პიოდერმიტის გარეშე.

6. ჭინჭრის ციება – ალერგიული ბუნების, მსუბუქი ხარისხის.

7. იქთიოზი, კერატოდერმია. I და II სტადიის იქთიოზი და სხვადასხვა ფორმის ჰიპერკერატოზი.

მუხლი 8.

შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები

1. პიელონეფრიტი – ქრონიკული, რემისიის ფაზაში, ლატენტური ფორმა, მეორადი პიელონეფრიტი აზოტგამომყოფი ფუნქციის მოშლისა და ჰიპერტონიის გარეშე, მწვავე პერიოდიდან 3 თვის შემდეგ.

2. ნეფრიტი – ქრონიკულ სტადიაში, აზოტგამომყოფი ფუნქციის მოშლის, მიკროსკოპური ჰემატურისა და მნიშვნელოვანი ჰიპერტონიის გარეშე.

3. ცისტაიტი – არატუბერკულოზური წარმოშობის.

4. პროსტატიტი – ქრონიკული, რემისიის ფაზაში, (არატუბერკულოზური) შარდსადინარის სტრიქტურისა და ნარჩენი შარდის გარეშე.

5. შარდკენჭოვანი დაავადებები – თირკმელში და შარდსაწვეთსა და შარდისბუშტში, პიელონეფრიტითა და ცისტიტით გართულებული. მინერალურ წყალს მოიხმარს ავადმყოფი იმ შემთხვევაში, თუ კენჭი ხელს არ უშლის შარდის გამოყოფას (პასაჟს) და ის ავადმყოფი, რომელსაც კენჭები ამოღებული აქვს 1,5-2 თვის წინ.

მუხლი 9.

სისხლის (სისხლმზადი ორგანოების) დაავადებები

ქრონიკული ინტოქსიკაციით გამოწვეული დაავადებები

1. რკინადეფიციტური ანემია – სისხლნაკლებობა გამოწვეული რკინის დეფიციტითა და მძიმე ავადმყოფობით, პოსტჰემორაგიული, ავიტამინოზური წარმოშობის.

2. სხივური დაავადება – ქრონიკული მიმდინარეობით, I-II ხარისხის, ფორმირების სტადიაში, ავადმყოფის ზოგადი დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობისას.

3. პროფესიული მოწამვლები – ქრონიკულად მიმდინარე, ძვირე მეტალებით მოწამვლის შემთხვევები.

მუხლი 10.

სასუნთქი ორგანოების დაავადებები

1. ბრონქიტი – ქრონიკული, სპეციფიკური (ტუბერკულოზური) და არასპეციფიკური, გულ-ფილტვის უკმარისობის არაუმეტეს I ხარისხისა.

2. პლევრიტი – მშრალი და ექსუდაციური, სხვადასხვა ეთიოლოგიური წარმოშობის პლევრიტის ნარჩენი მოვლენები.

3. ტუბერკულოზი – ქვემწვავე და ქრონიკულ სტადიაში, გულ-ფილტვის უკმარისობით არაუმეტეს II ხარისხისა.

4. ოპერაციის შემდგომი პერიოდი, სისხლძარღვთა ვედლის განვლადობის შესამცირებლად.

3.4. საქართველოს ჰიდრორესურსები

მდინარის აუზი	ჰიდროენერგორესურსები, ათასი კვტ		
	პოტენციური	ტექნიკური	ექსპლუატირებადი
ჩრდილო შავიზღვისპირეთი	3558	1766	0
ენგური	2402	1280	1200
ალაზანი და იორი	1044	525	23
რიონი და ხობი	3772	1787	166
სამხრეთ შავიზღვისპირეთი	1259	616	19
მტკვარი	2572	1248	45
ზრამი და ალგეთი	427	340	65
კავკასიონის ჩრდილო კალთის	483	243	-
სულ	15517	7805	1518

3.5. საქართველოს ჰიდროელექტროსადგურები რეგიონების მიხედვით

I. ქ. თბილისი

ზაპესი

ორთაჭალაჰესი

II. ქვემო ქართლი

მარტყოფესი

დაშბაშჰესი

სმანისჰესი

საცხენისჰესი

ხრამჰესი I

ხრამჰესი II

III. შიგა ქართლი

იგოეთჰესი

ძამაჰესი

ტირიფონჰესი

კუხვჰესი

IV. იმერეთი

ტყიბულჰესი (ძვერული)

რიონჰესის კასკადი

გუმათჰესის კასკადი

საორჰესი

ვარციხისჰესის კასკადი

V. მცხეთა-მთიანეთი

ჟინვალჰესი

სიონჰესი

ყაზბეგჰესი

შატილჰესი

ბარისახოპესი	რიცეულაპესი
მისაქციელპესი	ორბელპესი
VI. კახეთი	IX. გურია
კაბალპესი	ბჟუუქესი
ალაზანპესი	X. ბორჯომპესი (ჩიტახევი)
ხადორიპესი	ხერვისპესი
VII. სამეგრელო-ზემო	კახარეთპესი
სვანეთი	XI. აჭარა
ენგურპესი	აჭკესი
ჩხოროწყუქესი	მაჭახელაპესი
აბაშაპესი	კინკიშპესი
კურხუქესი	აჭარპესი
ბეჩოპესი	XII. აფხაზეთი
მესტიაპესი	სოხუმპესი
ვარდნილპესი	ღურიგშპესი
VIII. რაჭა-ლეჩხუმი და	ბაღნარპესი
ქვემო სვანეთი	ჯარხეპესი
ლაჯანურპესი	აჩპესი

საქართველოში არატრადიციული განახლებადი სახეობების რესურსებიდან თერმული წყლების პროგნოზირებადი მარაგი შეადგენს 250 მლნ მ³. მისი სრული გამოყენების შემთხვევაში წლიურად შესაძლებელია დაიზოვოს 1,5-2 მლნ ტონა პირობითი სათბობი. არსებული 23 საბადოდან დამუშავებაშია მხოლოდ 15. ესენია: რეჩხის, ზუგდიდი-ცაიშის, კანდლა-მოქვის, მენჯის, სამტრედიის, კვალონის, ვანის, თბილისის, ხარაგაულის, ბიჭვინთის, ალაზნის, ენისელის, წანდარის, კარდენახის და ყვარლის.

თემული წყლები გამოიყენება როგორც ბალნეოლოგიურ კურორტებზე, ისე კომუნალურ მეურნეობაში, სასათბურო კომბინატებსა და ტექნოლოგიური საჭიროებისათვის, თუმცა მათი გამოყენება არაა დამაკმაყოფილებელია. მათი გამოყენების დონე არ აღემატება 30-35%, დანარცენი წყალი თუ უქმად იღვრება. საქართველოში არსებული თერმულ წყლებს დიდი თბოპოტენციალი და მაღალი ხარისხობრივი მაჩვენებლები ახასიათებთ, აგრეთვე აქვთ მცირე მინერალიზაცია, რაც მისი გამოყენების დიდ შესაძლებლობაზე მიუთითებს.

3.6. წყლის რესურსები

წყალი უმნიშვნელოვანეს ამოუწურავ ბუნებრივ რესურსს წარმოადგენს, იგი ორგანული სისტოცხლის საფუძველია, ვინაიდან ადამიანსა და ყველა ცოცხალი ორგანიზმის შემადგენლობის ნაწილია.

დედამიწის ზედაპირის ფართობის 71% უკავია მსოფლიო ოკეანეს, რაც წყლის რესურსების სიუხვისა და ამოუწურაობის ილუზიას ქმნის. ოკეანის 97,5% სამეურნეო საქმიანობისათვის თითქმის გამოუსადეგარია მისი მარილიანობის გამო, გამოიყენება მხოლოდ 2,5%. მსოფლიო ფართობის ყოველ 1 კვადრატულ კილომეტრზე 0,263 მ³ მდინარეული რესურსები გამოიყენება. დსთ ქვეყნებისათვის ეს მაჩვენებელი - 0,212, ხოლო საქართველოსთვის 0,901 მ³-ია.

საქართველო მდიდარია მდინარეებით, ტბებითა და ხელოვნური წყალსაცავებით. შავი ზღვა ხშირი ნალექებით, მარად თოვლიან-ყინულოვანი მწვერვალები, უხვი ტყეებით შემოსილი კავკასიონისა და სამხრეთ მთიანეთის კალთები განაპირობებენ მდინარეთა ქსელის სიუხვესა და მის უხვწყლიანობას გაზაფხულობით.

წყლის რესურსებით საქართველო ერთ-ერთი უდიდესი ქვეყანაა მსოფლიოში.

საქართველოს აღმოსავლეთ და დასავლეთ ნაწილში მდინარეული რესურსები არათანაბრადაა განაწილებული. აღმოსავლეთ საქართველოში ფართობის ყოველ 1 კვადრატულ კილომეტრზე - 0,405, ხოლო დასავლეთ საქართველოში - 1,472 კუბური მეტრი წყალი მოდის.

3.7. საქართველოს დიდი და საშუალო მდინარეები

ყოველი მდინარის ხეობა განუმეორებელია თავისი ლანდშაფტით, მცენარეული ულამაზესი კორომებითა და კოლორიტით. სარეკრეაციო საქმიანობაში მდინარეთა აუზები წარმოადგენს თავისებურ მიმზიდველ დასვენებისა და გართობის ადგილს. ცხრილში მოცემულია საქართველოს

დიდი და საშუალო მდინარეების სიგრძე, აუზის ფართი და აუზი.

საქართველოს დიდი და საშუალო მდინარეები

მდინარის დასახელება	მდინარის სიგრძე, კმ	წყალსემკრები აუზის ფართი კვ.კმ	რომელი ზღვის აუზს მიეკუთვნება
მტკვარი (თბილისამდე)	390	21100	კასპიის ზღვა
ჭოროხი	438	22100	შავი ზღვა
ალაზანი	351	11800	კასპიის ზღვა
რიონი	327	13400	შავი ზღვა
იორი (მინჯრაურამდე)	320	4650	კასპიის ზღვა
ეზგური	213	4060	შავი ზღვა
ქცია-ზრამი	200	8340	კასპიის ზღვა
ცხენისწყალი	176	2120	შავი ზღვა
ზობი	150	1340	შავი ზღვა
ყვირილა	140	3630	შავი ზღვა
ალგეთი	118	763	კასპიის ზღვა
ბზიფი	110	1510	შავი ზღვა
კოდორი	110	2030	შავი ზღვა
სუფსა	108	1130	შავი ზღვა
ტეზურა	101	1040	შავი ზღვა
დიდი ლიახვი	98	2440	კასპიის ზღვა
აწარისწყალი	90	1540	შავი ზღვა
ფსოუ	89	885	შავი ზღვა
ქსანი	84	885	კასპიის ზღვა
ძირულა	84	1270	შავი ზღვა
ფარავანი	74	2350	კასპიის ზღვა
არაგვი	66	2740	კასპიის ზღვა
აბაშა	66	350	შავი ზღვა
მაშავერა	66	1390	შავი ზღვა
პატარა ლიახვი	63	513	კასპიის ზღვა
ნატანები	60	657	შავი ზღვა
ხანისწყალი	57	914	შავი ზღვა
ოქუმი	56	559	შავი ზღვა
ლალიძა	53	483	შავი ზღვა
თეძამი	51	404	კასპიის ზღვა
მოქვი	50	356	შავი ზღვა

საქართველოს მდინარეები დიდი სიგრძით არ ხასიათდებიან, მაგრამ სათავეებს მაღალ მთებში იღებენ, უმთავრესად მარადთოვლიან – ყინულოვან მწვერვალებში, რის გამოც ეს მდინარეები მთიან ნაწილში სწრაფი დინებით

ხასიათდება, ხოლო ბარად — ნელი დინებით, უხვი წყლიანობით გაზაფხულზე და მისი სიმცირით ზაფხულობით. აღმოსავლეთ საქართველოს თითქმის ყველა მდინარე ქმნის მტკვრის ერთიან სისტემას და ჩაედინება კასპიის ზღვაში, სადავლეთ საქართველოს მდინარეები დამოუკიდებლად ერთიან შავ ზღვას.

საქართველოს მდინარეები საზროლობს წვიმის, თოვლის, მყინვარისა და მიწისქვეშა წყლებით. მათი საერთო ჩამონადენი წლის განმავლობაში შეადგენს 59,6 კმ³, ჩამონადენის ფენის სიმაღლეა 820 მ³, ტრანზიტით შემოტანილ წყალთან ერთად მტელი ცამონადენია 66,3 კმ³, რომლის 3/4 დასავლეთ საქართველოზე მოდის. აღმოსავლეთ საქართველო სამჯერ ჩამორჩება წყლის რესურსების მარაგით დასავლეთ საქართველოს. აღსანიშნავია, რომ დასავლეთ საქართველოს ორი დიდი მდინარის — რიონისა და ენგურის ჩამონადენში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია მყინვარულ წყლებს, რის შედეგადაც წყალმცნობა აქ უფრო ნაკლებადაა გამოსახული. დასავლეთ საქართველოს მდინარეებიდან წყალუხვია აგრეთვე ჭოროხი, კოდორი, ბზიფი, ყვრილა, ცხენისწყალი და სხვა. მტკვარი აღმოსავლეთ საქართველოს მთავარი მდინარეა. მისი შენაკადებიდან აღსანიშნავია ფარავანი, ფოცხოვი, ლიახვი, ქსანი, არაგვი, ალგეთი, ქციახრაძი, კახეთის მდინარეები — ალაზანი და იორი ერთიან მინერალურ წყალსაცავს.

საქართველო მდიდარია ტბებით. საქართველოში 856 ტბაა, მათ უკავიათ ქვეყნის საერთო ფართობის 0,24%. ტბათა უმრავლესობა პატარაა და მათი საერთო ფართობი 170 კვადრატულ კილომეტრს არ აღემატება, თუმცა ეს ტბები გამოირჩევიან მრავალფეროვანი გენეზისით. აქ არის ტექტონური, მყინვარული, მდინარეული, სანაპირო, კარსტული, სუფოიზიური, შეგუბებული, მეწყრული და ანთროპოგენური ტბები. განსაკუთრებული სილამაზით ხასიათდება აფხაზეთის ტბები — დიდი და პატარა რიწა, ტბების სიუხვე სამხრეთ საქართველოშია — ფარავანი, სადამო, ტაბაწყური ხანცალი, ხოზაფინი და სხვა. ტბების უმეტესობა ეკოლო-

გიურად სუფთა გარემოშია განლაგებული. ზოგიერთი ტბის სარკე საკმაო ფართობისაა.

საქართველოში ცნობილია 734 მყინვარი, რომელიც განლაგებულია კავკასიონის ქედზე, მდ. ბზიფისა და არაგვის სათავეებს შორის, აგრეთვე აღმოსავლეთ საქართველოში კავკასიონის ჩრდილო ფერდზე, მათი ფართი 51112 კმ²-ია. ზაფხულის პერიოდში წლიური ჩამონადენის 88,91% საქართველოს სამხრეთ ფერდობის მდინარეებში ჩაედინება, 1,48% – აღმოსავლეთ საქართველოს ჩრდილო ფერდობის მდინარეებში, ხოლო 9,615 – რუსეთის მდინარეებში. მყინვარები მნიშვნელოვან წყალმარეგულირებელ როლს ასრულებენ. მყინვარები წარმოადგენენ წყლის თავისებურ აკუმულიაციასა და დნობის პერიოდში ხელს უწყობენ მდინარეების ჩამონადენის რეგულირებას.

საქართველოში სხვადასხვა მიზნისათვის გაშენებულია 44 წყალსაცავი, რომელთა საერთო ფართობია 163 კმ². ყველაზე მნიშვნელოვანია წალკის (33,7 კმ²), თბილისის (12,5 კმ²), ტყიბულის (10 კმ²), შორის (13 კმ²), სიონის (11,5 კმ²) წყალსაცავები.

საქართველოს ძირითადი ტბები და წყალსაცავები

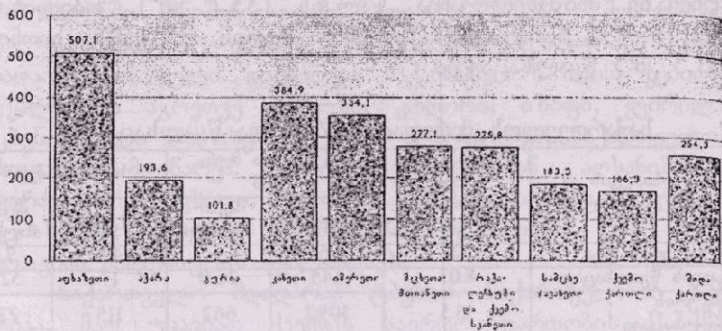
წყალსატევის ან ტბის დასახელება	წყალსატევის დარკის ფართობი, კვ. კმ	მოცულობა მლნ. კუბ.მ		სიღრმე, მეტრი	
		საშუალო	მაქსიმალური	საშუალო	მაქსიმალური
ბაზალეთის ტბა	1.22	5.55	-	4.5	7.0
გალის წყალსაცავი	8.03	145	26.0	17	52.0
ენგურის წყალსაცავი	13.5	109.2	662	115	230
ლისის ტბა	0.47	1.22	-	2.6	4.0
პალიასტომის ტბა	18.2	52.0	-	2.1	3.2
ჟინვალის წყალსაცავი	11.5	520	370	50	98
რიწის ტბა	1.49	94.0	-	63.1	101
სამგორის წყალსაცავი	11.8	308	155	26.2	45.0
სალამოს ტბა	4.81	7.71	-	1.6	2.3
სიონის წყალსაცავი	12.0	325	300	25.4	67.5
ტაბაწყურის ტბა	14.2	221	-	15.6	40.0
ტყიბულის	11.5	84.0	62.0	16.0	32.0

წყალსაცავი					
ფარავნის ტბა	37.5	90.8	-	2.4	3.3
შაორის წყალსაცავი	13.2	90.0	87.0	6.8	11.5
წალკის წყალსაცავი	33.7	312	292	9.3	25.0
ხოზაფინის ტბა	26.3	19.3	-	0.73	1.0
ჯანდარის ტბა	12.5	52.0	23.0	4.6	7.2

წყალსაცავები გამოიყენება მელიორაციისათვის ან ენერგეტიკაში, ზოგიერთ მათგანს კომპლექსური გამოყენება აქვთ. მაგალიტად, ჟინვალის წყალსაცავს.

3.8. საქართველოს ტყის ფონდი რეგიონების მიხედვით (ათასი ჰექტარი)

დიაგრამა

საქართველოში ბოლო წლებში შექმნილმა რთულმა სოციალურმა, ეკონომიკურმა და პოლიტიკურმა ვითარებამ გარემოს მდგომარეობის მკვეთრი გაუარესება და ეკოლოგიური პრობლემების გამწვავება განაპირობა. ამიტომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ნაკრძალებისა და ეროვნული პარკების დაცვას. 2009 წლის მონაცემების მიხედვით დანახარჯები ნაკრძალებისა და ეროვნული პარკების შენახვაზე არასაკმარისია და ვერ აკმაყოფილებს რეალურ მოთხოვნებს. როგორც სტატისტიკური მონაცემებიდან ჩანს,

უკანასკნელი წლების მანძილზე სულ უფრო მცირდება ტყის ალდენის სახელმწიფო დანიშნულების ტყეებში.

„ნაკრძალი, მიწის ისეთი ნაკვეთია, რომელის გამოყოფილია საერთო სახმარი ფართობიდან და გამოცხადებულია ხელშეუხებელ ტერიტორიად. ნაკრძალში დასაცავია ყოველი ცოცხალი (მცენარე, მღვლო, ცხოველი), ღირსშესანიშნავი მკვდარი ბუნება (გამოქვაბული, კრისტალური მღვიმე, სტალაქტიტები, წყარო, კლდე და სხვა). ნაკრძალში აკრზალულია ხის მოწრა, ბალახის თიბვა, საქონლის ძოვება, ნაყოფის შეგროვება და კრება, სოკოს გროვება, „ნადირობა“ – ასე განმარტავდა ნიკო კეცხოველი ნაკრძალის რაობას და აქვე დასძენდა „...მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ადამიანი ნაკრძალის არ ჩაერევა – ადამიანი ვალდებულია ოვალყური ადვენოს ნაკრძალს და საჭიროების შემთხვევაში ჩაერიოს კიდევ მის ცხოვრებაში (მავნებელია შესევა, მტაცებელი ცხოველების მეტისმეტი გამრავლება ან მეტისმეტი შემცირება. ცნობილია, რომ მსოფლიოს ზოგიერთ ნაკრძალში მგლის ამოწყვეტის შედეგად ირემტა არვე დაჩიავდა. საჭირო გახდა მგლის უკან დაბრუნება“.

ბუნებრივი ეროვნული პარკი ტერიტორიის ის ნაწილია, რომელიც წარმოქმნება ბუნებრივი კომპლექსების შესანარჩუნებლად. მას აქვს განსაკუთრებული ეკოლოგიური, ისტორიული და ესტეტიკური ღირებულება ლანდშაფტის, ბუნებრივი და კულტურული შეთანაწყობისათვის და გამოიყენება რეკრეაციული, საგანმანათლებლო, მეცნიერული და კულტურული მიზნებისათვის.

საქართველოში ნაკრძალებსა და ეროვნულ პარკებს 239 ათასი ჰექტარი უკავია, რაც ქვეყნის ტერიტორიის 3,4%-ს და ტყით დაფარული ფართობის 8,6%-ს შეადგენს.

საქართველოს სახელმწიფო ნაკრძალები და ეროვნული პარკები 2009 წელს

ნაკრძალის და ეროვნული პარკის დასახელება	ადგილმდებარეობა	დაარსების წელი	ფართობი, სულ, ჰექტარი
საქართველო სულ			238,1
მათ შორის ნაკრძალეის მიხედვით			151,0

ალგეტის	თეთრიწყარო, მანგლისი	1965	6,8
ახმეტის	ახმეტა	1935	6,8
აჯამეთის	ბაღდადი, ვარციხე	1957	4,8
ბიჭვინტა-მიუსერის	გაგრა	1966	3,6
ვაშლიჯანის	დელოფლისწყარო	1935	8,0
კინტრის	ქობულეთი	1959	13,9
კოლხეთის	წყალტუბო	1935	0,5
ლაგოდეხის	ლაგოდეხი	1912	18,0
ლიახვის	გორი	1977	6,4
მარიამჯეგარის	საგარეჯო, ნინოწმინდა	1939	1,0
რიწის	გუდაუთა	1957	16,3
საგურამოს	მცხეთა, საგურამო	1946	5,3
სატაფლიას	წყალტუბო	1959	0,3
ფსოუ-გუძისთის	სოხუმი	1976	40,9
ყაზბევის	ყაზბეგი	1976	8,7
ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკი	ბორჯომი	1999	ნაწილი გადაიწვა 2008 წლის აგვის- ტოს რუსეთ- საქართველოს ომის დროს
თბილისი ეროვნული პარკი	თბილისი	-	-

საქართველოს ნაკრძალებში აღრიცხულია ასეულობით სახეობის ყვავილოვანი მცენარე, რომელთა შორის არის ენდემურიც, ათეულობით სახეობის ცხოველი (არჩვი, აფთარი, კავკასიური დათვი, კავკასიური ირემი, გარეული კატა, კვერნა, კურდღელი, მაჩვი, მგელი, მელა, ნუტრია, ნიამორი, ტურა, ციყვი, ფოცხვერი, გარეული ღორი, შველი, წავი, კავკასიური ჯიხვი), ფრინველი (მთის არწივი, გველიჭამია არწივი, მეგობის არწივი, ველის არწივი, ბუ, ბულბული, გერიტი, იხვი, კაკაბი, კოდალა, მიმინო, მტრედი, ტეთრთავა ორბი, ოფოფი, როჭო, სვავი, ტყის ქათამი, ქედანი, ქორი, შავი შაშვი, მგალობელი შაშვი, შავარდენი, შურთხი, ყვავი, ჩხართვი, ჩხიკვი, ხოხობი, ძერა), თევზი, შემონახულია წაბლისა და ძელქვის, უთხოვარისა და მუხის, ბიჭვინთის ფიჭვისა და წიფელის უნიკალური კორომები.

თავი 4. კურორტები და საკურორტო ადგილები

4.1. კურორტების რეკრეაციული თავისებურებები

საქართველო ოდითგანვე ცნობილია თავისი ბუნებრივ სამკურნალო ფაქტორებით, უამრავმა წერილობითმა ძეგლმა შემოგვინახა აღტაცებული შეფასებები მრავალგვარი დაავადების განკურნების სასწაულმოქმედი უნარის მქონე თბილი წყაროების შესახებ.

კურორტების შექმნა, საქართველოში იწყება XIX-ს I ნახევარიდან, თუმცა ქართველი ხალხი ძველთაგანვე იყენებდა მინერალურ წყლებს სხვადასხვა დაავადების სამკურნალოდ და მთის ჰავას - ადამიანთა გაჯანსაღების მიზნით. კურორტების ძირითადი ნაწილი მდებარეობს ზღვისპირა და მთიან რაიონებში. საქართველოს მთიანი ზონა გამოირჩევა ულამაზესი ლანდშაპტებით, ჯანმრთელი ჰავითა და მრავალრიცხოვანი წყაროებით. მთის ჰავის დადებითი სასარგებლო სამკურნალო თვისებები - სუფთა ჰაერი, მზის (მათ შორის ულტრაიისფერი) რადიაციის ინტენსივობა, რის გამოც იგი უფრო აქტიური ხდება, ზაფხულში ზომიერი ტემპერატურა (დაბლობ ზონასთან შედარებით) - ასევე ხელს უწყობს დასვენებას. განსაკუთრებით აღსანიშნავია კლიმატური პირობები დაბალმთიან (500-1000 მ. ზღვის დონიდან) და საშუალომთიან (1000-2000 მ. ზღვის დონიდან) ზონებში, სადაც თავმოყრილია სამთო-კლიმატური და ბალნეოკლიმატური კურორტები. ზღვის დონიდან 700 მ სიმაღლეზე უმთავრესად სჭარბობს ბალნეოლოგიური კურორტები (ნაბეღლავი, ზვარე, ნუნისი, ტყვარჩელი). ზღვის დონიდან

700-1000 მ სიმაღლეზე - ბალნეოკლიმატური კურორტები (ბორჯომი, საირმე, უწერა, სურამი), ხოლო 1000-1500 მ სიმაღლეზე - სამთოკლიმატური კურორტები (აბასთუმანი, წაღვერი, ცემი, ჯავა, კოჯორი, კიკეთი, მანგლისი). საკურორტო მიზნით ზონა ზღვის დონიდან 1500-2000-მ სიმაღლეზე გამოიყენება ძირითადად დასავლეთ საქართველოში იყენებენ (შოვი, ბახმარო). აღმოსავლეთ საქართველოს მაღალმთიანი კურორტია ბაკურიანი. მთის ზონაში განლაგებულ კურორტებზე წარმატებით მკურნალობენ ფილტვის ტუბერკულოზს, ბრონქიალურ ასთმას, სისხლნაკლებობას, გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების ზოგიერთ ფორმას, ნევროზებს, და ა.შ. შესანიშნავი კლიმატური პირობების მქონე შავის ზღვისპირეთი წარმოადგენს კურორტების განვითარების უმნიშვნელოვანეს ზონას. ამ ზონაში განლაგებულია ძირითადად, კლიმატური კურორტები - გაგრა, ბიჭვინთა, ახალი ათონი, გუდაუთა, სოხუმი, ბათუმი, ქობულეთი, მახინჯაური, მწვანე კონცხი, ურეკი და სხვ. კლიმატი აქ ნოტიო კუბტროპიკულია რბილი ზამთრითა და ხანგრძლივი ცხელი ზაფხულით. კლიმატური თერაპია მაღალეფექტურია მთელი წლის მანძილზე. ზღვის ჰავა წარმატებით გამოიყენება სისხლის მიმოქცევისა და სუნთქვის ორგანოების დაავადებათა, ნერვიული სისტემის ფუნქციური დარღვევების სამკურნალოდ. კურორტული დასვენების და მკურნალობის კომპლექტში დიდ მნიშვნელობას იძენს მინერალური წყლების გამოყენება. საქართველოში გვხვდება თითქმის ყველა ტიპის მინერალური წყალი და არის 2000-ზე მეტი მინერალური წყარო. მინერალური წყლების სიმდიდრე და მრავალფეროვნება საშუალებას იძლევა გულ-სისხლძარღვთა, ნერვუ-

ლი, საჭმლის მომნელებელი სისტემების, გინეკოლოგიური, საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატის დაავადებათა მკურნალობას, პროფილაქტიკას და რეაბილიტაციას საქართველოს კურორტებზე. მინერალური წყლების ყველაზე გავრცელებული ტიპის - ნახშირორჟანგიანი - ბაზაზე მოქმედებს ცნობილი ბალნეოლოგიური კურორტები - ბორჯომი, შოვი, უწერა, ნაბეღლავი, საირმე და სხვ. მაღალი თერაპიული თვისებები ახასიათებს თერმულ სულფიდურ, რადონურ, აზოტოვან, სალიციუმთან მინერალურ წყლებს, რომლებიც გამოიყენება სახსრების, პერიფერიული ნერვული სისტემის, კანის და გინეკოლოგიური დაავადებების სამკურნალოდ. ეს წყლები გამოიყენება წყალტუბოს, თბილისის, ნუნისის, ტყვარჩელის, გაგრის, სოხუმის, მახინჯაურის, ზეკარის, ასპინძის კურორტებზე.

ბუნებრივი ფაქტორების სიმდიდრის და მრავალფეროვნების გამო საქართველოში 340 საკურორტო ადგილია გამოყოფილი, რომელიც გამოიყენება ჯანმრთელობის განმტკიცების, დაავადებათა მკურნალობისა და პროფილაქტიკისათვის. საკურორტო ადგილებისათვის დამახასიათებელია სასურველი ჰავა, მინერალური წყლების ან სამკურნალო ტალახების არსებობა. ზოგი კურორტი კეთილმოწყობილია: აშენებულია კოტეჯები, პატარა საბაზანო შენობები, მოწყობილია მინერალური წყაროების ბუნებრივი სადენები. საკურორტო ადგილის ათვისება წარმოადგენს დიდ რეზერვს სხვადასხვა სამედიცინო პროფილის საკურორტო საწსებულებების ფართო ქსელის მშენებლობისათვის, ახალი კურორტების შექმნისათვის.

4.2. საკურორტო ზონები

საქართველო თავისი ტერიტორიულ - რეკრეაციულ რესურსებით უნიკალური ქვეყანაა. მის ტერიტორიაზე ბუნებრივი, ეკონომიკური და ისტორიული ფაქტორების შესანიშნავი შეხამებაა, რაც საშუალებას იძლევა საქართველოს ტერიტორია გადავაქციოთ საერთაშორისო ტურისტულ - საკურორტო რეკრეაციულ ზონად. ძალიან მრავალფეროვანია ჰიდრო რესურსები, ქვეყანას დასავლეთიდან 300 კმ ის მანძილზე აკრავს შავი ზღვა რომელიც უხვი ნალექების წყაროა დიდი პრესპექტივა აქვს სპელეო ტურიზმის განვითარებას. უკვე ათვისებულია რამდენიმე მღვიმე. ჩვენ ტერიტორიაზე მრავლადაა ბუნების ცალკეული ძეგლები. ამჟამად 2000 - მდე მინერალური წყაროა ცნობილი ჩვენი წყლები უმთავრესად ნახშირმჟავა გოგირდწყალბადიანი წყლებია. ჩვენი კურორტები საზღვაო კლიმატური, სამთო კლიმატური, კლიმატო ბალნეოლოგიური ხასიათისაა. გვაქვს ტალახის კურორტებიც, ტურიზმის განვითარებისთვის არანაკლებ მნიშვნელოვანი ისტორიულ კულტურულ ფაქტორები, ქართული ხალხის მრავალსაუკუნოვანი და მრავალფეროვანი ისტორია თავის გამოსახულებას პოულობს მატერიალური კულტურის მრავალრიცხოვან ძეგლებში, ისინი დიდ ინტერესს იწვევს ტურიზმის თვალსაზრისით ტურიზმის განვითარებისთვის დიდ პრესპექტივას წარმოადგენს საქართველოს მთის რეგიონი, ისტორიულ ეთნოგრაფიული კუთხეები თავის ადათ-წესებით, მნიშვნელოვან საექსკურსიო ობიექტებს წარმოადგენენ მუზეუმები, საქართველოს მრავალფეროვანი ბუნების სილამაზის და უმდიდრესი ისტორიის ალამაზებს

მისი სოფლის მეურნეობის ეს მრავალმხრივი გამა-
ალამაზებს და ამდიდრებს ტურისტულ რეკრიაციას.
ტურიზმის განვითარებაში დიდ როლს ასრულებდა და
მომავალშიც უნდა შეასრულოს ჩვენმა უმთავრესმა
ქალაქებმა. ჩვენი ქალაქების უმრავლესობა ისტორიულია
ყველა მნიშვნელოვანი ქალაქი ასევე საინტერესო
საექსკურსიო ობიექტია ტურისტებისა და ექსკურსან-
ტებისათვის. ჩვენი ქვეყნის ერთ - ერთი საფუძვლიანი
დავალებაა კარგი წარმოდგენა შევუქმნათ ტურისტებსა და
ექსკურსანტებს ჩვენი ქვეყნის შესახებ.

ს უ რ ა მ ი

ჰავის განსაკუთრებული თვისებების გამო, სურამი
ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კურორტია საქართველოს
მასშტაბით 1926 წლიდან. ჰავა ზომიერად ნოტიოა, იცის
ზომიერად ცივი ზამთარი. იანვრის საშუალო ტემპერატურა -
2 , ივლისის + 20 გრადუსია, სურამი გარშემორტყმულია
ტყით, რაც სუფთა ჰაერის საწინდარია განსაკუთრებული
მნიშვნელობა ჰავას ბავშვებისათვის აქვს, რომელთაც
სასუნთქი გზების დაავადება აწუხებთ, აგრეთვე რეკომენ-
დებულია ტუბერკულოზის სამკურნალოდ და ორგანიზმის
იმუნიტეტის უნარის ასამაღლებლად. სურამში ამჟამად
ფუნქციონირებს დედათა და ბავშვთა დასასვენებელი სახლი
"საპოვნელა" და "ნაკადული".

სურამის ბუნებრივ რესურს წარმოადგენს მის
ტერიტორიაზე არსებული განსაკუთრებული შემადგენლო-
ბის წყლები, რომელთაც სამკურნალო თვისებები გააჩნიათ,
მაგ: "რკინის წყალი", რომელსაც სახელი რკინის ქანგის

შემცველობის გამო დაერქვა და შემჩნეულია ერთი საუკუნის წინათ. ეს წყალი სურამის ცენტრთან ახლოსაა და კეთილმოწყობილია. იგი გამოიყენება ანემიის ანუ სისხლნაკლებობის დროს, ასევე რეკომენდებულია თვალის დაავადებების, ნერვული სისტემის და კუჭ-ნაწლავის დაავადებების დროს მედიკამენტებთან ერთად. მნიშვნელოვანი და ადრიდანვე ცნობილია ჩუმათელეთის გოგირდოვანი წყალი, რომელიც გამოიყენება სახსრების დაავადების იქ სადაც წყალი ამოდის 1950 წლიდან ფუნქციონირებდა აბანო, დამსვენებელთა 90% რუსეთის სხვადასხვა ქალაქებიდან ჩამოსული ადამიანები იყვნენ. ამჟამად აბანო აღარ ფუნქციონირებს. წყალი იღვრება, თუმცა მისი გამოყენება ახლაც შეიძლება.

დაბის ერთ-ერთ უბანში კაკალათხევში, 1991 წელს კერძო მოსახლის (ავთო ლაბაძე) ეზოში, ჭის ამოღების შემდეგ ამოვიდა განსაკუთრებულად მაღალი მინერალი-ზაციის წყალი, რომელსაც ჩაუტარდა ლაბორატორიული კვლევა და სამკურნალო დანიშნულებაც აღმოაჩნდა, სასმელად ეს წყალი არ გამოიყენება. ასეთი შემადგენლობის წყალი საქართველოში არ არის, მისი უნიკალურობა დაამტკიცა გეოლოგიის ინსტიტუტის ლაბორატორიამ.

ბ ო რ ჯ ო მ ი

კურორტი ბორჯომი მდებარეობს საქართველოს სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, მდინარე მტკვრის ხეობაში, ზღვის დონიდან 810-850მ სიმაღლეზე; იგი დაბალმთიან კურორტთა ჯგუფს მიეკუთვნება. ხეობას თითქმის ყოველი

მხრიდან ესაზღვრება წიწვოვანი და შერეულფოთლოვანი ტყეებით დაფარული მთები. კურორტის მოსაზღვრე ზოგიერთი მთის სიმაღლე 3000 მ-ს აღწევს. ხეობა დაცულია ძლიერი ატმოსფერული დინებათა შემოჭრისა და ტემპერატურის მკვეთრი ცვალებადობისაგან. ამასთანავე, აქ საუკეთესო პირობებია ჰაერის ბუნებრივი ვენტილაციისათვის. ბორჯომში უმეტესად მშრალი, უღრუბლო და უნალექო ამინდია. მას ახასიათებს დაბალმთიანი ზონის თბილი, ზომიერად ტენიანი კლიმატი. ბორჯომი ცნობილია მისი სამკურნალო მინერალური წყლით, რომელსაც დადებითი ეფექტი აქვს საჭმლის მომწელებელი სისტემის დაავადებების მქონე პაციენტებისათვის. არქეოლოგიური გათხრების შედეგად აღმოჩენილი იქნა ქვის აბაზანები, რაც იმის დასტურია, რომ მინერალური წყლების გამოყენების ისტორია სათავეს იღებს ჩვენი წელთაღრიცხვის დასაწყისიდან. ისტორიულად ბორჯომის ხეობას ეწოდებოდა თორი. იგი საკმაოდ მდიდარია ღირშესანიშნავი ადგილებით, ისტორიული ძეგლებითა და სანახაობებით. სამი მძის პეტრე, გოგიას და სალის ციხეები, მე-6-ე, მე-12-ე საუკუნეში აგებული ეკლესიები და მონასტრები. რომანოვების სასახლე, რომელიც მე-18-ე საუკუნის დასასრულშია აგებული, ბორჯომს დიდგვაროვნულ ელფერს აძლევს.

ბორჯომის უნიკალური ბუნების შენარჩუნების მიზნით შექმნილია ბორჯომ-ხარაგაულის ტყე პარკი, რომელიც იმყოფება სახელმწიფოს პატრონაჟის ქვეშ.

ამ შესანიშნავი კურორტის ერთ-ერთ საუკეთესო ადგილზე მდებარეობს სასტუმრო კომპლექსი „ბორჯომის ხეობა“

დიაგნოსტიკა და რეაბილიტაცია

კონსულტაციები კონსულტაციის დასახელება:

თერაპევტის კონსულტაცია

ტესტირება ფოლის მეთოდით

ულტრასონოგრაფიული კვლევა კვლევის დასახელება:

ფარისებრი ჯირკვალი, სარმევე ჯირკვალი, მუცლის ღრუ (ღვიძლი, ნაღვლის ბუშტი, ელენთა, პანკრეასი), საშარდე სისტემა (თირკმელები, შარდის ბუშტი), წინამდებარე ჯირკვალი, სამეანეო კვლევა, გინეკოლოგიური (საშვილოსნო, საკვერცხეები) კვლევა, ორსულობის დადგენა, ნეიროსონოგრაფია, ექოკარდიოგრაფია.

ფუნქციური დიაგნოსტიკა დიაგნოსტიკის დასახელება:

ელექტროკარდიოგრაფია

სამკურნალო პროცედურები პროცედურის დასახელება:

კუჭის ამორეცხვა, დუოდენალური (თორმეტგოჯა ნაწლავის ამორეცხვა), კოლონოჰიდროთერაპია მინერალური წყლით (ნაწლავის გამორეცხვა), კოლონოჰიდროთერაპია მინერალური წყლით და ზეთოვანი მიკრო ოყნით.

ფიზიოთერაპია პროცედურის დასახელება ფასი

ელექტროფორეზი, გალვანიზაცია, უ.მ.ს_თერაპია, ამპლიპულსი, დარსონვალი, ულტრაბგერა, ფონოფორეზი, ინჰალაცია, ტალახის აპლიკაცია.

აბაზანები პროცედურის დასახელება:

გოგირდოვანი და მინერალური წყლის აბაზანა წყალქვეშა მასაჟით, მარგალიტოვანი აბაზანა, წყალქვეშა მასაჟი მინერალური წყლით, ავტომატური წყალქვეშა მასაჟი მინერალური წყლით,

გოგირდოვანი წყლის აბაზანები.

მასაჟიპროცედურის დასახელება:

ზოგადი მასაჟი, თავის მასაჟი, კისრის მასაჟი, სახის მასაჟი, ზედა კიდურის მასაჟი, ქვედა კიდურის მასაჟი, ზურგის მასაჟი, წელის მასაჟი,

სამკურნალო ფიზკულტურაპროცედურის დასახელება:

ინდივიდუალური ვარჯიში, ვარჯიში ზედა კიდურებზე დატვირთვით, ვარჯიში ქვედა კიდურებზე დატვირთვით, ლაბორატორიული გამოკვლევები, კლინიკურ დიაგნოსტიკური გამოკვლევებიკვლევის დასახელება, სისხლის საერთო ანალიზი, შარდის საერთო ანალიზი, გინეკოლოგიური ნაცხის გამოკვლევა, განავლის საერთო ანალიზი, განავლის ანალიზი ფარულ სისხლდენაზე, განავლის ანალიზი ჭიის კვერცხებზე.

ბიოქიმიური გამოკვლევები კვლევის დასახელება:

AST / GOT, ALT / GPT, საერთო ცილა TP, ცილის ფრაქციები Protein Fraction, ბილირუბინი და მისი ფრაქციები BILIREBIN T/D, გლუკოზა, საერთო ქოლესტერინი, მაღალი სიმკვრივის ლიპოპროტეიდ-ქოლესტერინი, ტრიგლიცერიდი, რევმატიული ფაქტორი, ანტისტრეპტოლიზინი O,ASLO, C რეაქტიული ცილა, კრეატინინი (სისხლიში, შარდში), შარდოვანა, ღვიძლის ფუნქციური სინჯები (არასრული), ღვიძლის ფუნქციური სინჯები (სრული), ლიპიდური ცვლა, თირკმლის ფუნქციური სინჯები, კოაგულოგრამა, პროთრომბინი, ამილაზა (დიასტაზა) სისხლში, კალციუმი Ca.

უ რ ე კ ი

კურორტ ურეკის უნიკალურობა განაპირობა მაგნიტური თვისებების მქონე ქვიშის პლაჟმა ანალოგიური

მახასიათებლების ქვიშა, მხოლოდ ორ ადგილზე გვხვდება მსოფლიოში. შავი ზღვისპირა მაგნიტური ქვიშები ცნობილია ჯერ კიდევ მე-19 საუკუნიდან. პირველი, ვინც თავის თავზე გამოსცადეს ურეკის ქვიშის სასწაულმოქმედი თვისებები იქნენ ახლომდებარე სოფლის მცხოვრებნი, რომელთაც უშუალო შეხება ქონდათ მაგნიტურ ქვიშასთან, ისინი განიკურნენ მრავალი ქრონიკული დაავადებებისაგან. მას შემდეგ მაგნიტური ქვიშის თვისებებით დაინტერესდა ფართო საზოგადოება, მედიცინის მუშაკები და კვლევითი ინსტიტუტები. ხელოვნურად შექმნილ მაგნიტურ ველებს, როგორც ფიზიოთერაპიულ სამკურნალო საშუალებას, ფართოდ იყენებენ მრავალი ქვეყნის სამკურნალო ცენტრებში მაგნიტოთერაპიის სახელწოდებით. კურორტ ურეკის უნიკალურობას კი განაპირობებს მაგნიტური ქვიშის სანაპირო ზოლზე შექმნილი ბუნებრივი, მცირე ინტენსივობის მქონე მაგნიტური ველი. ბუნების სიმდიდრე - სუბტროპიკული კლიმატი, ზღვა, მზე და მაგნიტური ქვიშა - შესანიშნავ პირობებს ქმნის დასვენებისა და მკურნალობისათვის. ურეკის დადებითი სამკურნალო ფაქტორები შეიძლება გამოვიყენოთ სხვადასხვა დაავადებათა სამკურნალოდ, როგორც მოზრდილთა, ასევე ბავშვთა კონტინგენტისათვის: გულსისხლძარღვთა სისტემის დაავადებები (ჰიპერტონული დაავადება I - II სტადია, გულის ქრონიკული იშემიური დაავადებები, პოსტინფარქტული კარდიოსკლეროზი, მიოკარდიოდისტროფია, ქვემო კიდურთა მარჯვენა მარტორეზი დაავადებები). საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატის დაავადებები (რევმატიული და ინფექციური პოლიარტრიტი ქრონიკულ სტადიაში, მალეფორმირებული ოსტეოართროზი, ოსტეოქონდრო-პათიები და სხვა).

ნერვული სისტემის დაავადებები (დეპრესია, ჰიპერტონული ფორმის ნევროზი, კლიმაქტერიული ნევროზი, ნევრალგია, ცერებრალური ინსულტის ნარჩენი მოვლებები). ბავშვთა კონტინგენტის დაავადებები (სპინალური რბილი დამბლები, სამეაონი დამბლები, პოლიომელიტის ნარჩენი მოვლები, პერთესის დაავადება, რაქიტი).

ქალისა და მამაკაცის უნაყოფობის გამომწვევი ქრონიკული უროგენიტალური დაავადებები.

"კოლხიდა"-ში მკურნალობა ყველა ავადმყოფს ინდივიდუალურად უტარდება გამოცდილი ექიმების მეთვალყურეობის ქვეშ. ერთი კურსის ოპტიმალური ვადაა 24 დღე. სამკურნალო ფაქტორების გამოყენებას, განსაკუთრებით დადებითი შედეგები აქვს ბავშვთა დაავადებების მკურნალობის დროს. დადებითი ძვრები განპირობებულია არამარტო ქვიშის ზემოქმედებით, არამედ ურეკის ყველა კურორტული ფაქტორის ზემოქმედებით, მათ შორის "თალასოთერაპიის" გავლენითაც. ამასთანავე, ბუნებრივია არ შეიძლება გამოირიცხოს ემოციური და ფსიქოთერაპიული ფაქტორი - გარემოს შეცვლა, დასვენება, ლანდშაფტის სილამაზე და სხვა.

ა ბ ტ ა ლ ა

ახტალა, ტალახით მნიშვნელობის სამკურნალო კურორტი ქ. გურჯაანში, თბილისიდან 122 კმ-ზე, ზღვის დონიდან 412 მ. ჰავა ზომიერი კონტინენტური: ზაფხული ცხელი, ზამთარი თბილი, ნალექების საშუალო წლიური რაოდენობა 700 მმ. კურორტის სამკურნალო ფაქტორის ფსევდოვულკანური ტალახი, რომელსაც იყენებენ აბაზა ნე-

ბისათვის, აპლიკაციებისა და ტამპონებისათვის. მას მოიხსენიებენ ვახუშტი ბატონიშვილი (XVIII ს.), ისტორიკოსი პ. იოსელიანი და ექიმი ა. მესხიშვილი (XIX ს.). ახტალის ტალახის სამკურნალო თვისებების საფუძვლიანი შესწავლა დაიწყო კურორტოლოგიისა და ფიზიოთერაპიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში (დაარსდა 1928 წ.) დ. ჯავახიშვილის ხელმძღვანელობით. ახტალაში არის მოზრდილთა და ბავშვთა სანატორიუმი, პოლიკლინიკა, სააბაზანო (ტალახსამკურნალო) ჩვენებები: მოძრაობის ორგანოთა ქრონიკული დაავადებანი, პერიფერიული ნერვული სისტემისა და გნეკოლოგიური დაავადებანი. სეზონია აპრილ-დეკემბერში.

ბ ა ხ მ ა რ ო

ბახმარო, რესპუბლიკური მნიშვნელობის მაღალმთიანი კლიმატური კურორტი ჩოხატაურის რაიონში, მესხეთის ქედზე, მდინარე ბახვი სწყლის ხე ობაში, ტყის ზონის ზემო ნაწილში. ზღვის დონიდან 1926-2000 მ, შავი ზღვის სანაპიროდან პირდაპირი ხაზით 50 კმ. უახლოეს ტკინიგზის სადგურ სამტრედიიდან 80 კმ. კლიმატური თავისებურებები: ზღვის და მთის ჰაერის მასების შერწყმა, მზის რადიაციის, განსაკუთრებით ულტრაიისფერი გამოსხივების, მაღალი ინტენსივობა. სუსტი, უმეტესად ზღვიური ქარები. ზამთარი ზომიერად რბილი (იანვრის საშუალო ტემპერატურა - 5,2°C), ზაფხული ზომიერად გრილი (აგვისტოს საშუალო ტემპერატურა 13,4°C). ნალექების საშუალო წლიური რაოდენობა 1869 მმ, მზის ნათების ხანგრძლივობა 1975 სთ. წელიწადში, შეფარდებითი სინოტივე 73 %. სამედიცინო ჩვენება: სუნთქვის ორგანოთა

არატუბერკულოზური დაავადებები, სისხლჩაქცევები, ნევრასთენია, ლიმადენტი. სეზონია - ივნისი-სექტემბერი.

ბ ა თ უ მ ი

ბათუმი, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის დედაქალაქი, მდებარეობს შავი ზღვის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, ღრმა ყურის სამხრეთ ნაპირზე. ბათუმის ძირითადი ნაწილი სამხრეთიდან ეკვრის ყურეს და გაშენებულია კახაბრის ვაკის ჩრდილოეთ მონაკვეთზე, დანარჩენი ნაწილი ყურის აღმოსავლეთით და ჩრდილო-აღმოსავლეთით - მდინარეების ბარცხანისა და ყოროლის წყლის გასწვრივ. ის მნიშვნელოვანი სამრეწველო და საკურორტო ქალაქია, მსხვილი პორტით. აშენდა თამარის ციხე-სიმაგრის ადგილას. ბათუმისგან ჩრდილო-აღმოსავლეთით, ვიწრო, (2-დან 7 კმ.-მდე სიგანის) 35 კმ სიგრძის სანაპირო ზოლზე, განლაგებულია ზღვისპირა კურორტთა ჯგუფი - მახინჯაური, მწვანე კონცხი, ქობულეთი. ეს ადგილები ძალიან ლამაზია ციტრუსების პლანტაციებით, მაგნოლიის, პალმების, ბამბუკის, ევკალიპტის და დაფნის ხეების კორომებით. ბათუმის ჩრდილოეთით მდებარეობს ბოტანიკური ბაღი, სადაც თავმოყრილია ტროპიკული და სუბტროპიკული ფლორის მდიდარი კოლექცია. ბათუმის კლიმატი ნოტიო და სუბტროპიკულია. იცის თბილი, უთოვლო ზამთარი და თბილი ზაფხული. საშუალო წლიური ტემპერატურა 14,5°C, იანვარში საშუალო ტემპერატურა 7,1° C, აგვისტოში 23,2°C. ნალექები 2560 მმ წელიწადში. შეფარდებითი სინოტივე 81%. ხშირია კოკისპირული წვიმები. ბათუმის სამკურნალო საშუალებები - კლიმატოთერაპია და ზღვის აბაზანები. ზღვის წყალი

თბილია; ახასიათებს ტემპერატურის მუდმივობა და მაღალი მინერალიზაცია. ზღვის ნაპირი დაფარულია გრავიუმის და სილის ფენით; გამოი რჩევა ზღვის დონისადმი დამრეცი დახრილობით. ბათუმში არის მუზეუმი, ბათუმის აკვარიუმი, ბოტანიკური ბაღი, დელფინარიუმი, ცირკი და "ბათუმის რივიერა" - დასასვენებელი და გასართობი კომპლექსი შავი ზღვის სანაპიროზე. ბათუმში არის ყველა მთავარი რელიგიური მიმდინარეობის საკულტო ნაგებობები: მართლმადიდებლობის, კათოლიციზმის, ისლამის, იუდაიზმის. ბათუმში არის ბათუმისა და სხლართის ეპარქიის კათედრა და რეზიდენცია.

ბ ე შ უ მ ი

ბეშუმში, ადგილობრივი მნიშვნელობის მთის კლიმატური კურორტი აჭარაში ხულოს რაიონში, არსიანის ქედზე, გოდერძის უღელტეხილიდან 7 კმ. ზღვის დონიდან 1850-1900 მ, ხულოდან 30 კმ. მდიდარია წიწვიანი ტყეებით. ზაფხული ზომიერად გრილია (აგვისტოში საშუალო ტემპერატურა 17,0°C), ზამთარი ზომიერად რბილი (იანვარში საშუალო ტემპერატურა - 5,0°C). მკურნალობენ სუნთქვის ორგანოთა არატუბერკულოზურ დაავადებებს, სისხლნაკლებობას, ზავშვთა ქრონიკულ დაავადებებს. სეზონია ივნისი-სექტემბერი.

ბ ო რ ჯ ო მ ი

ბორჯომი, ქალაქი-კურორტია აღმოსალეთ საქართველოში და ბორჯომის რაიონის ადმინისტრაციულ ცენტრს წარმოადგენს. ქალაქად 1921 წელს გამოცხადდა. მოსახლეობა

9,9 ათასი (2002 წ.). სახელი ოფიციალურ წყაროებში XIX საუკუნეში იხსენიება. ქალაქის ადგილას XV-XVIII სს-ში იყო რამდენიმე სოფელი: ნუა, ფაფა, ჭალა. იმავე ხანებში ურავლის ხეობაში იყო ბორჯომის სახელით ცნობილი სოფელი. ვარაუდობენ, რომ ეს სახელი უნდა მოეტანათ ოსმალეთის დაპყრობითი ომების შედეგად ჩამოსახლებულ ლტოლილთა მოსახლეობას. ბორჯომი ბალნეოლოგიური და კლიმატური კურორტია, მდებარეობს ბორჯომის ხეობაში, მტკვრის, გუჯარეთის წყლის და ბორჯომულას ნაპირებზე, ზღვის დონიდან 900 მ სიმაღლეზე, ბორჯომი-ხარაგაულის ეროვნული ნარძალის აღმოსავლეთით. იქ ხშირად ისვენებდნენ რუსეთის საიმპერატორო ოჯახის წევრები, სახელმწიფო და კულტურის მოღვაწენი: მ. გორკი, პ. ჩაიკოვსკი, ი. სტალინი, გ. დიმიტროვი და სხვები. ბორჯომში არის სახელგანთქმული მინერალური წყლების ჩამოსასხმელი ქარხანა, რომელიც ამჟამად საქართველოს №1 საექსპერტო პროდუქცია. აქვია მცირე საწარმოები და კულტურის დაწესებულებები (თეატრი, მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი). ბორჯომთან ახლოს მდებარეობს სამთო-სათხილამურო ცენტრი ბაკურიანი, ადგილობრივი მნიშვნელობის კურორტები: ცემი, წალვერი, XIII საუკუნის მონასტერი დაბა, შუა საუკუნეების ციხე-სიმაგრეები პეტრესციხე და გოგიასციხე, ტბა ტაბაწყური. ბორჯომი არის ბორჯომისა და ახალქალაქი ეპარქიის კათედრა და რეზიდენცია. 2005 წლის 22 ივნისს საქ ათველომ ბორჯომი ბაკურიანთან ერთად 2014 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების პრეტენდენტ ქალაქად დაასახელა.

ბ ა კ უ რ ი ა ნ ი

ბაკურიანი - დაბა ბორჯომის რაიონში. მდებარეობს თრიალეთის ქედის ჩრდილო კალთაზე, მდინარე ბაკურიანისწყლის (გუჯარეთისწყლის შენაკადი) ნაპირას (ზღვის დონიდან 1700 მ, ბორჯომიდან 30 კმ). ბაკურიანი გაშლილია ე.წ. ბაკურიანის ქვაბულის ძირზე, რომელიც ვულკან მუხერიდან ამონთხეული ლავით არის აგებული. ჰავა ზღვის ნოტიოდან ზომიერად ნოტიო კონტინენტურისაკენ გარდამავალია, ზამთარი - ცივი, თოვლიანი, ზაფხული - ხანგრძლივი. საშუალო ტემპერატურა 4,3°C, იანვარისა 7,2°C, აგვისტოში 15°C. ნალექები 734 მმ წელიწადში. თოვლის საფარი (64 სმ სისქის) დეკემბრის დასაწყისიდან მარტის ბოლომდე. წარმოადგენს ბორჯომი-ბაკურიანის ვიწროლინიდაგიანი 37 კმ-იანი სარკინიგზო განშტოების ბოლო პუნქტს. დაბის სტატუსი მიენიჭა 1926 წელს. მოსახლეობა 2,0 ათასი კაცია. ბაკურიანის მიდამოები შემოსილია წიწვიანი ტყით, იგი ცნობილი სამთო-კლიმატური კურორტია. ფაქტორებია: მთის ჰავა, მზის ხანგრძლივი ნათება (2052 სთ წელიწადში) და ულტრაიისფერი სხივების მაღალი რაדיაცია. სამედიცინო ჩვენება: ლიმფადენტი, სასუნთქ ორგანოთა ქრონიკული ტუბერკულოზური დაავადებანი, სისხლნაკლებობა. ბაკურიანი საერთაშორისო მნიშვნელობის სამთო-სათხილამურო ცენტრია. 1932 წელს გაიხსნა პირველი სათხილამურო ბაზა. ბაკურიანიდან კობტაგორის მთაზე (1,3 კმ) და ცხრაწყაროს ურელტეხილზე (3,5 კმ) გაყვანილია საბაგირო გზები, აგებულია სათხილამურო ტრამპლინები. 2005 საქართველოს მთავრობამ ბაკურიანი წარადგინა 2012 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის ერთ-ერთ კანდი-

დატად. 2006 წლის 13 იანვარს კი საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა ბაკურიანში ახალი საბაგრო გზა გახსნა. ბაკურინში არმოჩენილია მეგალითური კულტური ნაში, შემორჩენილი ადრინდელი ფეოდალური ხანის საკულტო ნაგებობა "პანტნარის ტაძარი".

წ ა ლ ვ ე რ ი

წალვერი- დაბა ბორჯომის რაიონში. მდებარეობს თრიალეთის ქედის ჩრდილოეთ კალთებზე, ზღვის დონიდან 1020-1130 მ-ის სიმაღლეზე, ბორჯომიდან 14 კმ-ზე მის სამხრეთ-აღმოსავლეთით. წალვერზე გადის ბორჯომი-ახალქალაქის საავტომობილო გზა. დაბის სტა ტუსი მიიღო 1926 წელს. მოსახლეობა 1,1 ათასი (2002). წალვერი სამთო-კლიმატური კურორტია ვახუშტისთან ფიგურირებს "წალველი", ფიქრობენ რომ ეს ისეთივე ტოპონომია, როგორც წალვლი (მდებარეობს ხაშურის რაინში). მათი პირველსაზე წიაღველი უნდა იყოს, რც ნიშნავს იქითა ანუ გაღმა მდებარე ველს. ასეთია ძველი წალვრის მდებარეობა აწინდელთან. XIX ს-ის 30-იან წლებში მეფის მთავრობამ პოლტავის გუბერნიიდან გადმოსახლებულთა ნაწილი აქ ჩამოასახლა.

გ უ დ ა უ რ ი

გუდაური - სამთო-სათხილამურო კურორტი სტეფან-წმინდის (ყოფილი ყაზბეგის) რაიონში, კავკასიის სამხრეთ ფერდობებზე, თბილისიდან 120 კმ-ში, ზღვის დონიდან 1196 მ სიმაღლეზე. საათხილამურო სეზონი დეკემბრიდან აპრილამდე გრძელდება. კურორტის პოპულარობა ახლომდებარე საქართველს სამხედრო გზამ განაპირობა.

კურორტის პირველი მოთხილმურები ხელოვნურად შექმნილი საწვევლებით სარგებლობდნენ და მთაზე ჩამოსასრიალებლად ავტომობილის 'ლებიოდკის' მეშვეობით ადიოდნენ. პირველი ევროპული სტანდარტის სასტუმრო გუდაურში 1988 წელს აშენდა (თავდაპირველად სასტუმრო "მარკო პოლო", ამჟამად "გუდაური"). ამავე პერიოდში შეიქმნა საბაგრო გზა, რამაც განაპირობა კურორტის შემდგომი განვითარება. დღესდღეობით მოქმედ სამ და ოთხ ადგილიან საწვევლებს მოთხილამურეები 2000 მეტრიდან 3006 მ. სიმაღლეზე აჰყავს (მთა კუდეზზე). ამჟამად სულ 4 საწვეველა ფუნციონირებს. სათხილამურო ტრასების საერთო სიგრძე 16 კმ-ს შეადგენს.

წ ყ ა ლ ტ უ ბ ო

წყალტუბო დასავლეთ საქართველოს ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი კურორტია. მისი ტერიტორია 707 კვ.კმ-ია. მოსახლეობის უმრავლესობა ქართველია, მაგრამ ცხოვრობენ რუსები, სომხები, აზერბაიჯანელები, ოსები, უკრაინელები, ბერძნები და ბევრი სხვა ეროვნების წარმომადგენლებიც. კლიმატი თბილია, ზომიერად ტენიანი. ზაფხულში ჰაერის მაქსიმალური ტემპერატურა +38 - +41 გრადუსია. ყველაზე მთავარი, რითიც კურორტი თითქმის მთელს მსოფლიოშია განთქმული, უნიკალური თერმულ-რადონული მინერალური სამკურნალო წყლებია. რომელიც ბუნებრივად 35-37 გრადუსია და გათბობასაც არ საჭიროებს. აღსანიშნავია ისიც, რომ წყალს სუნი არა აქვს და უსიამოვნო შეგრძნებებსაც არ იწვევს. კურნავს 60-ზე მეტ დაავადებას, მათ შორის: პერიფერიული ნერვული სისტემის, სისხლძარღვების, კანის, გინეკოლოგიურ და სხვა

დაავადებებს. წყალტუბოში სულ 18 სანატორიუმი და 2 პანსიონატი იყო. აქედან დღეს მხოლოდ რამდენიმე ფუნქციონირებს. ყველაზე ცნობილი მეექვსე საბაზანოა, რომელიც სტალინის სახელს უკავშირდება. აქ პატარა მუზეუმიც, სადაც დიდი ქართველი ბანაობდა და ისვენებდა. ამ ოთახებით სარგებლობის უფლება ახლა მხოლოდ განსაკუთრებულ პირებს აქვთ. როგორც მაგალითად, არც მეტი არც ნაკლები, "იტერას" პრეზიდენტია. სხვა განყოფილებებში სეზონზე (მაისი-ოქტომბერი) ბევრი მკურნალობს. პროცედურების ხანგრძლივობა 25 წუთია. ფასები კი განსხვავებული. მაგალითად: აბაზანა ინდივიდუალურ კაბინაში 4 ლარია; ჰიდრომასაჟი - 10 ლარი; შხაპი "შარკო", რომელიც წონაში დასაკლებად - 8 ლარი; ხერხემლის ჰორიზონტალური გაჭიმვა - 16 ლარი და სხვა. მკურნალობის შემდეგ ღამის გასათევს, როგორც წესი, თავად სანატორიუმები უზრუნველყოფენ. ცხელი წყლით უზრუნველყოფილ ბინაში ღამის გათევა 5 ლარი, ნაკლებად კომფორტულში კი 3 ლარი ღირს. არსებობს სანატორიუმ "საქართველოს" საოჯახო კორპუსიც, რომელიც სასტუმროდაა გადაკეთებული. შენობა სამსართულიანია და სულ 12 ადამიანზეა გათვლილი. ნომერი კაცზე 30 ლარი ღირს. იქვეა ბილიარდი და საბანკეტო დარბაზი. აღსანიშნავია, რომ წყალტუბოს საუცხოო მდებარეობა აქვს. ის ორი მთავარი ზონისგან შედგება. პირველი - რუსთაველის ქუჩა, რომელიც პარკს რკალავს და რომელზეც ყველა სანატორიუმია განთავსებული. მეორე - სადაც საცხოვრებელი სახლები მდებარეობს. ქალაქი იმდენად პატარაა, რომ უხვით გადაადგილებას დიდი დრო არც მიაქვს. ქუთაისიდან კი სულ 15 წუთია საჭირო. დადის

სამარშრუტო ტაქსები. ქალაქით დიდი ხანია უცხოელი ინვესტორები დაინტერესდნენ. მნიშვნელოვანი ცვლილებები უკვე იგეგმება. ერთადერთი კი, რაც ქალაქში უკვე აშკარად იგრძნობა, სტადიონის მახლობლად ახალი კომპლექსის მშენებლობაა. ფართი ქართველმა ბიზნესმენმა შეიძინა და იქ სასტუმროს, რესტორნის, კარტებისა და სხვა გასართობი თუ სპორტული დაწესებულებების თავმოყრას გეგმავს.

ს ი ღ ნ ა ღ ი

სიღნაღი ცივ-გომბორის ქედზეა გაშენებული. ქალაქს გარს აკრავს გაღავანი, რომელიც მეფე ერეკლეს დროსაა აშენებული. გადმოცემის თანახმად, სიღნაღის გაღავნის აგებაში კახეთის სხვაგვასხვა სოფლები იღებდნენ მონაწილეობას. ლეგენდის მიხედვით ეს გაღავანი რძეში არეული ქვიშით აუგიათ, რადგან ახლომახლო წყალი არ იყო. მოჰყავდათ სოფლელებს თავიანთი ფურ-კამეჩი და რძით ურევდნენ ქვიშას, ამიტომაც ძალიან მაგარი ყოფილა. გაღავანში 30 ბურჯი ან კოშკი იყო, ზოგი სამსართულიანი, ზოგიც ორსართულიანი. ასევე იყო პატარა კოშკები. ბურჯები სათვალთვალოთ გამოიყენებოდა. გაღავანში სათოფურებიც იყო დატანებული. გაღავანს ოთხი დიდი ალაყაფის კარები ჰქონია, ასევე ყოფილა პატარა კარებებიც. მტრის შემოსევისას ალაყაფის კარებებს კეტავდნენ.

სიღნაღიდან ხელისგულივით მოსჩანს მთელი ალაზნის ველი და იგი კარგ სათვალთვალო ადგილს წარმოადგენდა, მტრის შემოსვლას ადვილად ამჩნევდნენ.

იგი ისტორიული მნიშვნელობის ქალაქია. ქალაქად გამოცხადდა 1801 წელს. დღესაც შემორჩენილია ძველებური,

ხის რიკულებიანი სახლები. სიღნაღში არის ბოდბის ეპარქია, აქვე მდებარეობს ბოდბის წმინდა ნინოს სახელობის დედათა მონასტერი. მონასტრიდან დაა ხლოების 3 კილომეტრში კი წმინდა ნინოს წყარო, რომელსაც უამრავი მორწმუნე თუ ტურისტი სტუმრობს. 2007 წლის 25 იანვარს საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა სიღნაღი ქალაქ-მუზეუმად გამოაცხადა. ახლა აქ სასტუმროების მშენებლობის ბუშია. ის მალე ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ტურისტულ ცენტრად გადაიქცევა.

4.3. სამკურნალო დასასვენებელი კურორტები

კურორტი „ზეკარი“

ბალნეოლოგიური კურორტი „ზეკარი“ მდებარეობს ბაღდათის რაიონში ზღვის დონიდან 650 მ. და რაიონული ცენტრიდან 25 კმ-ითაა დაშორებული.

მინერალური წყლის სამკურნალო ჩვენებებია: ქრონიკული ართრიტები, ინფექციური, ტრავმული ცვლითი წარმოშვების, მსუბუქი ფორმის სპონდილოზები, სპონდილოართროზები, საშვილოსნოს და მისი დანამატების, ქრონიკული ანთებითი პროცესები, მიოკარდიოდისტროფია კომპენსირებულ სტადიაში, კარდიოსკლეროზი (მიოკარდიული და ათეროსკლეროზული წარმოშობის კომპენსირებულ სტადიაში), ჰიპერტონული დაავადება 1-2-ა სტადიაში, ანგიონევროზები, თრომბოფლებმიტები მწვავე ნერვული სისტემის დაავადებები: ნეფრიტები, ნევრალგიები, რადიკულიტები და სხვ. ნერვული სისტემის

ფუნქციონალური დაავადების ვეგეტოდისტონური და ნევროსთენიური მოვლენები, რევმატიზმი, რევმატიული პოლიართრიტი, რევმატოიდური პოლიართრიტი.

კურორტი წარმოდგენილია 4 კორპუსით: 1 კაპიტალური შენობით, აბაზანით, 3 კოტეჯით, 250 კაცზე სასადილოთი.

კურორტი სიმონეთი

კურორტი სიმონეთი (თერჯოლის რაიონი) ფუნქციონირებს 1967 წლიდან. 42 გრადუსიანი მინერალური ცხელი წყლით. აბაზანების მიღებით მკურნალობენ ისეთ დაავადებებს, როგორებიცაა: საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატის დაავადება, მწვავე ქრონიკული ათრიტები, ნივთიერებათა ცვლის მოშლის, სპინდო ათრიტი, გულსისხლძარღვთა სისტემის დაავადება და სხვა.

კურორტზე აშენებულია (დაუსრულებელია) 30 აბაზანიანი შენობა, რომელიც ამჟამად სანახევროდ მწყობრიდანაა გამოსული. ფუნქციონირებს ძველი სააბაზანო, რომლითაც დღე-ღამეში შესაძლოა 280 დამსვენებლის გატარება.

კურორტი „სულორი“

კურორტი „სულორი“ აჭარა-აბაღციხის მთის კალთებზე, ვანის რაიონის ცენტრიდან სამხრეთ-აღმოსავლეთის მიმართულებით 9 კმ-ის დაშორებით მდებარეობს.

„სულორის“ მინერალური წყლები წყალტუბოს მინერალური წყლების ტიპისაა. ქიმიურ შემადგენლობაში არ შედის ძლიერმოქმედი ტოქსიკური ნივთიერებები.

შემადგენლობაში ნაპოვნი ბრომის მარილები დამამშვი-
ლებლად მოქმედებს ნერვულ სისტემაზე. საუკეთესო თვისე-
ბად რადიოაქტიობა და მისი ბუნებრივი ტემპერატურა
ითვლება, რომელიც ზამთარ-ზაფხულ 38 გრადუსს
აღემატება. „სულორის“ მინერალური წყლით მკურნალობენ
ქრ. ათრიტებს, გულსისხლძარღვთა სისტემის დაავადებებს
(კარდიო სკლეროზი, ჰიპერტონია), ტრომბოფლემიტები,
ნერვიული სისტემის დაავადებები, გინეკოლოგიური
დაავადებები.

კურორტს აქვს საკუთარი პოლიკლინიკა თავის
აღჭურვილობით. ბალნეოთერაპიული მკურნალობისათვის
32 ინდივიდუალური აბაზანაა. შენარჩუნებულია შენობა-
ნაგებობანი მაგარი და რბილი ინვენტარი. კურორტი
მუშაობს სეზონურად 6 თვე.

ბალნეოლოგიური კურორტი „ამაღლება“

კურორტი „ამაღლება“ მდებარეობს მდ. რიონის
მარცხენა სანაპიროზე, ვანის რაიონული ცენტრის მახლობ-
ლად. მინერალური თერმული წყლების ტემპერატურა
აღემატება 40 გრადუსს, შეიცავს ნატრიუმს, ქლორს,
ნახშირორჟანგს და კაჟმჟავას.

„ამაღლების“ მინერალური წყალი აბაზანის სახით
შეიძლება გამოყენებული იქნას შემდეგი დაავადებების

სამკურნალოდ:

1. ქრონიკული ართრიტები: ინფექციური, რევმატი-
ული, ტრავმული, ნივთიერებათა ცვლის მოშლის და
ენდოკრინული წარმოშობის

2. მსუბუქი ფორმის სპინდილოზები და სპსპონდილო-ართროზები

3. მიოკარდიოდისტროფია კომპენსირებულ სტადიაში

4. კარდიოსკლეროზი: მიოკარდიული და ათეროსკლეროზული წარმოშობის კომპენსირებულ სტადიაში

5. ჰიპერტონული დაავადება პირველი სტადიის

6. ანგიონევროზები

7. ტრომბოფილოზიტები პერიფერიული ნერვული სისტემის (ნევრიტები, ნევრალგიები, რადიკულიტები და სხვ.)

8. ნერვული სისტემის ფუნქციონალური დაავადებები. ვეგეტოდისტონიური და ნევროლოგიური

9. საშვილოსნოსა და მისი დანამატების ქრონიკული ანთებადი პროცესები

კურორტ „ამალეზასთან“ აღმოჩენილია მინერალურ-რიწყალი „ჭოკიანი“, რომელიც მიეკუთვნება ნახშირმჟავა-ქლორიდული, ჰიდროკარბონატულ, კალციუმ-ნატრიუმის წყლების ჯგუფს.

„ჭოკიანის“ მინერალური წყალი გამოიყენება დიაბეტით დაავადების დროს. გამოკვლევის შედეგად აღმოჩნდა, რომ წყალს გააჩნია შაქრის შემცირების უნარი. ის შეიძლება გამოყენებული იქნას ისეთი დაავადებების სა მკურნალოდ, როგორცაა: ქრონიკული გასტრიტი, ქრონიკული კოლიტი, ქრონიკულიჰეპატიტი, ქოლეცისტიტი.

კურორტ „ამალეზის“ განვითარებისთვის დაწყებულია 200 ადგილიანი პანსიონატის მშენებლობა, რომელიც ამჟამად დაკონსერვებულია.

ბალნეოლოგიური კურორტი „სამტრედია“

65-გრადუსი ტემპერატურის მქონე მინერალური წყალი 3 მილიონი ლიტრი სადღეღამისო დებეტიტ, რომლის სამკურნალო თვისებებია საყრდენ მამოძრავებელი სისტემების, ძვლების კუნთების სხვადასხვა წარმოშობის, ნერვიული პერიფერიული სისტემის ქრონიკული დაავადებები, კანის სნეულებები და ჰიპერტონული დაავადებები. კურორტს გააჩნია 10 სააბაზანო და 4 სართულიანი საძილე კორპუსი 150 დამსვენებლზე.

კურორტი „ნუნისი“

კურორტი ბორჯომ-ხარაგაულის ტყეპარკის ტერიტორიაზე მდებარეობს, რომლის მინერალური წყალი კარგად მოქმედებს კანის ისეთ დაავადებებზე, როგორცაა ფსორიოზი, ეგზემა და სხვა. აქვს 5 კოტეჯი და განკუთვნილია 80-100 პერსონისათვის აქვს სასადილო და კლუბი. შეემატა კომფორტაბელური საძილე კორპუსი.

კურორტი საწირე

კურორტი საწირე ცნობილია, როგორც ბავშვთა გამაჯანსაღებელი კურორტი. ის ხ ღვის დონიდან 730-740 მეტრზე მდებარეობს. ზღვისა და მთის შერწყმული ჰავა განსაკუთრებით ეფექტურია სასუნთქი ორგანოების, გულსისხლძარღვთა და ალერგიული დაავადებების, ბრონხიტის, ფილტვების ანთების, თანდაყოლილი გულის მანკის, ბრონხიალური ასთმის სამკურნალოდ, გააჩნია საძილე კორპუსები 150 პერსონისათვის და სასადილო.

კურორტი წყალტუბო

მრავალპროფილიანი ბალნეოლოგიური კურორტი, განთქმულია უნიკალური თერმულ-რადიონული მინერალური წყლებით, რომლითაც სხვადასხვა სახის 60 დაავადებას მკურნალობენ. წყალტუბო მეტად პოპულარული იყო საბჭოთა პერიოდში. წელიწადში 150000 კაცი ისვენებდა და მკურნალობდა ისეთ დაავადებებს, როგორიცაა საყრდენ-მამოძრავებელი და პერიფერიული ნერვული სისტემები, გინეკოლოგიური დაავადებები კურორტი განკარგულებაში იყო 23 სანატორიუმი და პანსიონატი 3500 პერსონისათვის.

დღეისათვის მუშა მდგომარეობაშია 2 სანატორიუმი 300 პერსონისათვის.

სამკურნალო მღვიმეები და გამოქვაბულები საქართველო მდიდარია მღვიმეებითა და გამოქვაბულებით. ცნობილია ანაკოდიისა და არაბიკას, ამტყელის, ასხის, უფსკრულები, სათაფლიის, ნა ვენახევის, აბრკილის, ცუ ცხვათის, წინაბერეთის, წყალტუბოს უმისათავისა და თეთრას მღვიმეები. გეოგრაფიული მდებარეობით ისინი ახლოს არიან ქუთაისთან აღმოჩენილი და შესწავლილი ღვიმეების გარდა იმერეთში გვხვდება შეუსწავლელი მღვიმეები, რომელთა მიკროკლიმატი, სტაბილური ტემპერატურა მისაღები და სასრგებლოა სამკურნალო თვალსაზრისით. ისეთი დაავადებებისათვის, როგორიცაა ბრონქიალური ასთმა, იპერტონული და ჰიპოტონური დაავადებები. ზემოთ ჩამრთვლილი მღვიმეებიდან კეთილ მოწყობილია მხოლოდ სათაფლიისა და ნავენახევის მღვიმეები.

4.4. სარეკრეაციო ობიექტები

დასავლეთ საქართველო, რომლის ტერიტორია მოფენილია გამოკვეთილი და შეუსწავლელი მღვი-მეებით მოითხოვს სამკურნალო ტურიზმის მიმართულების შესწავლას, რადგან მას აქვს ყველა პირობა გახდეს მსოფლიოში ამ მეთოდით მკურნალობის ერთ-ერთი სერიოზული ცენტრი.

ტბები, ნაკრძალები და ეროვნული პარკები იმერეთის მხარე მდიდარია ფლორითა და ფაუნით. მის ტერიტორიაზე ტყის მასშვებს 250000 ჰა უჭირავთ.

რომელიც ლამაზადაა შერწყმული მთა გორიან ლანდშაფტს. მაქსიმალური სიმაღლე ზღვის დონიდან 2850 მეტრია. ფოთლოვან ტყეებთან ერთად აქ შეხვდებით წიწვოვან და შერეულ ტყეებს. კავკასიისათვის დამახასიათებელ ფაუნის წარმომადგენლებს. კავკასიურ დათვს, ტახს, ირემს, შველს, მელას მგელს და ტურას, ფართოდაა წარმოდგენილი ფრინველთა სამყარო. ეკოლოგიური სისუფთავე და ველური ხელშეუხებელი ბუნება საინტერესოს ხდის მას მოგზაურისათვის. ასეთ ზონებს მიეკუთვნება სათაფლიის, აჯამეთის მუხნარის, ვანის ჭიათურის ბაღდათის და განსაკუთრებით ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკი, რომელსაც იმერეთში 24000 ჰა ტერიტორია უჭირავს და უმდიდრესია თავისი ფლორითა და ფაუნით. ტურიზმისა და დასვენების ზონებს მიეკუთვნებიან ტერიტორიები, სადაც დღეს ტყიბულის, შაორის და რიონჰესის წყალსაცავებია. გარდა დიდი ტბებისა იმერეთში მრავლა დ გვხვდება ბუნებრივი ტბები 1000 და 1500 მეტრ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან. თვითოელი მათგანი გვაძლევს მდიდარ შესაძლებლობას ადგილზე ახალი ტურიტული ინფრასტრუქტურის შესაქმნელად.

ქუთაისი

დასავლეთ საქართველოს ყოფილი ტურისტული ცენტრი საბჭოთა პერიოდში, საიდანაც ხდებოდა ტურისტთა ნაკადის რეგულირება დასავლეთ საქართველოს კურორტებსა და დასასვენებელ ბაზებზე. 150000 ტურისტი საშუალოდ წელიწადში, 9 მსხვილი განთავსების ობიექტით 2500 საწოლზე. დღეს ქუთაისი წარმოდგენილია 26 სასტუმრო სახლითა და 3 ახალი სასტუმროთი, რომელთა საერთო მოცულობა 250 პერსონაზეა გათვლილი.

ქუთაისი თავისი შესაძლებლობებით საჭიროებს პირველ ეტაპზე ე.ი. 2002-2005 წლებისათვის ერთ 3-4 ვარსკვლავიან სასტუმროს 150-200 ადგილით. აუცილებელია აღდგეს ყოფილი ტურბაზა „რიონის“ ტერიტორიაზე ტურისტული, კემპინგის საქმიანობა ახალ ხარისხში დაახლოებით 70-80 ადგილზე და მოხდეს ოლასკურას ხეობის განაშენიანება ტურისტული კომპლექსისათვის. ტურიზმის ძირითადი სახეებიდან ქუთაისი უნდა გახდეს რურ და ურბანული ტურიზმის ცენტრი დასავლეთ საქართველოში, კერძოთ მან უნდა დაიბრუნოს და განავითაროს კულტურული ტურიზმის ძველი ტრადიციები, როცა ქუთაისში სისტემატურად ეწყობოდა კლასიკური მუსიკის, ქართული ხალხური სიმღერების ფესტივალები, ქართული ფილმის დღეებიდა სხვა. ამასთან ქუთაისში ჩატარებული ღონისძიებები ფართო ასახვას ჰპოვებდა ახლო მდებარე რაიონებში.

ყოველწლიურად ტარდებოდა ვ. მაიაკოვსკის დღეები, რომელიც თავს უყრიდა საბჭოთა სივრცის ცნობილ პოეტებსა და პოეზიის მოყვარულებს. თუ გავითვალისწინებთ, რომ იმერეთის მხარეს აქვს შესანიშნავი შესაძლებლობა ყოველწლიურად ჩაატაროს ზ. ფალაიაშვილის მ. ბალანჩივაძის, ჯორჯ ბალანჩინის (გიორგი ბალანჩივაძის) რევაზ ლალიძის, ჯ. კახიძის გ. ტაბიძის მუსიკისა და პოეზიის ფესტივალები, დავინახავთ, რომ ამ თვალსაზრისით ქუთაისს ამოუწურავი შესაძლებლობები გააჩნია.

ქუთაისმა ბოლო წლებში კარგი გამოცდილება შეიძინა საერთაშორისო ბიზნეს კონფერენციების ჩატარების თვალსაზრისით. იგი, როგორც იმერეთის აგრარული სექტორის და საქართველოს მეორე ინდუსტრიული ცენტრი, შესაძლებელია გახდეს საქართველოში საერთაშორისო ბიზნეს კონფერენციების, სიმპოზიუმების ჩატარების ერთ ერთი მსხვილი ბაზა.

წყალტუბო

წყალტუბოს რაიონი – საქართველოს საკურორტო ფლაგმანი. იგი ცნობილია მინერალური წყლებითა და საკურორტო ინფრასტრუქტურით, რომელმაც გართულებული პოლიტიკური ვითარების დროს დიდი ზიანი განიცადა. ამსთან, აქ მოქმედებს 2 სანატორიუმი და ბალნეოსერვისის მინერალური წყლების აბაზანები, რომლებიც ემსახურებიან დამსვენებლებს. წყალტუბოს რაიონი გამოირჩევა მთაგორიანი ლანდშაფტით. ტყისა და მთის მასივებით, მდიდარი ფლორითა და ფაუნით, ნაკრძალებითა და გამოქვაბუ-

ლებით. რაიონს ეკუთვნის სათაფლიის ნაკრძალის ტერიტორია და აქ აღმოჩენილი დინოზავრის ნაკვალევი. იგი ასევე ცნობილია სათაფლიის, ყუმისთავისა და თეთრას გამოქვაბულებით. წყალტუბო აგრარული რაიონია. აქ განვითარებულია ჩაის კულტურა. შესაძლებელია განვითარდეს სამთო საცხენოსნო, სამთო ქვეითი და ეკოტურიზმი. კარსტული გამოქვაბულების დიდი არჩევანი კარგ შესაძლებლობას იძლევა სპელეო ტურიზმის განვითარებისათვის, ასევე კარგი შესაძლებლობები აქვს აგროტურიზმს.

ხარაგაული

ხარაგაულის რაიონი. აქ წარმოდგენილია უმდიდრესი რესურსები ტურიზმის განვითარებისათვის.

უმთავრეს ობიექტს ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკი წარმოადგენს რომელსაც რეგიონში 24000 ჰა ფართობი უჭირავს. მთაგორიანი რელიეფი, უმაღლესი წერტილი ზღვის დონიდან – 2180 მ, უნიკალური მთის მდინარეებითა და ტბებით, ფლორითა და ფაუნით, სადაც ვხვდებით ენდემურ ჯიშის მცენარეებს, რომლებიც მხოლოდ ამ ტერიტორიებისათვისაა დამახასიათებელი. პარკი მდებარეობს თორის, არგვეთის, სამცხის ისტორიულ ფარგლებში და საქართველოს 5 რეგიონს ესაზღვრება. აქედან 2 – იმერეთის: ხარაგაულისა და ბაღდათის რაიონებია. პარკის შესაძლებლობები, რომელსაც გერმანიის WWF აფინანსებს, სცილდება მხოლოდ დაცული ტერიტორიის ტურიტულ ფუნქციას და ტუროპერატორებს გაცილებით მეტი იმპროვიზირების საშუალებას აძლევს ტურისტული პროდუქტის დამუშავების დროს. პარკის ტერიტორიით იწყება საქართველოში ქრისტიანული რელიგიის შემოსვლა. აქ ქადაგებდა

ქრისტიანულ რელიგიას ანდრია პირველწოდებული, რასაც ყველაზე მაღალ მთაზე აღმართული რკინის ჯვარი მოწმობს. ტერიტორიაზე 200-ზე მეტი ისტორიული ძეგლია, რომელთა თემატიკა ამოუწურავი მასალაა ისტორიის მოყვარულთათვის.

ხარაგაულის რაიონიდან იწყება პარკის ორი შესასვლელი ნუნისი და მარელისი. ეს მარშრუტები 5 კმ-დან 35 კმ-მდე სიგრძისა და განსხვავებული სირთულისაა. ვიზიტორთა პროგრამა ითვალისწინებს, როგორც უბრალოდ ფეხით მოსიარულეთა ინტერესებს, ასევე ეკოლოგიური განათლების საფუძვლებსაც. მარშრუტებზე და გადასასვლელებზე 3 ტურისტული თავშესაფარია. ხარაგაულის რაიონში, გარდა ეროვნული პარკისა არის, მდიდარი შესაძლებლობები აგროტურიზმის განვითარებისათვის, ასევე საცხენოსნო ტურიზმი, ისტორიული და კულტურული. აქ განვითარების კარგი შესაძლებლობები აქვს ღვინისა და სამზარეულოს, ხალხური დღესასწაულების ტურებს. ხარაგაულის რაიონი იმერეთის ერთ-ერთ უმდიდრეს საკურორტო ზონას წარმოადგენს. კურორტი „ნუნისი“, რომლის მინერალური წყალი კურნავს კანის დაავადებებს, შესანიშნავი ჰავა ბრონქიალური ასთმის სამკურნალოდ და სხვა. აქვეა მინერალური წყალი „ზვარე“.

ბაღდათი

ბაღდათის რაიონი იმერეთის რეგიონის ერთ-ერთი მდიდარი აგრარული სექტორია. იგი ცნობილია კურორტ „საირმის“ მინერალური წყლებითა და რუსი პოეტის ვ. მაიაკოვსკის სახლმუზეუმით. აქ ყოველწლიურად 80 000 ზე მეტი კაცი მოგზაურობდა და ისვენებდა კურორტ საირმის

დასასვენებელ კორპუსებში. ბაღდათის რაიონში შეიძლება განვითარდეს აგროტურიზმი, ისტორიული, და კულტურული, ფოლკლორული, საცხენოსნო, ღვინისა და სამზარეულოს ტურიზმი. გარდა აღმოჩენითი და სათავგადასავლო ტურიზმისა განსაკუთრებით დიდი პერსპექტივა აქვს რაიონს სამკურნალო ტურიზმის განვითარების თვალსაზრისით. იგი შესაძლებელია გაფართოვდეს ზეკარის, მამანეთის, წითელი მინდორის მიმართულებებით. ბაღდათის რაიონში ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის შერჩეულია ტერიტორიები მამანეთზე, წითელ მინდორზე, სოფ. ქლიბულში, სოფ. უდაბნოში, სოფ. ნერგეთში, სოფ. ნიქაბეთში, სოფ. ლიანთხაში. აქ გათვალისწინებულია, როგორც ბალნეოლოგიური კურორტების, ასევე ტურისტული კემპინგების, ზამთრის სპორტული თამაშობების ბაზის მშენებლობა.

ვანი

ანტიკური კოლხეთის ნაქალაქარი არქეოლოგიური მუზეუმითა და არქეოლოგიური გათხრებით, რომელმაც დაადასტურა არგონავტების ცნობილი ისტორიის რეალობა ძველ კოლხეთში. დიდი ქართველი პოეტის გ. ტაბიძის სახლმუზეუმი. მდიდარი რეგიონი ისტორიული და ბუნებრივი ძეგლებით. საკურორტო დარგი წარმოდგენილია კურორტებით „სულორი“ და „ამღლება“, მინერალური წყლებით, ულამაზესი მთის ლანდშაფტით, მდიდარი ფლორითა და ფაუნით. ვანში შესაძლებელია აგროტურიზმის, საცხენოსნო, ისტორიული და კულტურული, ღვინისა და სამზარეულოს ტურების ორგანიზება. კარგი შესაძლებლობები აქვს ეკოტურიზმს, საწყალოსნო ტურიზმს

მდინარე რიონზე, სათევზაო და სანადირო ტურიზმს. ვანის რაიონში ტურიტული ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის შერჩეულია ტერიტორიები სოფ. გადიდის მთაზე, სოფ. ონჯოხეთში და ვანში „მშვიდობის გორაზე“.

ტყიბული

იმერეთის ჩრდილოეთით მდებარე მთაგორიანი ლანდშაფტის, განვითარებული აგრარული სექტორის მქონე რაიონი, რომლის სოფლის მეურნეობის ძირითად დარგებს მეჩაიეობა, მეხილეობა მეცხოველეობა წარმოადგენს. ტყიბულის რაიონი ცნობილი იყო საბჭოთა სივრცეში, როგორც მეშახტეთა ქალაქი. ამასთან, საბაზრო ეკონომიკის პირობებში ტრადიციული გასაღების ბაზრის დაკარგვამ ტყიბულის რაიონი, რომლის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის შემოსავალი დაკავშირებული იყო ქვანახშირის მოპოვებასთან, უფუნქციოდ დატოვა. რაიონის ტურიტული და საკურორტო პოტენციალი წარმოდგენილია კურორტების სოჩხეთის, საწირის, ცხრაჯვარის, ხრესილის დასასვენებელი კომპლექსებით. ორი წყალსაცავით, რომლებიც იშვიათი სილამაზით გამოირჩევიან და კარგ შესაძლებლობას აძლევენ რაიონს საწყალოსნო და სათევზაო ტურიზმის განვითარებისათვის. ტყიბულის რაიონი მდიდარია ისტორიული ძეგლებით, გელათის სამონასტრო კომპლექსი (XII ს.), მოწამეთის მონასტერი (VIII-XI ს.) და სხვა. განსაკუთრებით საინტერესოა სპელეოლოგიის კუთხით. მის ტერიტორიაზეა ცუცხვათის 13 სართულიანი 1 მღვიმე ცხრაჯვარის გამოქვაბულები. ასევე ჭახათის საკაჟიას მუხურას მღვიმეები. ტყიბულის რაიონში, ისე როგორც იმერეთის სხვა რაიონებში, შესაძლებელია განვითარდეს ეკო და აგროტურიზმი,

სათავგადასავლო ტურიზმის მთელი რიგი სახეები. რაიონის ხელმძღვანელების მიერ ტურისტული და საკურორტო ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის შერჩეულ იქნა ტერიტორია ცხრაჯვარის მთაზე (1570 მ ზღვის დონიდან).

ჭიათურა

ძველი საქარავნო გზა, რომლის ლანდშაფტი მოფენილია ანტიკური და გვიანი რენესანსის ისტორიული ძეგლებით. იმერეთის ჩრდილო აღმოსავლეთის მთაგორიანი რაიონი მდინარეებითა და მთის ტბებით, ყვირილა, „შემოსარები“, ღურღუმელას, მანდაეთის, ტყემლოვანის, ბერეთის, ხრამის ტბები, რომლებიც კარგ შესამლებლობებს ქმნიან საწყალოსნო სათევზაო და დასასვენებელი დღეების ტურიზმის განვითარებისათვის.

რაიონი მდიდარია ფლორითა და ფაუნით, კარსტული გამოქვაბულებით. შვილობისის, ნაკაჭკარი, ხრეთის ვერტიკალური, ხრეთის მრავალსართულიანი, გუნდაეთის, დარკვეთის, ნიგოზეთისა და ტყემლოვანას შუა მდებარე დიდი გამოქვაბული, რომელთა სიგრძე საშუალოდ 400-500 მ.-ია. რაიონის ლამაზი ბუნება, ზემო იმერეთისათვის დამახასიათებელი სტუმართმასპინძლობის ტრადიციული ინსტიტუტი ქმნის კარგ პირობას აგროტურიზმის განვითარებისათვის. ჭიათურის რაიონში შერჩეულია 45 სახლი აგროტურიზმის ცენტრების დასაარსებლად და 5 ტერიტორია ტურისტული ცენტრისა და გამაჯანსაღებელი ბაზების მშენებლობისათვის.

სოფ. ხრეთის, სოფ. კაცხის, სოფ. პერევისას, სოფ. სვერის და თვით ჭიათურის ტერიტორიებზე.

საჩხერე

საჩხერის რაიონი – ქართველი მგოსნისა და საზოგადო მოღვაწის ა. წერეთლის სამშობლო, ზემო იმერეთი, მთაგორიანი ლანდშაფტით, მდიდარი ფლორითა და ფაუნით. საკურორტო ზონა წარმოდგენილია კვერეთის დასასვენებელი სახლით. ისტორიული ძეგლებიდან აღსანიშნავია ადრეული შუა საუკუნეების ციხე მოდი ნახე, სავანის ეკლესია, ითხვისის ეკლესია. და სხვა. საჩხერის რაიონში მიმდინარეობს სამონადირეო მკურნელობის ორგანიზების სამუშაოები, რომელიც შექმნის კარგ წინაპირობას არსებული ტურისტული პროდუქტის გამრავალფეროვნებისათვის. რაიონში, ისე როგორც მთელ იმერეთში, კარგი პირობაა აგროტურიზმის, ასევე სამთო საცხენოსნო, სპელეოლოგიის, ღვინისა და სამზარეულოს ტურების განვითარებისათვის.

ზესტაფონი

ზესტაფონი იმერეთის აგრარული რაიონია. ლამაზი ბუნებითა და იმერეთისათვის დამახასიათებელი სოფლებით, განვითარებულია მევენახეობა მეცხოველეობა. ზესტაფონის გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა ბევრად განაპირობებდა მის როლს საქრთველოს ისტორიის თითქმის ყველა ეპოქაში. ისტორიული არგვეთის შუაგული, იშვიათი სილამაზისა და არქიტექტურის ძეგლები უძველესი ღვინის საცავები, ყურძნის ჯიშები, ყოველივე ქმნის კარგ პირობას აგროტურიზმის განვითარებისათვის. კარგადაა განვითარებული ხალხური რეწვა. ამასთან, ზესტაფონის რაიონს აქვს შესაძლებლობა განავითაროს ისტორიული, კულტურული ტურიზმი, საცხენოსნო,

ეკოტურიზმი. განსაკუთრებით ღვინისა და სამზარეულოს ტურიზმი. საქარის ა. სტაროსელსკის სახელობის საცდელი მევენახეობის მეურნეობასთან არსებული საუკუნის ღვინის საცავი იძლევა ტურიზმის ამ მიმართულების განვითარების შანსს. ზესტაფონში ტურიტული კომპლექსის შესაქმნელად შერჩეულია ტერტორია ვაქნარის მთაზე.

თერჯოლა

თერჯოლის რაიონი წარმოდგენილია კურორტ „სიმონეთით,“ ნავენახევის მღვიმითა და ბავშვთა დასასვენებელი სახლი „საპოვნელათი“, ამასთან თერჯოლას, როგორც იმერეთის აგრარულ რაიონს აქვს კარგი შესაძლებლობა განავითაროს აგროტურიზმი, ღვინისა და სამზარეულოს, ისტორიული და კულტურული

ტურიზმი. თერჯოლის რაიონის სოფ. სიმონეთის მკვიდრი იყო დიდი ქართველი მწერალი, მეორე სერვანტესად წოდებული დ. კლდიაშვილი. თერჯოლის რაიონში ტურიტული კომპლექსების მშენებლობისათვის შერჩეულია სოფ. ძეგრის, ნახშირღელის ტერიტორიები. ამასთან რაიონი მდიდარია იასტორიული ძეგლებით. ჩხარის მთავარანგელოზის, ოქონის დედაღვთისას, გოდოგნის ეკლესიები, ციხე-სიმაგრეები, რომელთა ისტორია მე-7 და მე-10 საუკუნეებით თარიღდება. რაიონში ცხოვრობენ საქართველოს მონარქების ბაგრატიონთა გვარის წარმომადგენლები, რაც ამ რეგიონს აძლევს საშუალებას განავითაროს ტურიზმის სპეციფიური მიმართულება.

სამტრედია

ადმინისტრაციული ცენტრი ქალაქი სამტრედია 30 კილომეტრითაა დაშორებული ქუთაისიდან.

საქართველოს ერთ-ერთი მსხვილი სარკინიგზო კვანძი წარმოდგენილია კურორტ „სამტრედით“ 35 გრადუსის მქონე მინერალური წყლით, რომელიც გამოიყენება საყრდენ-მამოძრავებელი სისტემების, ძვლების, კუნთების, სხვა და სხვა წარმოშობის ნერვიული, პერიფერიული, ქრონიკული სისტემების სამკურნალოდ. სამტრედია სუბტროპიკული ჰავის რეგიონია. აქ შერწყმული ზღვისა და მთის ჰავა, ამიტომაც კარგად ხარობს ციტრუსები.

რაიონში მდებარეობს ოფეთის მე-11 საუკუნის მთავარანგელოზის, საჯავახოს შუა საუკუნის ღვთის-მშობლის ეკლესიები, თამარ მეფის ციხე-სიმაგრე სოფელ ტოლებში. სამტრედიაში შესაძლ ებელია ტური ზმის ისეთი სახეების განვითარება, როგორცაა: აგროტურიზმი, საწყალოსნო, სამთო ქვეითი და საცხენოსნო, ეკოტურიზმი, ღვინისა და სმზარეულოს ტურები და სხვა. ტურტიზმის ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის სამტრედიის

რაიონში შერჩეულია ტერიტორიები სოფელ ტოლებში, ნოლაში, ოფეთში, წიაღობანში, თხილგანსა და იანეთში.

ხონი

უნიკალური ლანდშაფტის მქონე რაიონი, ასხის მთის, კინჩხას გადასასვლელებით, შერეული და ფოთლოვანი ტყის მასივები, რომლებიც კარგ შესაძლებლობას იძლევიან ეკოტურიზმის განვითარებისათვის. აქ შესაძლებელია მეკლდეურობა, საცხენოსნო და დასავენებელი დღეების

ტურების ორგანიზება. დადიანების გორდის სასახლე, წმინდა გიორგის XVI ს. ეკლესია, მათხოჯის დედათა მონასტერი. რაიონს აქვს კარგი პერსპექტივა სამონადირეო ტურიზმის განვითარებისათვის. გამაჯანსაღებელი ტურისტული ცენტრების შესაქმნელად შერჩეულია ტერიტორიები თვით ხონში, სოფ. კინჩხას, სოფ. გორდსა და სოფ მათხოჯში.

ხ უ ლ ო

ხულო აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ერთ-ერთი ყველაზე მაღალმთიანი რაიონია. მდებარეობს 600-3000 მეტრზე ზღვის დონიდან, არსიანის ქედის დასავლეთით და ძირითადად სამი - ღორჯომისწყლის, სხალთისწყლისა და აჭარისწყლის ხეობებისგან შედგება. ტერიტორია - 710 კვ. კმ მოსახლეობა - 36399 ადამიანი კლიმატი - კონტინენტური, საშუალო. წლიური ტემპერატურა 12,1 0C ფარგლებში მერყეობს. ნალექების საშუალო წლიური რაოდენობა შეადგენს 1120-1500 მმ. რაიონული ცენტრი - დაბა ხულო თავისი არქიტექტურული მშენებლობით ევროპაში მეორე უნიკალური ხულო-თაგოს 1700-მეტრიანი საბაგრო გზის მონაკვეთის გავლისას, მნახველის მხედველობის არეში ექცევა დაბა ხულოსა და მისი მიმდებარე სოფლების განუმეორებელი ბუნებრივი სილამაზე.

ხულოს რაიონი მდიდარია მინერალური რესურსებით. ამჟამად არსებული 25-მდე მინერალური წყლებიდან გეოლოგიური დეპარტამენტის მიერ შესწავლილია წაბლანის, ხიხაძირის, დანისპარაულის, დიოკნისის, აბანოყელის, ყინჩაურის მინერალური წყლების გამოსავლები, რომლებიც ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ

ძველთაგანვე გამოიყენებოდა სასმელად და სამკურნალოდ. ისინი მიეკუთვნებიან ჰიდროკარბონატულ-სულფატურ-ქლორიდულ-ნატრიუმიან მინერალურ წყლებს. ტემპერატურა მერყეობს 6-15 გრადუსამდე.

უძველესი დროიდან ცნობილია სოფელ ბოღაურის თერმული წყალი, რომელიც შემადგენლობით გოგირდ-წყალბადიან-სულფატურ-ჰიდროკარბონატულია. ტემპერატურა მერყეობს 30-35 გრადუსამდე.

თერმული წყლების ამოსავლები ცნობილია სოფელ ბიჭაურის მიდამოებში. წყალი შემადგენლობით გოგირდ-წყალბადიანი სულფატურ-ჰიდროკარბონატულია. ტემპერატურა მერყეობს 30-35 გრადუსამდე.

მინერალური წყლების ქიმიური შემადგენლობა და მინერალიზაცია შესაძლებლობას იძლევა მათ სამკურნალოდ გამოყენებას.

სოფელ დანისპარაულში არსებობს სამშენებლო ქვის კარიერი.

რაიონის მოსახლეობის შემოსავლის ძირითად წყაროს წარმოადგენს კარტოფილი, რომელიც დათესილია 1167 ჰექტარზე. 2004 წელს მოწეული იქნა 25 ათასი ტონა კარტოფილი. აგრეთვე იწარმოება სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები: სიმინდი, ლობიო, ბოსტნეული, ხილი, თამბაქო, თაფლი.

რაიონში წამყვანი დარგია მეცხოველეობა. სტატისტიკური მონაცემებით, აღრიცხულია 49 ათასი მსხვილფეხა და 6000 წვრილფეხა პირუტყვი. 16 ათასი ჰექტარი ალპური ზონა გამოყენებულია პირუტყვის საზაფხულო საძოვრებად.

ისტორიული ძეგლებიდან აღსანიშნავია უჩხოს ქვის თაღიანი ხიდი (VIII ს.), თხილვანის, ვერნების, კალოოს,

საციხურის, თიკანაურის, ვანაძეების ეკლესიის ნანგრევები. ხიხანის ციხეზე (XI ს.). ჩატარებული სარესტავრაციო სამუშაოები საშუალებას იძლევა გაიხსნას ტურისტული მარშრუტი ვარდციხე (ხიხადირი)-ხიხანის ციხე. შესაძლებელია ტურისტული მარშრუტის გახსნა გოდერძის უღელტეხილი-მწვანე ტბა-შავი ტბა.

რაიონში თოვლის სიუხვით ცნობილია სოფელი ქედლები (ჭოლონის ტერიტორია ხულოდან 4 კმ), რომელსაც გარს აკრავს წიწვოვანი და შერეული ტყის მასივი. მდიდარია ანკარა მთის წყაროებით.

რაიონში დიდი პერსპექტივა აქვს ტურიზმის განვითარებას. მაღალმთიან ალპურ ბუნებაში ზღვის დონიდან 2000 მეტრ სიმაღლეზე განლაგებულ კურორტ ბემუმში არსებული კოტეჯები და დასასვენებელი სახლები ზაფხულის პერიოდში საშუალებას იძლევა 30 ათას დამსვენებელს და ტურისტს მოემსახუროს.

საზამთრო კურორტის აშენების შემთხვევაში ნოემბრიდან აპრილის ჩათვლით შეუძლია მოემსახუროს სპორტსმენებს და დამსვენებლებს, ხოლო ზაფხულში შესაძლებელია გამაჯანსაღებელი სპორტული ბანაკების მოწყობა.

რაიონში ამჟამად მოქმედებს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი და სამხატვრო გალერეა დაბა ხულოში, აბუსერისძე ტბელისა (თხილვანაში) და შერიფ ხიმშიაშვილის სახლ-მუზეუმები (სხალთაში).

რაიონში ფუნქციონირებს სხალთის ღვთისმშობლის და ხულოს ხარების სახელობის ეკლესიები; დეკანაშვილების და ღორჯომის მეჩეთები.

ტრადიციული დღესასწაულებიდან გამორჩეულია შუამთობა, რომელიც ტარდება აგვისტოს დასაწყისში და ტბელობა.

4.5. საქართველოს კურორტების სახეები და რეკრეაციული დასახელება

№	კურორტის დასახელება	აღმინიჭარაიყოლი რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
1	აბასთუმანი	ადიგენი (სამცხე-ჯავახეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	1260მ III-გ	სულფიდური	ფტაზიკური (ფილტვების), ანთროლოგიური
2	აგუშერა	გულრიფში (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
3	აუღხარა	გუდაუთა (აფხაზეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	1650მ IV-ა	ნახშირმჟავა	ვისტროენტროლოგიური, პულმონოლოგიური
4	ამალემა	ვანი (იმერეთი)	ბალნეოლოგიური	140მ I-2-ა	ნახშირმჟავა	ანთროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.), ვინეკოლოგიური
5	ანაკლია	ზუგდიდი (სამეგრელო და ზემო სვანეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ბ	-	პულმონოლოგიური
6	არხილოს კალო	დედოფლისწყარო (კახეთი)	კლიმატური	670მ II-2-ბ	-	ნეფროლოგიური
7	ასპინძა	ასპინძა (სამცხე-ჯავახეთი)	ბალნეოლოგიური	1050მ III-ე	სულფიდური	ანთროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.), დერმატოლოგიური
8	ახალ დაბა	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	790მ II-2-ა	სულფიდური	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ანთროლოგიური
9	ახალი ათონი	გუდაუთა (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, კარდიოლოგიური
10	ახალციხე	ახალციხე (სამცხე-ჯავახეთი)	ბალნეოლოგიური	980მ II-2-ბ	ნახშირმჟავა	ანთროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.) ვინეკოლოგიური
11	ახტალა	გურჯაანი (კახეთი)	ტალახით სამკურნალო	410მ I-3	-	ანთროლოგიური, ვინეკოლოგიური ნევროლოგიური (ცერებრალური დამბლიისა და პოლიომიელიტის ნარჩენი შედეგები)

№	კურორტის დასახელება	ადმინისტრაციული რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
12	ბათუმი	ბათუმი (აჭარა)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ა	-	პროფილაქტიკური, კარდიოლოგიური
13	ბაკურიანი	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	კლიმატური	1700მ IV-გ	-	პროფილაქტიკური, ალერგოლოგიური, პულმონოლოგიური
14	ბახმარი	ნოსხატაური (გურია)	კლიმატური	1900მ IV-ა	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
15	ბაღიათა	ჯავა (შიდა ქართლი)	ბალნეოლოგიური	1200მ. III-ბ	ნახშირმჟავა	ვასტროენტეროლოგიური.
16	ბესლეთი	სიხეუმი (აფხაზეთი)	ბალნეოკლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.), ვინეკოლოგიური
17	ბეშუმბი	ხულო (აჭარა)	კლიმატური	1900მ. IV-ა	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
18	ბიბი	გორი (შიდა ქართლი)	კლიმატობალნეოლოგიური	900მ. II-2-გ	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.), ვინეკოლოგიური
19	ბიჭვინთა	გაგრა (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური
20	ბორჯომი	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	ბალნეოკლიმატური	800-1000მ. II-2-ა	ნახშირმჟავა	ვასტროენტეროლოგიური
21	ბუკეულსი	ამბროლაური (რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი)	ბალნეოკლიმატური	560მ. II-1-ბ	სულფიდური	ართროლოგიური.
22	გაგრა	გაგრა (აფხაზეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	ზღვისპირი I-1-გ	სულფიდური	პროფილაქტიკური, ართროლოგიური, ნევროლოგიური (ც.ნ.ს.) პულმონოლოგიური
23	ჯანთაღი	გაგრა (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური

№	კურორტის დასახელება	აღმნიშვნელობის რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
24	გომის ძთა	თბურავეთი (გურია)	კლიმატური	1900მ. IV-ა	-	პროფილაქტიკური
25	გორიჯვარი	გორი (შიდა ქართლი)	ბალნეო-კლიმატური	600მ. II-2-ბ	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.), გინეკოლოგიური
26	გორმალა	სამტრედია (იმერეთი)	ბალნეოლოგიური	200მ. 1-2-ა	სულფიდური	ართროლოგიური
27	გრაგოლეთი	ლანჩხუთი (გურია)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ბ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ართროლოგიური (ც.ნ.ს.)
28	გუდაუთა	გუდაუთა (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, კარდიოლოგიური
29	გულრიფში	გულრიფში (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური, ფტისიატრიული (ფილტვების)
30	გუმისთა	სოხუმი (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
31	ეშერა	სოხუმი (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-გ	-	პულმონოლოგიური, კარდიოლოგიური, ნევროლოგიური (ც.ნ.ს.)
32	ვაჟას წყარო	დუძეთი (მცხეთა-თიანეთი)	ბალნეო-კლიმატური	1100მ. III-ბ	ნახშირმჟავა	გასტროენტეროლოგიური
33	ვარძია	ასპინძა (სამცხე-ჯავახეთი)	ბალნეო-კლიმატური	1100მ. III-ე	ნახშირმჟავა	ართროლოგიური
34	ზეკარი	ბაღდათი (იმერეთი)	ბალნეო-კლიმატური	780მ. II-1-გ	სულფიდური	ართროლოგიური
35	ზვარე	ზარგაული (იმერეთი)	ბალნეო-კლიმატური	600მ. II-1-გ	ნახშირმჟავა	გასტროენტეროლოგიური
36	თბილისის ბალნეოლოგიური კურორტი	თბილისი	ბალნეოლოგიური	450მ. I-3	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.), გინეკოლოგიური

№	კურორტის დასახელება	დამსახურების რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
37	თეთრა წყლები	თელავი (კახეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	1350მ. III-ბ	სულფიდური	ართროლოგიური, ვეროლოგიური (პ.ნ.ს)
38	თორღვას აბანო	თელავი (კახეთი)	ბალნეოკლიმატური	1850მ. IV-ბ	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური, (პ.ნ.ს) ვისკეროლოგიური
39	კვერეთი	სამხურე (იმერეთი)	ბალნეოკლიმატური	750მ. II-1-გ	სულფიდური	ართროლოგიური, (პ.ნ.ს) ვისკეროლოგიური
40	კიკეთი	ვარდაბანი (ქვემო ქართლი)	კლიმატური	1100მ. III-დ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური.
41	კინდღი	ოჩამჩირე (აფხაზეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	ზღვისპირი I-1-გ	ქლორიდული	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, კარდიოლოგიური
42	კოდიბინი	ჯავა (შიდა ქართლი)	ბალნეოლოგიური	1120მ. III-კ	სულფიდური	ართროლოგიური, ვისკეროლოგიური
43	კოჯორი	ვარდაბანი (ქვემო ქართლი)	კლიმატური	1350მ. III-დ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური,
44	კუმისი	ვარდაბანი (ქვემო ქართლი)	ტალახით სამკურნალო	480მ. I-4	ტალახი	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს), ვისკეროლოგიური, დერმატოლოგიური
45	კურსები	ტყიბული (იმერეთი)	ბალნეოკლიმატური	350მ. I-2-ა	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური, (პ.ნ.ს) ვისკეროლოგიური
46	ლაგოდეხი	ლაგოდეხი (კახეთი)	ბალნეოლოგიური	550მ. I-3	სულფიდური	ართროლოგიური
47	ლაშიჭალა	ცაგერი (რატაკ-ლესეკი და ქვემო სვანეთი)	ბალნეოკლიმატური	900მ. II-1-ბ	ნახშირმჟავა	ვისკეროლოგიური, ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს)
48	ლეპარდე	მარტვილი (სამეგრელო და ზემო სვანეთი)	კლიმატობალნეოლოგიური	1600მ. IV-ა	ნახშირმჟავა	

№	კურორტის დასახელება	ადმინისტრაციული რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
49	ლესელიძე	გაგრა (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ვ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, კარდიოლოგიური
50	ლიბანი	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	კლიმატური	1370მ. III-გ	ნახშირმჟავა	ფტიზიატრიული (ფელტეკსის), გასტროენტეროლოგიური
51	პალთაყვა	ფოთი (სამეგრელო და ზემო სვანეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ბ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
52	მანგლისი	თუთარი წყარო (ქვემო ქართლი)	კლიმატური	1200მ. III-დ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
53	მახინჯაური	ხელვაჩაური (აჭარა)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ა	-	პროფილაქტიკური, კარდიოლოგიური
54	მენჯი	სენაკი (სამეგრელო და ზემო სვანეთი)	ბალნეოლოგიური	29მ. I-2-ა	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს) ვინეკოლოგიური
55	მიუსერა	კუდათა (აფხაზეთი)	კლიმატური	36-60მ. I-1-გ	-	პროფილაქტიკური, კარდიოლოგიური, პულმონოლოგიური, ნევროლოგიური
56	მუაში	ლენტეხი (რიჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი)	ბალნეოკლიმატური	1250-1300მ. III-ა	ნახშირმჟავა	გასტროენტეროლოგიური, ართროლოგიური, პულმონოლოგიური
57	მწვანე კონცხი	ხელვაჩაური (აჭარა)	კლიმატური	72მ. I-1-ა	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ნევროლოგიური (გ.ნ.ს)
58	ნაბეღლავი	ჩოხატაური (გურია)	ბალნეოლოგიური	480მ. I-2-ბ	ნახშირმჟავა	გასტროენტეროლოგიური
59	ნაკუთნი	ზნაური (ძიდა ქართლი)	ბალნეოლოგიური	III-ბ	სულფიდური	ართროლოგიური
60	ნასაკირალი	ოზურგეთი (გურია)	ბალნეოლოგიური	200მ. I-2-ბ	ქლორიდულ-ნატრიუმანა	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს) ვინეკოლოგიური

№	კურორტის დასახელება	ადმინისტრაციული რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
61	ნოქალაქევი	ხენაეი (სამეგრელო და ზემო სვანეთი)	ბალნეოლოგიური	1-2-ა	ხესტად-სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს) ვინეკოლოგიური
62	ნუნისი	ხარაგაული (იმერეთი)	ბალნეოლოგიური	II-1-ვ	ხესტად-სულფიდური	დერმატოლოგიური
63	ოქროს ხაპირა	გუდაუთა (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ბ	-	პროფილაქტიკური, კარდიოლოგიური, პულმონოლოგიური, ნევროლოგიური
64	ოქროყანა	ვარდახანი (ქვემო ქართლი)	კლიმატური	670მ. II-2-ვ	-	პროფილაქტიკური
65	ოწამწირე	ოწამწირე (აფხაზეთი)	კლიმატური	ზღვისპირი I-1-ვ	-	პროფილაქტიკური, კარდიოლოგიური, პულმონოლოგიური, ნევროლოგიური
66	პატარა ცემი	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	კლიმატური	1370მ. III-3-ვ	-	პულმონოლოგიური, ფტიზიატრიული (ფილტვების)
67	რიწა	გუდაუთა (აფხაზეთი)	კლიმატური	900მ. II-1-ვ	-	ართროლოგიური, ნევროლოგიური, ვინეკოლოგიური, კარდეოლოგიური
68	საირძე	შალდათი (იმერეთი)	ბალნეოლოგიური	950-მ. II-1-ვ	ნახშირმჟავა	უროლოგიური, ვასტროენტეროლოგიური
69	სამტრედია	სამტრედია (იმერეთი)	ბალნეოლოგიური	25მ. I-2-ა	სულფატური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური, (პ.ნ.ს) ვინეკოლოგიური
70	სიმონეთი	თერჯოლა (იმერეთი)	ბალნეოლოგიური	I-2-ა	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს) ვინეკოლოგიური
71	სიონი	უაზბეჯი (მცხეთა-თიანეთი)	კლიმატური	1900მ. IV-ბ	ნახშირმჟავა	პულმონოლოგიური, ვასტროენტერიოლოგიური

№	კურირების დასახელება	ადმინისტრაციული რაიონი	კურირების ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ხარისხი	მანერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
72	სირტუხი	ონი (რაჭა- ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი)	კლიმატო- ბალნეო- ლოგიური	788მ.	ნახშირმჟავა	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.) გინეკო- ლოგიური
73	სოხეცი	სოხეცი (აფხაზეთი)	კლიმატუ- რი	ზღვისპირი 1-1-გ		პროფილაქტიკუ- რი, კარდიოლო- გიური, პულმონო- ლოგიური, ნევ- როლოგიური
74	სულორა	ეანი (იმერეთი)	ბალნეო- ლოგიური	200მ. 1-2-ა	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.) გინეკო- ლოგიური
75	სურამი	ხაშური (შიდა ქართლი)	კლიმატუ- რი	760მ. II-2-ა	სუსტად- სულფიდური	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური, ართრო- ლოგიური, ნევ- როლოგიური
76	ხქერი	წალთხიზა (სამცხე-ჯავახეთი და ზემო სვანეთი)	ბალნეო- ლოგიური	450მ. 1-2-ა	ქლორი- დულ-სულ- ფატური	ვასტროენტერო- ლოგიური, პულ- მონოლოგიური, ნევროლოგიური. (პ.ნ.ს.)
77	ტბა	ბორჯომი (სამცხე- ჯავახეთი)	კლიმატუ- რი	1250მ. III-გ	-	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური
78	ტყვარჩელი	ტყვარჩელი (აფხაზეთი)	ბალნეო- ლოგიური	440მ. 1-2-გ	ქლორი- დულ-სულ- ფატური	ართროლოგიური, გინეკოლოგიური, ნევროლოგიური, (პ.ნ.ს.)
79	ურეკი	ოხუტგეთი (გურია)	კლიმატუ- რი	ზღვისპირი 1-1-3	-	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური, ნევრო- ლოგიური, კარდი- ოლოგიური
80	უწვრა	ონი (რაჭა- ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი)	ბალნეო- კლიმატუ- რი	1600მ. III-ა	ნახშირმჟავა	პულმონოლოგიუ- რი, ალერგიოლო- გიური, ვასტრო- ენტეროლოგიური

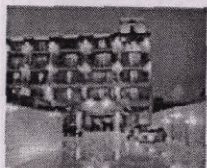
№	კურორტის დასახელება	აღმინისტ- რაციული რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის ონიონი სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
81	უჯარმა	საგარეჯო (კახეთი)	ბალნეო- კლიმატუ- რი	880-960მ. II-2-ბ	კარბონა- ტულ-ჰიდ- როკარბონა- ტულ-ქლო- რიდული	ართროლოგიური, გინეკოლოგიური, ნევროლოგიური, (პ.ნ.ს.) დერმატო- ლოგიური
82	უასანაური	გუშკაში (მცხეთა- თიანეთი)	კლიმატო- ბალნეო- ლოგიური	1050მ. III-ბ	ნახშირმყევა	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური, ართრო- ლოგიური
83	ქვიშხეთი	ხაშური (შიდა ქართლი)	კლიმატო- ბალნეო- ლოგიური	750მ. II-2-ა	სუსტად- სულფიდური	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური,
84	ქობულეთი	ქობულეთი (აჭარა)	კლიმატუ- რი	ზღვისპირი I-1-ა	-	პროფილაქტიკუ- რი, კარდიოლო- გიური, პულმონო- ლოგიური
85	ვანხავეთი	ახალგორი (მცხეთა- თიანეთი)	ბალნეო- კლიმატუ- რი	960მ. II-2-ბ	სულფიდური	ართროლოგიური, გინეკოლოგიური
86	ყაზბეგი	ყაზბეგი (მცხეთა- თიანეთი)	კლიმატო- ბალნეო- ლოგიური	1744მ. IV-ბ	ნახშირმყევა	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური, ვასტროენ- ტეროლოგიური
87	ყვარელი	ყვარელი (კახეთი)	ბალნეო- ლოგიური	450მ. I-3	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.) ვინეკო- ლოგიური
88	შოვა	ოჩა (რაჭა- ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი)	კლიმატო- ბალნეო- ლოგიური	1600მ. IV-ა	ნახშირმყევა	პროფილაქტიკუ- რი, პულმონოლო- გიური, ალერგო- ლოგიური, ვასტ- როენტეროლოგი- ური
89	ჩითახევი	ბორჯომი (სამცხე- ჯავახეთი)	კლიმატუ- რი	870მ. II-2-ა	-	ფტორბატრული (ძვალ- სახსროვანი)
90	ცაიშ.	სენაკი (სა- მეგრელო და სემო სვანეთი)	კლიმატო- ლოგიური	120-150მ. I-2-ა	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პ.ნ.ს.) დერმატო- ლოგიური
91	ცემა	ბორჯომი (სამცხე- ჯავახეთი)	კლიმატუ- რი	1120მ. III-გ	-	პულმონოლოგიუ- რი, ფტორბატრი- ული (ფილტვების)

№	კურორტის დასახელება	ადმინისტრაციული რაიონი	კურორტის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ხონა	ძინვრალური წყლის ტიპი	პროფილი
1	2	3	4	5	6	7
92	ცაფი კოდა	საგარეჯო (კახეთი)	კლიმატური	1500მ. IV-ბ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
93	ცხისძირი	ქობულეთი (აჭარა)	კლიმატური	70-90მ. I-1-ა	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, კარდიოლოგიური, სექროლოგიური (ც.ნ.ს)
94	ციხისჯვარი	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	კლიმატური	1800მ. IV-გ	სუსტად-სულფიდური	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ალერგოლოგიური, ართროლოგიური
95	წაჭიხი	გარდაბანი (ქვემო ქართლი)	კლიმატური	960მ. II-2-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
96	წაღვერი	ბორჯომი (სამცხე-ჯავახეთი)	ბალნეო-კლიმატური	1020-1050მ. III-ბ	ნახშირმჟავა	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ვასტროენტეროლოგიური
97	წოდორეთი	გარდაბანი (ქვემო ქართლი)	კლიმატური	880მ. II-2-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
98	წყალტუბო	წყალტუბო (იმერეთი)	ბალნეო-ლოგიური	95-120მ. I-2-ა	რადონული, ქლორიდულ-სულფატური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური, (პ.ნ.ს) ვინეკოლოგიური, კარდიოლოგიური
99	წყნეთი	თბილისი	კლიმატური	800-1100მ. II-2-გ	-	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური
100	ხიდიკარი	ამბროლაური (რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი)	ბალნეო-ლოგიური	680მ. II-1-ბ	სუსტად-სულფიდური	ართროლოგიური
101	ხოვლე	კასპი (შიდა ქართლი)	ბალნეო-ლოგიური	780მ. II-2-ბ	სუსტად-სულფიდური	ართროლოგიური
102	ჯაუა	ჯაუა (შიდა ქართლი)	ბალნეო-ლოგიური	1120მ. III-ბ	ნახშირმჟავა	ვასტროენტეროლოგიური

თავი 5. სასტუმროები და ტურისტული სააგენტოები

5.1. ქუთაისი

სასტუმრო "ზაგრატი-1003"

სასტუმრო მოიცავს 16 ნომერს და ფეშენებელურ აპარტამენტს, რომელიც უზრუნველყოფს მაღალი დონის მომსახურებას როგორც ადგილობრივი სტუმრისათვის ასევე ტურისტისათვის. ნომრების ფონდი

შედგება ერთადგილიანი და ორადგილიანი ოთახებისაგან, ნახევრად ლუქსი, ლუქსისა და საპრეზიდენტო აპარტამენტისაგან. გამოყოფილია ნომერი (ლუქსი) ახალდაქორწინებულთათვის, რომელიც სიმშვიდეს და მყუდრო გარემოს შეუქმნის წყვილს. ნომრის ღირებულებაში შედის საუზმე და უკაბელო ინტერნეტის სისტემით სარგებლობა. სასტუმროში განსაზღვრულია სხვადასხვა მომსახურების პაკეტები, რომელიც დააკმაყოფილებს ყველაზე გემოვნებიან სტუმარს. განსაზღვრულია მნიშვნელოვანი ფასდაკლებები კორპორაციული კლიენტებისათვის..

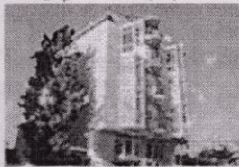
პარკ-სასტუმრო "იმერი"

სასტუმროს დიზაინში შერწყმულია ძველი ქართული და თანამედროვე ევროპული ტენდენციები. სასტუმროში არის 11 კომფორტული ნომერი, რომელიც შეესაბამება ყველა იმ მაღალ სტანდარტს,

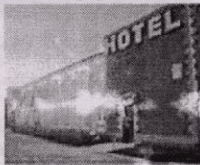
როგორც არის მაღალი დონის სასტუმროებში. სასტუმრო "იმერი" გთავაზობთ მრავალი სახის მომსახურებას. თუ თქვენ გინდათ მოაწყობთ საღამოები 50-60 კაცზე, სასტუმრო "იმერი" შესანიშნავი ადგილია ამისთვის.

სასტუმრო "ედემი"

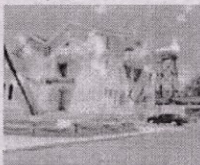
სასტუმრო "ედემი" მდებარეობს ქუთაისის ცენტრში, რომელიც აღჭურვილია თანამედროვე და გემოვნებიანი ავეჯით. სასტუმროში არის 8 ნომერი

სასტუმრო "ალავერდი"

სასტუმრო "ალავერდი" მდებარეობს ქუთაისში. სასტუმრო აშენდა 2008 წელს და შეესაბამება თანამედროვე სტანდარტებს. სასტუმროში არის 18 ნომერი.

სასტუმრო "აია"

სასტუმროში არის თანამედროვე ინტერიერი, მყუდრო გარემო და მეგობრული ატმოსფერო. სასტუმროში შემოგთავაზებენ კომფორტის და ქართული სტუმართმოყვარეობის უნიკალურ ნაზავს.

სასტუმრო "ევროპა"

სასტუმრო "ევროპა" არის ბიზნეს კატეგორიის სტანდარტული სასტუმრო ცნობილი რესტორნით და 18 კომფორტული ნომრით. სასტუმროში არის ერთადგილიანი და ორადგილიანი ნომრები,

ასევე 2 ლუქსის ტიპის ნომერი.

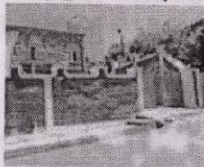
სასტუმრო "ბეჟა"

სასტუმრო "ბეჟა" მდებარეობს ქუთაისში, ბაგრატიის ტაძრისა და გაბაშვილის ტყეპარკს შორის. სასტუმროს აივანიდან

მოსჩანს ქუთაისის გასაოცარი
სასტუმროში არის 8 კომფორტული ნომერი.

სასტუმრო "ლია"

საუკეთესო მოსახურება და კერძო ეზო. ყველაზე მნიშვნელოვანი ის არის, რომ სასტუმრო მდებარეობს ქუთაისის ცენტრში. სასტუმროში არის 22 ნომერი.

5.2. რაჭა

სასტუმრო "რაჭა"

საქართველოს ულამაზეს რეგიონში რაჭაში, ზღვის დონიდან 1520 მეტრის სიმაღლეზე მდებარეობს ცნობილი ბალნეო-კლიმატური კურორტი შოვი. საქართველოს ულამაზეს რეგიონში რაჭაში,

ზღვის დონიდან 1520 მეტრის სიმაღლეზე მდებარეობს ცნობილი ბალნეო-კლიმატური კურორტი შოვი.

სასტუმრო კომპლექსი "შოვი"

სასტუმრო კომპლექსის "შოვის" ტერიტორიაზე განლაგებულია ერთი მირითადი სასტუმრო კორპუსი და 6 ფინური სტილის კოტეჯი.

5.3. სვანეთი

"ნინო რატიანის" სასტუმრო სახლი

დაბა მესტია, მდებარეობს მესტიის რაიონში ზღვის დონიდან 1450 მეტრზე მყინვარ ლაჰილის, მწვერვალ უშბისა და მწვერვალ თეთნულდის აუზში. გარშემორტყმულია ნაძვის, სოჭის ფიჭვისა და

უნიკალური ფოთლოვანი ჯიშის ტყის მასივებით. უნიკალური ადრეული და შუა საუკუნეების დროინდელი კულტურულ-ისტორიული მემკვიდრეობა, ეკლესია მონასტრები არქიტექტორული მშენებლობის უნიკალურ ძეგლებს წარმოადგენენ. შესანიშნავი ადგილობრივი ქართული ფოლკლორი, ადგილობრივი ხალხური რეწვის, ხეზე კვეთის სხვადასხვა სახის მეწარმოების ნიმუშებია სვანეთში. დაბაში განთავსებულია ადრეული და შუა საუკუნეების უნიკალური ეკლესია-მონასტრები და უნიკალური ერთნოგრაფიული მუზეუმი. მსოფლიოში ცნობილი მთამსვლელის მიხეილ ხერგიანის სახელობის სახლ-მუზეუმი, ლამაზი ბუნება, ჯანსაღი კლიმატი, მინერალური წყლები. ნინოს სასტუმრო სახლი მდებარეობს მესტიაში. სასტუმროს გააჩნია 14 სტუმარზე გათვლილი 7 სამიწებელი სასტუმრო ოთახი, საშხაპეებით აღჭურვილი. სასტუმროს დიასახლისი მუდამ აოცებს თავის სტუმრებს სტუმართმოყვარეობით.

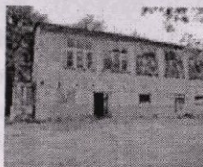
სასტუმრო სახლი "კალა"

სვანეთის კავკასიონი ეწოდება ცენტრალური კავკასიონის 125 კმ-ს კოდორის ქედიდან ფაზის მთამდე, რომელიც არის ყველაზე მაღალი დასახლებული ადგილი კავკასიის სამხრეთ კალთაზე და მოიცავს

მდინარე ენგურის და ცხენისწყლის ხეობებს. სასტუმრო სახლი "კალა" მდებარეობს სოფელ კალაში. აქ თქვენ დაგზვდებათ მყუდრო ოჯახური გარემო და სუფთა, კომფორტული ოთახები, რომელიც თქვენს დასვენებას სვანეთში სასიამოვნოს გახდის.

"გიორგის" სასტუმრო სახლი

"გიორგის" სასტუმრო მდებარეობს სოფელ ლე ნჯერში. აქ თქვენ დაგზვდებათ მყუდრო ოჯახური გარემო და სუფთა, კომფორტული ოთახები, რომელიც თქვენს დასვენებას სასიამოვნოს გახდის

სვანეთში.

"მანონის სასტუმრო" სახლი

"მანონის" სასტუმრო მდებარეობს მესტიაში. აქ თქვენ დაგზვდებათ მყუდრო ოჯახური გარემო და სუფთა, კომფორტული ოთახები, რომელიც თქვენს დასვენებას სასიამოვნოს გახდის სვანეთში.

"ნელის" სასტუმრო სახლი

"ნელის" სასტუმრო მდებარეობს მესტიაში. აქ თქვენ დაგზვდებათ მყუდრო ოჯახური გარემო და სუფთა, კომფორტული ოთახები, რომელიც თქვენს დასვენებას სასიამოვნოს გახდის

სვანეთში.

"გიორგის" სასტუმრო სახლი

"გიორგის" სასტუმრო უზრუნველყოფს დამსვენებლებს კომფორტით, სიმშვიდით და შესანიშნავი მომსახურებით. წყნარი და მეგობრული გარემო, ხელს შეუწობს თქვენს მშვიდ დასვენებას. არ შეიძლება

არ აღინიშნოს აქ არსებული ბუნების შეუდარებელი სილამაზე და სიმშვიდე.

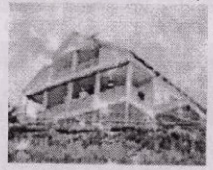
"ირმას" სასტუმრო სახლი

ირმას სასტუმრო სახლი მდებარეობს მეს-ტიაში. სასტუმროს გააჩნია 14 სტუმარზე გათვლილი 6 საძინებელი სასტუმრო ოთახი, საშხაპეებით აღჭურვილი. სასტუმროს დიასახლისი მუდამ აოცებს თავის სტუმრებს სტუმართმოყვარეობით.

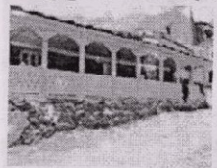
5.4. თუშეთი

სასტუმრო სახლი "კამსური"

სასტუმრო სახლი "კამსური" მდებარეობს თუშეთის რაიონის სოფ. ომალოს შუაგულში. სასტუმროდან არის უზარმაზარი მთების საოცარი ხედი.

სასტუმრო სახლი "სამციხე"

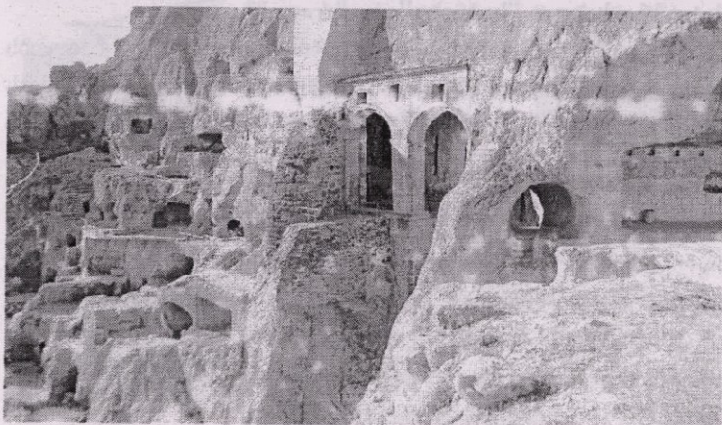
სასტუმრო სახლი "სამციხე" მდებარეობს თუშეთის რაიონის სოფ. დართლოს ცენტრში. სასტუმროში ერთდროულად 40 მოგზაურის დაბინავებაა შესაძლებელი.

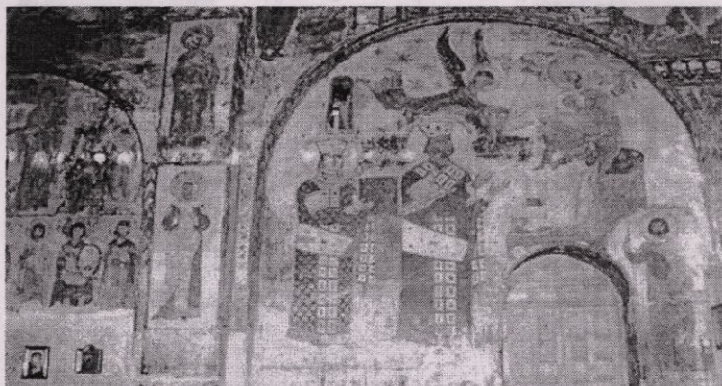
5.5. ვარძია

ვარძიის კლდის არქიტექტურული ანსამბლი ძველი ქართული კულტურის უნიკალური ძეგლია. ვარძია მდებარეობს თილისიდან 300 კილომეტრის დაშორებით საქართველოს ისტორიულ მხარე - ჯავახეთში. ვარძიის ცამეტსართულიანი ფასადი გადაჭიმულია 500 მეტრზე მდინარის მარცხენა ნაპირზე.

ვარძიის მშენებლები, მეფე გიორგი მესამე და მისი ქალიშვილი თამარ მეფეა. ამ ადგილის შერჩევა კლდის საუკეთესო სამშენებლო თვისებებმა საყოფაცხოვრებო და სადავდაცვო პირობებმა განაპირობა. მშენებლობის პირველი ეტაპი მეთორმეტე საუკუნეში თარიღდება და მეთხუთმეტე საუკუნეში დასრულდა მეხუთე ეტაპი, ანუ საბოლოო ახალი სატრაპეზოს შექმნა.

5.6. ხევსურეთი

"ვაჟას" სასტუმრო სახლი

ვაჟას სასტუმრო სახლი ხევსურეთში, სოფელ შატილში.

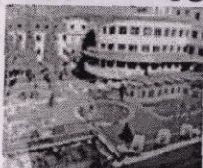
"იმედას" სასტუმრო სახლი

იმედას სასტუმრო სახლი ხევსურეთში, სოფელ შატილში.

5.7. სასტუმროები აჭარაში ბათუმი

სასტუმრო ინტურისტ პალასი

სასტუმრო "ინტურისტ პალასი" გახლავთ 5 ვარსკვლავიანი თანამედროვე სასტუმრო, რომელიც მდებარეობს ქალაქის ცენტრში. სასტუმრო მხოლოდ ხუთი წუთის სავალი მანძილითაა დაშორებული

ქალაქის ცენტრალურ ნინოშვილის ქუჩას, ლამაზად გაშენებულ ბულვარს და და შავი ზღვის სანაპიროს.

"ინტურისტ პალასი" განთავსებულია მომრგვალებული ტიპის შენობაში, რომელიც ქუჩის მეორე მხარეს საზაფხულო კაფეს გადაჰყურებს. სასტუმროში არის როგორც ერთადგილიანი, ასევე ორადგილიანი ოთახები, ლუქსი, პრემიერის და პრეზიდენტის ნომრები.

სასტუმრო რჩეული ვილა

მომხიბლავი სასტუმრო რჩეული ვილა მდებარეობს შესანიშნავ ადგილას, ბათუმის ძველ ნაწილში, რამოდენიმე წუთის სავალ მანძილზე ბულვარიდან.

სასტუმრო არის როგორც ბიზნესისათვის, ასევე დასვენებისათვის.

სასტუმრო გთავაზობთ ნომრებს, რომლებიც აღჭურვილია ანტიკვარული ავეჯით და აქსესუარებით.

სასტუმროს კაფე გაგიმასპინძლებათ ქართული სამზარეულოთი, ბაქლავით და თურქული ყავით, რომელიც ცხელ ქვიშაზე მზადდება.

სასტუმრო ალიკი ბათუმში

სასტუმრო "ალიკი" მდებარეობს ბათუმის ცენტრში. კვალიფიციური პერსონალი, სრული სერვისით უზრუნველყოფილი ბიზნეს ცენტრი, საკონფერენციო დარბაზი, სათათბირო ოთახი, ვიდეო-კინო

დარბაზი, კომპიუტერული და ინტერნეტ მომსახურება თქვენი საქმიანობის წარმატების საწინდარია. რესტორანში შემოგთავაზებენ როგორც ტრადიციულ ასევე ევროპულ კერძებს.

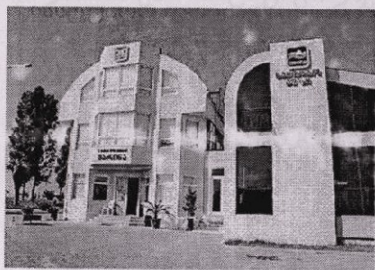
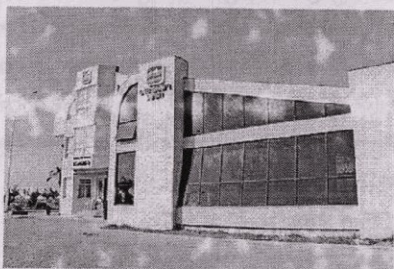
სასტუმრო ასევე გთავაზობთ სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ცენტრს, სილამაზის სალონით, საუნით, მასაჯის კაბინეტით. სასტუმრო "ალიკი" მდებარეობს 150 მეტრში ბათუმის სანაპირო ზოლიდან.

სასტუმრო მარინა ბათუმში

მომხიბლავი სასტუმრო "მარინა" მდებარეობს შესანიშნავ ადგილას, ბათუმის ძველ ნაწილში, რამოდენიმე წუთის სავალ მანძილზე ბულვარიდან.

ხედვები:

სასტუმრო პრემიერი ბათუმში

სასტუმრო პრემიერი გაიხსნა ბათუმში 2009 წელს. სასტუმროში არის მაღალი დონის სტანდარტული ერთ ადგილიანი, 2 ადგილიანი, ლუქსი და ბიზნეს ლუქსის ტიპის ნომრები ფართო აივნები.

სასტუმრო ელეგანტი ბათუმში

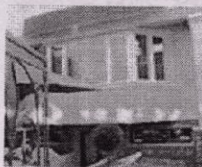

სასტუმრო ელეგანტი არის კერძო სასტუმრო, რომელშიც არის ასევე ხელოვნების მინი მუზეუმი. თქვენ მოიხიბლებით სტუმარმასპინძლობით და მყუდრო გარემოთი.

აქ ყველა პირობაა შექმნილი დასვენებისთვის, ბიზნეს შეხვედრებისათვის და კონფერენციებისათვის.

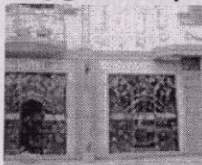
სასტუმროში არის 6 ნომერი.

სასტუმრო ლაით ჰაუზი ბათუმში

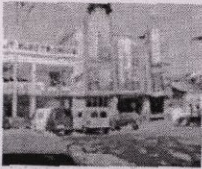

ეს არის ახალი, თანამედროვე სტილის გემოვნებიანი სასტუმრო. სასტუმროს აქვს ლამაზი, პატარა ბაღი. ყველა ნომერი აღჭურვილია კომფორტული ავეჯით.

სასტუმრო რიწა ბათუმში

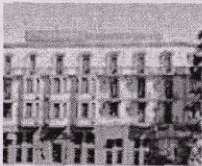
სასტუმრო "რიწა" მდებარეობს კომფორტულ ადგილზე, ბათუმის ძველ ნაწილში. სასტუმროში არის 14 ნომერი. სასტუმროს ნომრები აღჭურვილია ხელით ნაკეთი ხის ნამუშევრებით.

პირველი კლასისი სტილისტები, ბავშვის მომვლელები, პირადი მძღოლები, ყველაფერი ეს უზრუნველყოფს თქვენს მშვიდ დასვენებას.

რესტორანი "რიწა" გაგიმასპინძლებათ ქართული და ევროპული კერძებით..

სასტუმრო მერკური ბათუმში

5 სართულიანი კომფორტული სასტუმრო "მერკური" მდებარეობს ძველი ბათუმის ცენტრალურ ნაწილში. შენობის სახურავზე განთავსებულია ღია ბარი, საიდანაც ბათუმის პორტისა და

სანაპიროს მშვენიერი ხედი იშლება.

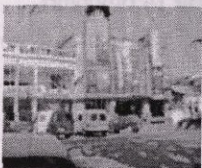
სასტუმროში არის ერთადგილიანი, ორადგილიანი ნომრები და ლუქსი.

სასტუმროს რესტორანი აღჭურვილია თანამედროვე და კარგი დიზაინის ავეჯით.

გამოცდილი და პროფესიონალი მზარეულები, სტუმრებს სთავაზობენ სხვადასხვა სახის ნაციონალურ და ეგზოტიკურ კერძებს.

სასტუმრო "მერკურში" არის ასევე კაფე-ბარი, სადაც სტუმრებს შეუძლიათ ისიამოვნონ, დალიონ სასმელი და მოუსმინონ მუსიკას.

სასტუმრო დავითი ბათუმში

4 ვარკვლავიანი სასტუმრო "დავითი" მდებარეობს ქალაქ ბათუმის ცენტრში. აშენებულია 2001 წელს. სასტუმროს მდებარეობა ქალაქის ცენტრში, ტურისტებს საშუალებას აძლევს ხუთ

წუთში მივიდნენ ზღვის სანაპიროზე. სატუმროში არის ორ ადგილიანი სტადარტული ნომრები ორ სტუმარზე გათვლილი ავეჯით და ასევე ლუქსი. სასტუმროს ლუქსი ნომრები მოიცავს ორ ოთახს: მისაღებ ოთახს და საძინებელს. აქ არის ასევე ჯაკუზი, პირადი სეიფი და საწერი მაგიდა ყველა აქსესუარით.

სასტუმრო თანამგზავრი ბათუმში

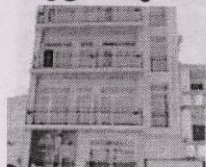

ბათუმის ერთ-ერთ შემოგარენში არის მთა რომელსაც ადგილობრივი მოსახლეობა ეძახის "ბათუმის მოას". ამ მთის მწვერვალზე გაშენებულია სასტუმრო-კმპლექსი "თანამგზავრი".

1995 წელს აშენებული სასტუმრო განლაგებულია საქართველო-თურქეთის საზღვრიდან 20 კილომეტრით, ხოლო ცენტრალურ აეროპორიდან 10 კილომეტრით დაშორებულ მანძილზე. შესაბამისად, სასტუმროში დაბინავებულ სტუმრებს ბათუმის აეროპორტში და რკინიგზის სადგურზე გასასვლელად მანქანით მხოლოდ 10 წუთი დასჭირდებათ. ბათუმის პორტამდე კი სულ რაღაც 5 წუთის სავალი გზაა.

სასტუმრო "თანამგზავრიდან" იშლება უსაზღვრო ზღვისა და ერთმანეთზე გადაჯაჭვული კავკასიის მთების მშვენიერი ხედი. მთელი ბათუმი თითქოს ერთი ხელის გულზე მოსჩანს. მაგრამ განსაკუთრებით ლამაზი ეს ხედი ხდება ღამით, როცა მთელი ქალაქი განათებულია და ლამპიონების შუქი ზღვაზეა არეკლილი.

სასტუმრო ებრისი ბათუმში

სასტუმრო "ებრისი" არის ლამაზი 5 სართულიანი სასტუმრო ბათუმის ცენტრში. ყველა ოთახში იგრძნობა მყუდრო ოჯახური გარემო, რადგაც ოთახებში არის კეთილმოწყობილი

სამზარეულო. სასტუმროდან სულ 5 წუთის სავალია ბათუმის სანაპირომდე.

სასტუმრო სოლომონ პალასი ბათუმში

სასტუმრო "სოლომონ პალასი" მდებარეობს ბათუმის ცენტრში. 15 წუთის სავალ მანძილზე ზღვის ნაპირიდან. სასტუმრო არის ძალიან სუფთა და კომფორტული. ოთახები ლაგდება

ყოველდღიურად.

სასტუმროში არის ორადგილანი ნომრები, საოჯახო ნომრები სამი ადამიანსთვის და ლუქსი. ყოველ ნომერს აქვს ორი საწოლი.

სასტუმრო ლ ბაკური ბათუმში

სასტუმრო "ელ ბაკური" გთავაზობთ მაღალი ხარისხის მომსახურებას. ქართული და ევროპული სამზარეულოს ფართო ასორტიმენტი, საბანკეტო საღამოები. მაცივარი თქვენს ნომერში,

ცივი სასმელით.

თქვენი ტელეფონის ნომერი ემთხვევა თქვენი ოთახის ნომერს. სასტუმროში შეგიძლიათ განახორციელოთ შიდა და საერთაშორისო სატელეფონო საუბრები.

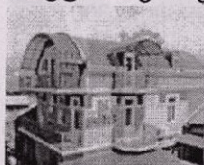
სასტუმრო ჯე ბაკური ბათუმში

სასტუმრო G-BAKURI, მდებარეობს ბათუმის ცენტრში. 300 მეტრში ბათუმის სანაპირო ზოლიდან. G-BAKURI არის 4 სართულიანი სასტუმრო 28 ნომრით. სასტუმროში გაგიმასპინძლებიან

ევროპული და ქართული კერძებით. სასტუმროს გააჩნია საკონფერენციო დარბაზი 30 ადამიანზე.

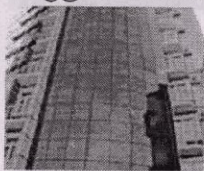
სასტუმრო ვოიაჟი ბათუმში

თქვენი სასიამოვნო და კომფორტული დასვენებისთვის შეგიძლიათ ეწვიოთ სასტუმრო ვოიაჟს, რომელიც მდებარეობს ბათუმის სანაპიროდან 200 მეტრის დაშორებით. თქვენ ისიამოვნეთ

თითოული ნომრის ორიგინალური დიზაინით. სასტუმროს ასევე გააჩნია ავტოსადგომი.

სასტუმრო მარი ბათუმში

სასტუმრო "მარის" თანამედროვე დიზაინის 7 სართულიანი შენობა ლიფტით. "მარი" მოსორებულია შავი მღვის სანაპირო ზოლიდან 1 კმ მანძილით. ზაფხულის გრილი სადამოები

შეგიძლიათ გატაროთ ღია ბარში.

სასტუმრო წერეთელი ბათუმში

სასტუმრო "წერეთელს" ქ. ბათუმში გააჩნია 12 ნომერი. სასტუმროს რესტორანი გთავაზობთ ქართულ და ევროპულ კერძებს. სასტუმროში არის ავტოსადგომი და სამრეცხაო. ბათუმის

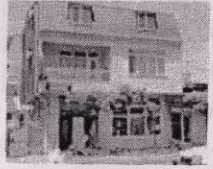
სანაპიროდან სასტუმრო 300 მეტრით არის დაშორებული. სასტუმრო ლუქსი ბათუმში

სასტუმრო "ლუქსი" მდებარეობს ბათუმის ცენტრალურ ნაწილში. სასტუმროს გააჩნია 10 ნომერი. ბარში შეგიძლიათ გასინჯოთ უამრავი კოქტეილი და სხვადასხვა ალკოჰოლური სასმელი.

სასტუმროში ასევე ფუნქციონირებს სილამაზის სალონი და სოლარიუმი. ბათუმის სანაპიროდან სასტუმრომდე 300 მ. გაშორებთ.

სასტუმრო რევაზი ბათუმში

სასტუმრო "რევაზი" მდებარეობს ბათუმის ცენტრში. ზღვიდან დაშორებულია 500 მ-ით. მდებარეობს არქეოლოგიური მუზეუმის გვერდით. შენობა არის სამ სართულიანი ხუთი ნომრით.

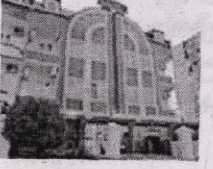
სასტუმრო ბონი ბათუმში

"ბონი" დიდი და კომფორტული სასტუმროა ბათუმში. სასტუმროში 41 ოთახი და საკონფერენციო დარბაზია რომელიც გათვლილია 60 ადამიანზე. ლობიში თქვენ შეძლებთ ითამაშოთ

რუსული ბილიარდი პროფესიონალურ მაგიდაზე. მანძილი ბათუმის სანაპირომდე სადღაც 500 მეტრია.

სასტუმრო ანკარა ბათუმში

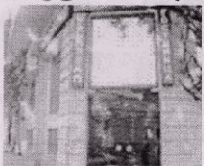
სასტუმრო "ანკარა" არის 4 სართულიანი შენობა 17 მყუდრო ოთახით. სასტუმროდან ზღვის სანაპირომდე 1 კილომეტრია.

სასტუმრო ამირანი ბათუმში

სასტუმრო "ამირანი" არის მყუდრო სასტუმრო ბათუმში. ავეჯი ოთახებში არის ძველებურ და მდიდრულ სტილში დამზადებული.

სასტუმრო სალომე ბათუმში

მყუდრო სასტუმრო ბათუმის ცენტრში.

სასტუმრო სახლი ლუქსი ბათუმში

სასტუმრო სახლი ლუქსი, არის 2 სართულიანი ბინა ბათუმის ცენტრთან ახლოს. ბინაში არის 4 ოთახი და 2 სამზარეულო. ბათუმის სანაპირომდე 200 მეტრია.

სასტუმრო აფსაროსი ბათუმში

ეს არის მთელ ბათუმში ცნობილი თურქული ეგზოტიკური სასტუმრო ლამაზი ბაღით და თურქული სამზარეულოთი. აქ იმართება კონცერტები, სადაც ცოცხალ მუსიკას

უკრავენ თურქული ფოლკლორული ჯგუფები.

ქობულეთი

სასტუმრო "ჯორჯია პალას ჰოტელი"

მდებარეობს ქალაქის შუაგულში, ზღვის სანაპიროდან 20 მ-ის დაშორებით, სასტუმროს ბაღი და აქვე არსებული უნიკალური, ზღვისა და მთის შერწყმული მიკროკლიმატი აღიარებულია, როგორც გულსისხლძარღვთა გასაჯანსაღებელი საუკეთესო საშუალება. სასტუმროში შესვლის მომენტიდანვე თქვენს ყურადღებას მიიქცევს გემოვნებით მოწყობილი მიმღები, თანამედროვე კომფორტული დეკორით.

სასტუმრო "სავანე"

დამსვენებლებს სთავაზობს 25 ნომერს. თითოეული მათგანი კეთილმოწყობილია ცივი და ცხელი წყლით, ინდივიდუალური სველი წერტილებით, ფართო აივნით, ტელევიზორითა და საკაბელო ტელევიზიით. სასტუმროში განლაგებულია რესტორანი, კაფე-ბარი და 40 კაციანი საკონფერენციო დარბაზი. აქვეა ასევე კეთილმოწყობილი ეზო და ხელოვნური ჩანჩქერი. სასტუმრო "სავანე" გთავაზობთ დამატებით მომსახურებას, კერძოდ: საერთაშორისო ტელეფონით სარგებლობა, ფაქსი, ინტერნეტი, ნავით გასეირნება და თევზაობა.

სასტუმრო "ქობულეთის სანაპირო კლუბი"

მდებარეობს შავი ზღვის ქობულეთის სანაპიროზე.

ეს ერთ-ერთი ყველაზე კომფორტული სასტუმროა ქობულეტში, რომელსაც გააჩნია 16 ნომერი, საიდანაც 3 ლუქსია.

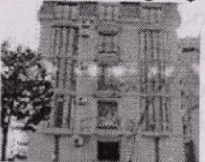
სასტუმრო "ილია"

სასტუმროდან ქობულეთის სანაპირომდე სულ რაგაც 20 მეტრია. სასტუმროა გააჩნია საკუთარი ავტოსადგომი, საკონფერენციო დარბაზი 50 ადამიანზე, ასევე შეგიძლიათ ისარგებლოთ უკაბელო

ინტერნეტით.

სასტუმრო "ქინგ პალასი"

მდებარეობს 30 მეტრში ქობულეთის სანაპირო ზოლიდან. სასტუმროს 5 სართულზე განთავსებულია 20 მყუდრო ნომერი.

სასტუმრო "ბარბარე"

არის 3 სართულიანი კოტეჯი ქობულეთში აღმაშენებლის გამზირზე. ყველა ნომერს გააჩნია სველი წერტილი. სანაპირომდე სულ რაღაც 60 მეტრია.

სასტუმრო "დავითი"

მდებარეობს 50 მეტრში ქობულეთის სანაპირო ზოლიდან. სასტუმროს გააჩნია 16 მყუდრო ნომერი და შეუძლია მიიღოს 60-დე დამსვენებელი.

სასტუმრო "ედემი"

სულ 2 წუთის სავალია. მას შეუძლია მიიღოს 90 დამსვენებელი.

სასტუმრო "ელკოპა"

მდებარეობს 20 მეტრში ქობულეთის სანაპირო ზოლიდან. სასტუმროს შეუძლია მიიღოს 60-დე დამსვენებელი.

სასტუმრო "ფიჭვნარი"

მდებარეობს 50 მეტრში ქობულეთის სანაპირო ზოლიდან. სასტუმროს გააჩნია კაფე და შეუძლია მიიღოს 100-მდე დამსვენებელი.

სასტუმრო "იასამანი"

მდებარეობს ქობულეთის ცენტრში. 1 სართულზე თქვენთვის დიაა ბარი, სადაც ყველა სახის სასმელს დააგემოვნებთ.

სასტუმრო "იკა"

მდებარეობს 80 მეტრში ქობულეთის სანაპირო ზოლიდან. პირველ სართულზე ფუნქციონირებს კაფე. ოთახებში გაყვანილია სატელიტური ტელევიზია.

სასტუმრო "მანანო"

არის პატარა კოტეჯი ქობულეთის ცენტრში. პირველ სართულზე თქვენთვის მუშაობს კაფე-ბარი. სასტუმრო იტევს 40 დამსვენებელს. ქობულეთის სანაპირო ზოლამდე სულ

რადაც 80 მეტრია.

სასტუმრო "ზღვის ბრიზი"

გთავაზობთ 22 ოთახს და შეუძლია მიიღოს 60 დამსვენებელი. ყველა ოთახში არის ტელევიზორი და მაცივარი. სასტუმროს ასევე გააჩნია კაფე. მანძილი ქობულეთის პლაჟამდე მხოლოდ 20

მეტრია.

სასტუმრო "სიმპატია"

ქობულეთის პლაჟამდე სულ 20 მეტრია. ოთახები სასტუმროში ფართო და კეთილმოწყობილია.

სასტუმრო "თეთრი სახლი"

გთავაზობთ 25 ნომერს და შეუძლია მიიღოს 85 დამსვენებელი. ყველა ნომერში არის ტელევიზორი და მაცივარი. სასტუმროს გააჩნია კაფე.

სასტუმრო "ლიზიკო"

არის 3 სართულიანი კოტეჯი ქობულეთსი, აღმაშენებლის გამზირზე. ყველა ნომერს გააჩნია სველი წერტილი, კოტეჯში 11 ნომერია, სანაპირომდე სულ რადაც 50 მეტრია

5.8. ურეკი

სასტუმრო "თბილისი"

"თბილისი" არის ახალი სასტუმრო ურეკში, რომელსაც გააჩნია 46 ნომერი. სასტუმროს აქვს საკუთარი ავტოსადგომი და საკონფერენციო დარბაზი 70 ადამიანზე. ასევე ფუნქციონირებს მასაჟის

სალონი, მაგიდის ჩოგბურთი და ძიძის მოსახურება.

ურეკის სანაპირომდე მხოლოდ 50 მეტრია.

სასტუმრო "ალბატროსი"

სასტუმრო "ალბატროსი", რომელიც განკუთვნილია ელიტარული სტუმრებისთვის, მდებარეობს ურეკში, ზღვის სანაპიროდან 30 მ-ში.

სასტუმროში 28 ნომერია (ლუქსები და

ნახევრად ლუქსები). ყველა ნომერი აღჭურვილია თანამედროვე კონდიციონერით, ტელევიზორით და საჭირო ავეჯით. ზღვიდან დაბრუნებულ სტუმრებს საშუალება ექნებათ დაისვენონ ბუნგალოში. სასტუმროს ეზოში შეგიძლიათ ესტუმროთ აუზს, ისიამოვნოთ უნიკალური ფანტანის სილამაზით და ცოცხალი მუსიკით.

სასტუმრო "ალბატროსი"

სასტუმრო "ალბატროსი", რომელიც განკუთვნილია ელიტარული სტუმრებისთვის, მდებარეობს ურეკში, ზღვის სანაპიროდან 30 მ-ში.

სასტუმროში 28 ნომერია (ლუქსები და

ნახევრად ლუქსები). ყველა ნომერი აღჭურვილია თანამედროვე კონდიციონერით, ტელევიზორით და საჭირო

ავეჯით. ზღვიდან დაბრუნებულ სტუმრებს საშუალება ექნებათ დაისვენონ ბუნგალოში. სასტუმროს ეზოში შეგიძლიათ ესტუმროთ აუზს, ისიამოვნოთ უნიკალური ფანტანის სილამაზით და ცოცხალი მუსიკით.

სასტუმრო "კოლხიდა"

სამკურნალო დასასვენებელი კომპლექსი "კოლხიდა" მდებარეობს ზღვიდან 50 მ-ში. სასტუმროს აქვს 3 ეზო და ნაძვების ტყე. სტუმრების განკარგულებაშია: 76 სტანდარტული ნომერი, 12 ლუქსი და 3

აპარტამენტი.

სასტუმრო "პრემიუმი"

სასტუმრო "პრემიუმი" მდებარეობს ულამაზეს ადგილას ურეკში. მაგნიტურ ქვიშაზე. შორიახლოს მდებარეობს დისნეილენდი თაბრუდამხვევი ატრაქციონებით, სადაც თქვენ და თქვენი

შვილები შეძლებთ დაუვიწყარი დროის გატარებს. 4 სართულიანი სასტუმრო ფუნქციონირებს 2005 წლიდან. სასტუმროში არის 24 კომფორტული ნომერი.

სასტუმრო "არტ ბულვარი"

სასტუმრო "არტ-ბულვარი" ერთ ერთი ყველაზე მასშტაბურია ურეკში. მას გააჩნია 52 სტანდარტული ნომერი, საიდანაც 19 ლუქსია. ურეკის სანაპირომდე მხოლოდ 130 მეტრია.

სასტუმროში ასევე არის ბილიარდის მაგიდა.

სასტუმრო "ელეგანტი"

სასტუმრო "ელეგანტი"-დან ურეკის შავი ზღვის სანაპირომდე 100 მეტრია. სასტუმროს გააჩნია კაფე-ბარი და აუზი. ყველა ოთახში არის ტელევიზორი, სააბაზანო, კონდიციონერი და მაცივარი.

სასტუმრო "თბილისელები"

სასტუმრო "თბილისელები" მდებარეობს მაგნიტურ სანაპიროზე ურეკში.

სასტუმრო "ელიტა"

ურეკის სანაპიროს სამკურნალო ზოლზე მდებარეობს სასტუმრო კომპლექსი "ელიტა". ბაღის სიღრმეში დამსვენებელს 24 საათის განმავლობაში მოემსახურება ბარი-რესტორანი. აქ შეგიძლიათ

დააგემოვნოთ როგორც ნაციონალური, ასევე ევროპული სამზარეულო, ხოლო პროფესიონალი ბარმენი საუკეთესო კოქტეილებითა და უახლესი ბრენდებით გაგიმასპინძლებათ.

სასტუმროს აქვს ინდივიდუალური გასასვლელი სანაპიროზე და ყველაზე სუფთა, კომფორტული პლაჟი შეზღოვნებითა და ქოლგებით. ასევე პლაჟზე ფუნქციონირებს სწრაფი კვების რესტორანი და ბარი.

სასტუმრო "ევკალიპტი"

სასტუმრო "ევკალიპტი" ურეკში
გთავაზობთ 19 ნომერს: 9
ორადგილიანი, 4 სამადგილიანი და 6
ლუქსი, რომლებში თავისუფლად
დაეტევა 4 ადამიანი.

სასტუმრო "აბზა"

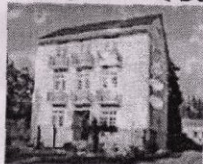
სასტუმრო "აბზა" მდებარეობს 100 მეტრი
ურეკის სანაპირო ზოლიდან. ყველა
ნომერში არის სააბაზანო. ასევე
სასტუმროს გააჩნია კაფე.

სასტუმრო "გიგა"

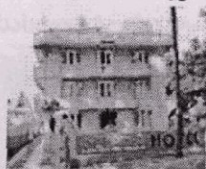
სასტუმრო სახლი "გიგა" მდებარეობს
ურეკში 100 მეტრის მოშორებით შავი
ზღვის სანაპიროდან. ყველა ნომერს
გააჩნია სველი წერტილი და სააბაზანო.

სასტუმრო "ლუკა" ურეკში.

სასტუმრო სახლი "ლუკა" მდებარეობს
ურეკში.

სასტუმრო "ბეჟა"

შავი ზღვის სანაპირო ზოლს კლიმატითა
და სამკურნალო ქვიშით თავისებურ
ელფერს მატებს კურორტი ურეკი.
ურეკის წვრილმარცვლოვანი მაგნიტური

ქვიშა შავი მურა ფერისაა, რომლის ძირითადი კომპონენტებია: მაგნეტიტი, ტიტანომაგნეტიტი, ილენიტი, პიროქსენი, კვარცი, აპატიტი, ცირკონი და სხვა კომპონენტები, რომლებიც ქმნიან მაგნიტურ ველს.

სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერთა მიერ დადგინდა ურეკის ქვიშის მაგნიტური ველის სასიკეთო გავლენა ისეთ ავადმყოფობებზე, როგორებიცაა: სისხლის მიმოქცევის ორგანოთა, ნერვიული სისტემისა და სუნთქვის ორგანოთა დაავადებები, საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატებისა და ბავშვთა კონტინგენტის დაავადებები.

ურეკის სანაპიროს სამკურნალო ზოლზე მდებარეობს სასტუმრო "ზექა". სასტუმროში არის 5 ლუქსი, 15 ორ-ადგილიანი, 3 სამ-ადგილიანი და 4 საოჯახო ნომერი.

სასტუმრო "მველი სახლი"

მითების და ლეგენდების ქვეყანა, კოლხა შავი ზღვის სანაპირო ზოლს კლიმატითა და სამკურნალო ქვიშით თავისებურ ელ-ფერს მატებს კურორტი ურეკი. ურეკის წვრილმარცვლოვანი მაგნიტური ქვიშა

შავი მურა ფერისაა, რომლის ძირითადი კომპონენტებია: მაგნეტიტი, ტიტანომაგნეტიტი, ილენიტი, პიროქსენი, კვარცი, აპატიტი, ცირკონი და სხვა კომპონენტები, რომლებიც ქმნიან მაგნიტურ ველს.

სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერთა მიერ დადგინდა ურეკის ქვიშის მაგნიტური ველის სასიკეთო გავლენა ისეთ ავადმყოფობებზე, როგორებიცაა: სისხლის მიმოქცევის ორგანოთა, ნერვიული სისტემისა და სუნთქვის ორგანოთა დაავადებები, საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატებისა და ბავშვთა კონტინგენტის დაავადებები.

ურეკის სანაპიროს სამკურნალო ზოლზე მდებარეობს სასტუმრო "ძველი სახლი".

სასტუმრო "რივიერა"

"რივიერა" არის მყუდრო სასტუმრო ურეკში. ბოლო სართულზე განთავსებულია ბილიარდის და ჩოგბურთის მაგიდები. ყველა ოთახს გააჩნია აივანი საიდანაც შეგიძლიათ

დატკბეთ შავი ზღვის ხედით რომელიც სულ რაღაც 100 მეტრშია.

სასტუმრო "ტატა"

100 მეტრში ურეკის მშვენიერი სანაპიროდან მდებარეობს სასტუმრო "ტატა". 16-ვე ნომერში არის სველი წერტილი და ტელევიზორი.

სანატორიუმი "ორიგინალი"

სასტუმრო "ორიგინალი" გთავაზობთ 19 კომფორტულ ნომერს სტუმრებისათვის. მყუდრო ატმოსფერო ქმნის ოჯახურ გარემოს, სადაც არის რესტორანი და კაფე-ბარი, ტელე-ვიდეო სალონი, სამედიცინო

მასაჟი, ჩინური წერტილოვანი მასაჟი.

5.9. კვარიათი

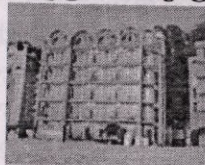
სასტუმრო "კამეო"

"კამეო" არის ახალაშენებული სასტუმრო კვარიათში. სასტუმროდან სანაპირომდე მხოლოდ 50 მეტრია. "კამეო" სთავაზობს

36 ნომერს და შეუძლია მიიღოს 120 სტუმრამდე. ბოლო სართულზე მდებარეობს რესტორანი, ზღვის მშვენიერი ხედით. სასტუმროში ასევე არის სილამაზის სალონი, მასაჟის სალონი, ფიტნეს კლუბი, საუნა და საცურაო აუზი.

სასტუმრო "ნეპტუნი"

"ნეპტუნი" არის თანამედროვე სტილის ახალაშენებული სასტუმრო კვარიათში. სასტუმროს გააჩნია საკუთარი ავტოსადგომი. ყველა ნომერში არის ტელევიზორი, კონდიციონერი,

ტელეფონი, ცენტრალური გათბობა და მინი ბარი. ასევე სასტუმროს აქვს საკონფერენციო დარბაზი. რესტორანი განლაგებულია ისე რომ თქვენს წინ ზღვის ულამაზესი ხედი იშლება.

სასტუმრო "კვარიათი"

სასტუმრო "კვარიათი" დამსვენებლებს სთავაზობს 28 ნომერს. ყველა ოთახში განთავსებულია ტელევი-ზორი, ინდივიდუალური აბაზანა და კონდიციონერი. სასტუმროში ასევე

გთავაზობთ ბარს, რესტორანს, საკონფერენციო დარბაზს 50 ადამიანზე და ლამაზად გაწყობილ ეზოს. დამატებით მომსახურებაში შედის სკუთარი პლაჟი, კატერი, შეხლონგი, ქოლგები და მაგიდის ჩოგბურთი.

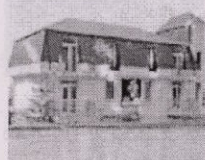
სასტუმრო "ანადოლუ"

სასტუმრო "ანადოლუ" კვარიათში, მდებარეობს 100 მეტრის მოშორებით კვარიათის სანაპირო ზოლიდან. მას გააჩნია 14 ნომერი, ყველა აივნით. ა

სასტუმროში არის საკონფერენციო დარბაზი და ავტოსადგომი.

სასტუმრო "აფსარუსი"

აფსარუსი არის გონიოს ციხის ძველი დასახელება. სასტუმრო "აფსარუსი" მდებარეობს კვარიათში. სასტუმროს გააჩნია კაფე, ყველა ნომერში არის სველი წერტილი, ტელევიზორი,

კონდიციონერი, მაცივარი.

სასტუმრო "მარტინი"

სასტუმრო "მარტინი" სთავაზობს 11 ნომერს და ცალკე 3 კოტეჯს. სასტუმროს გააჩნია ღია აუზი ღამის განათებით. ბარში გექნებათ საშუალება გასინჯოთ უამრავი ალკოჰოლური სასმელი. ასევე

სასტუმროში არის ბილიარდი და ღამის კლუბი (ბუნგალო), კვარიათის სანაპირომდე მხოლოდ 50 მეტრია.

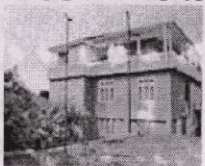
სასტუმრო "ტალღა"

სასტუმრო "ტალღა" კვარიათში გთავაზობთ მყუდრო და კომფორტულ ნომრებს. "შავი ზღვის" სანაპირომდე მხოლოდ 1 წუთის სასიარულოა. ყველა ნომერში არის ტელევიზორი. "ტალღა"-ს

შეუძლია მიიღოს 60 -დე დამსვენებელი

სასტუმრო "მედეა"

სასტუმრო "მედეა" მდებარეობს კვარიათსაი. სასტუმროს გააჩნია 19 ნომერი და 3 კოტეჯი, რომლებშიც თავისფლად მოთავსდება 8-10

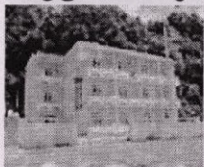
ადამიანი. სასტუმროს ასევე აქვს საკუთარი კაფე.
კვარიათის სანაპირომდე მხოლოდ 40 მეტრია.

სასტუმრო "ალვის ხე"

სასტუმრო "ალვის ხე" მდებარეობს სულ რაღაც 25 მეტრის მოშორებით კვარიათის სანაპიროდან. "ალვის ხე"-ში თქვენ შეძლებთ იქირაოდ ცალკე კოტეჯები ყველანაირი კომფორტით.

სასტუმრო "სიესტა"

სასტუმრო "სიესტა" მდებარეობს კვარიათში. ის მხოლოდ 40 მეტრით მოშორებულია ზღვიდან, მეორე მხარეს კი ულამაზესი მთებია.

სასტუმრო "ნონა"

სასტუმრო "ნონა" მდებარეობს კვარიათის სანაპიროზე. სასტუმროს გააჩნია 2 კოტეჯი რომლებიც ქირავდებიან ცალკე. ოთახებში არის ტელევიზორი, კონდიციონერი და სველი

წერტილი.

სასტუმრო "რომა"

სასტუმრო სახლი "რომა" მდებარეობს "შავი ზღვის" სანაპიროზე კვარიათში. სახლს გააჩნია კაფე. ყველა ოთახში არის სველი წერტილი და ტელევიზორი.

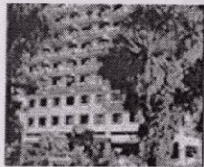
სასტუმრო "თამაზი"

სასტუმრო სახლი "თამაზი" მდებარეობს სულ რაღაც 25 მეტრის მოშორებით კვარიათის სანაპიროდან. აქ თქვენ გექნებათ საშუალება იქირაოდ წყლის სკუტერები და კვადროციკლები. ყველა ოთახს გააჩნია სააბაზანო, ტელევიზორი და თითქმის ყველა ოთახში არის კონდიციონერი.

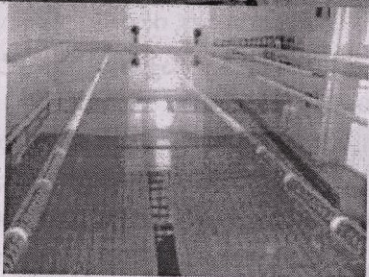
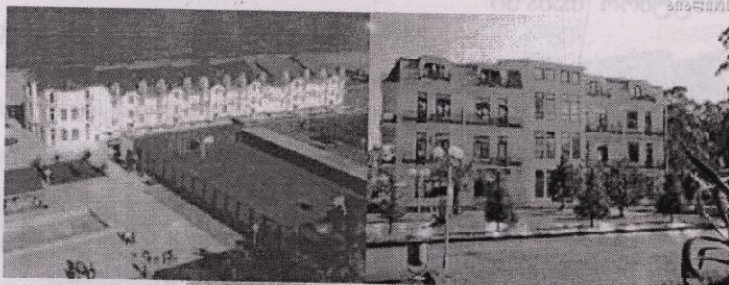
5.9. ჩაქვი

სასტუმრო "ოაზისი"

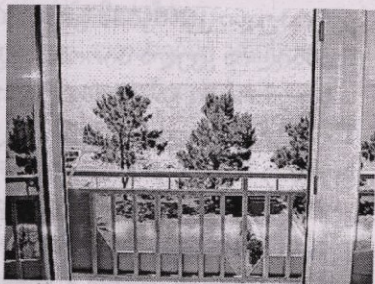

სასტუმრო კომპლექს "ოაზისის" სამ კორპუსში განთავსებულია სტანდარტული ერთ და ორადგი-ლიანი, ნახევრად-ლუქსის, ლუქსისა და ბიზნეს-ლუქსის ტიპის ნომრები.

დამსვენებლებისთვის გათვალისწინებულია სამჯერადი კვება. სასტუმრო გთავაზობთ უგემრიელესი ქართული და ევროპული კერძების ფართო არჩევანს. "ოაზისში" შექმნილია ყველა პირობა აქტიური დასვენებისთვის. სასტუმროში განთავსებულია 25 მეტრიანი დახურული და 15 მეტრიანი ღია აუზები, საკალათბურთო და საფრენ-ბურთო მოედნები, საფეხბურთო სტადიონი, ჩოგ-ბურთის კორტები. სასტუმრო "ოაზისში" ასვე კეთილმოწყობილია რესტორნი, კაფე-ბარი, ინტერნეტ-კაფე, ბუნგალო ღია სცენით, სუვენირების მაღაზია, საბილიარდო, საუნა და მასაჟის კაბინეტი. დამატებით მომსახურებაში შედის: ექსკურსიები, სანაპირო, სასეირნო კატერი და წყლის ველოსი-პედები.

სასტუმრო "პალმა"

5.10. გონიო

სასტუმრო "მაგნოლია"

გონიოში, შავი ზღვის სანაპიროზე სასტუმრო "მაგნოლია" გთავაზობთ საუკეთესო პირობებს: სტანდარტული და ლუქსის ტიპის ნომრები, აპარტამენტი. ყველა ნომერი კეთილმოცუობილია

ავტონომიური სააბაზანო ოთახით, საკაბელო ტელევიზიით და მინი-ბარით. თქვენს განკარგულებაშია საზაფხულო და დახურული კაფე-ბარი ტყისა და ზღვის ხედით.

"ზღვისპირა სასტუმრო" გონიოში

ზღვისპირა სასტუმრო მდებარეობს გონიოში, ზღვიდან 100 მეტრის მოშორებით. ყველა ოთახს გააჩნია აივანი ზღვის ხედით. სასტუმრო იზიდავს თავისი მდიდრული ინტერიერით.

სასტუმრო "გონიო"

სასტუმრო "გონიო"-დან მხოლოდ 5 წუთის სავალია გონიოს სანაპირომდე. ყველა ოთახი არის ფართო და აქვთ ინდივიდუალური სველი წერტილი. ასევე სასტუმროს გააჩნია საზაფხულო

კაფე.

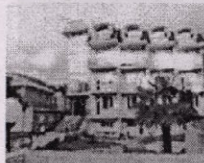
სასტუმრო "ნია"

სასტუმრო "ნია" გონიოში არის კომპლექსი რომელშიც შედის 4 კოტეჯი, რომლებშიც განლაგებულია 17 ფართო ნომერი. სასტუმროს ტერიტორიაზე არის დია საცურაო აუზი და კაფე, რომელიც

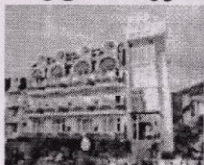
შეიძლება გამოყენებული იყოს, როგორც საკონფერენციო დარბაზი. ყველა ოთახი აღჭურვილია ტელევიზორით, ლუქსებში დაყენებულია კონდიციონერი.

სასტუმრო "ლიზა"

სასტუმრო "ლიზა" მდებარეობს გონიოში. მას გააჩნია 16 ოთახი ინდივიდუალური სველი წერტილებით. ყველა ოთახში არის ტელევიზორი, კონდიციონერი და მაცივარი.

სასტუმრო "ევა"

სასტუმრო "ევა" განლაგებულია აჭარის რეგიონში, გონიოს კურორტზე. იგი გთავაზობთ 16 ნომერს. თითოეული ნომერი კეთილმოწყობილია

ინდივიდუალური სველი წერტილებით,

მუდმივი ცივი და ცხელი წყლით და ტელევიზორით.

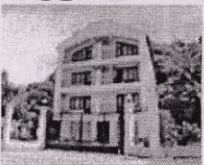
სასტუმროში დაბინავებულთ შეგიძლიათ მიირთვათ გამაგრებელი სასმელი ბარში და თქვენთვის სასურველ დროს გაისეირნოთ სასტუმროს კუთვნილ პარკში

სასტუმრო "ვიოლა"

სასტუმრო "ვიოლა" მდებარეობს გონიოს სანაპიროზე და შეუძლია მიიღოს 30 დამსვენებელი.

სასტუმრო "თოლია"

სასტუმრო "თოლია" მდებარეობს გონიოში და აქვს ლამაზი გამწვანებული ბაღი. 11 ნომრის გარდა

"თოლია" აქირავებს კოტეჯს . სასტუმროს ასევე გააჩნია
კაფე და საკონფერენციო დარბაზი.

სასტუმრო სახლი "თამთა"

სასტუმრო სახლი "თამთა" მდებარეობს
გონიოში. მას გააჩნია 8 ნომერი, სადაც
თავსდება 24 დამსვენებელი. პირველ
სართულზე მდებარეობს კაფე.

5.11. სარფი

სასტუმრო "პირველი"

სასტუმრო სახლი "პირველი" ერთი-
ერთი ყველაზე კომფორტულია სარფში.
ოთახები ფართოა და ზღვის ხედით
რომლადე სულ რაღაც 30 მეტრია. ყველა
ოთახში არის ტელევიზორი და სველი

წერტილი.

სასტუმრო "სილვია"

სასტუმრო სახლი "სილვია" სარფში
მდებარეობს თურქეთის საზღვართან
ახლოს. ეს მშენიერი ადგილია საოჯახო
დასვენებისთვის. სარფის სანაპირომდე
მხოლოდ 30 მეტრია.

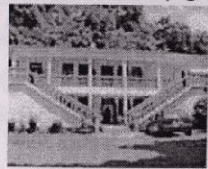
სასტუმრო "ლიკა"

სარფი მშენიერი ადგილია მშვიდი
დასვენებისთვის. სასტუმრო სახლი
"ლიკა" მდებარეობს მხოლოდ 30 მეტრში
შავი ზღვის სანაპიროდან. ყველა ოთახს
გააჩნია ტელევიზორი და სააბაზანო.

ზოგში ასევე არის კონდიციონერი და მაცივარი.

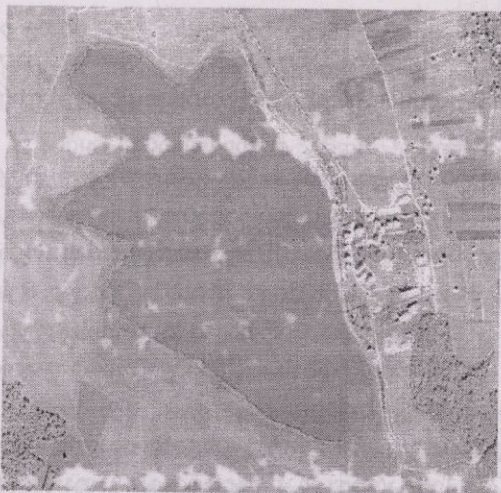
სასტუმრო "დავითი"

სასტუმრო სახლი "დავითი" სარფში, მდებარეობს თურქეთის საზღვართან ახლოს. ეს მშენიერი ადგილია საოჯახო დასვენებისთვის. სარფის სანაპირომდე მხოლოდ 30 მეტრია.

5.12. ბაზალეთის ტურისტული კომპლექსი

ტბა დუშეთის რაიონში, ქ. დუშეთის სამხრეთით 5 კმ-ზე. ზღვის დონიდან 879 მ. ზედაპირის ფართობი 1,22 კმ², მაქსიმალური სიღრმე 7 მ, წყლის მოცულობა დაახლოებით 4 მლნ. მ³. ტბის ქვაბული წარმოიშვა ბაზალეთის ვაკის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილის მულდისებრი გაღუნვის შედეგად. საზრდოობს ატმოსფერული ნალექებითა და დროებითი ნაკადებით. მაქსიმალური დონე - ივნისში, მინიმალური - ოქტომბერში. იანვარსა და თებერვალში ტბა დაფარულია ყინულით, რომლის სისქე ზამთარში 0,5 მ-მდე აღწევს. ივლისში წყლის ტემპერატურა 25°C-მდეა. წყალი მომწვანო-მურა ფერისაა. ტბის სამხრეთ-აღმოსავლეთ, სამხრეთ და დასავლეთ ნაწილში იზრდება ლელქაში და სხვა წყლის მცენარეულობა; 5-6 მ სიღრმემდე დუმფარა. ბევრია პლანქტონი. ტბაში ბინადრობს ქაშაყი და ნაფოტა; მოშენებულია ხრამული, წვერა და კობრი. ტბა სპორტული და სამომხმარებლო თევზჭერის ობიექტია. ტბის ჩრდილო-დასავლეთი ნაპირიდან გაყვანილია მცირე სარწყავი არხი.

ბაზალეთის ტბა ვულკანური წარმოშობისაა და გამოირჩევა სამკურნალო თვისებებით. აღსანიშნავია, რომ მისი შევდება არ ხდება შენაკადი მდინარეების ხარჯზე. ბაზალეთის ტბის თვითგაწმენდისა და შევსების პროცესს მიწის წიაღიდან წარმოქმნილი წყლები ახდებენ, ხოლო ის წყალმცენარეები, რომლებიც ტბაში იზრდებიან ადამიანის გასაჯანსაღებელ უამრავ თვისებას ფლობენ. ამიტომ ბაზალეთის ტბის წყალს შეუძლია ადამიანი განკურნოს სხვადასხვა სახის დერმატოლოგიური, გინეკოლოგიური დაავადებებისაგან, ძვალ-სახსროვანი პათოლოგიებისაგან. ჰაერი სასარგებლოა გულ-სისხლ-ძარღვთა და იშემიური დაავადებებისათვის.

ბაზალეთის ტბა ზღვის დონიდან 900 მეტრზე მდებარეობს, ამიტომ მთის ჰაერისა და ტბის წყლის სამკურნალო თვისებების უნიკალური ნაზავი გასაოცარ ეფექტს ახდებს დამსვენებელზე. ბაზალეთის ტბაზე

ულამაზესია ყოველი განთიადი და დაისი. საინტერესოა ისიც, რომ აქ დასვენება წელიწადის ოთხივე სეზონზე არის შესაძლებელი.

ბაზალეთის ტბის ნაპირას გაშენებული ტურისტული კომპლექსი თეთრი მარგალიტივითაა ჩასმული გარემოს ამ უბნიკლავურ სილამაზეში, მან არ დაარღვია ის არქიტექტურა, რომელიც თვით ბუნების მიერ არის შექმნილი. შესაბამისად, ადამიანს აქ აქვს ყველა პირობა იმისათვის, რომ მოუაროს საკუთარ ჯანმრთელობას, დაისვენოს, გაერთოს და ბედნიერად იგრძნოს თავი.

დღეს ბაზალეთის ტურისტული კომპლექსი ტბის ნაპირას 27 ჰექტარზეა გადაჭიმული, სადაც უმალამზესი ხეივნები, რამდენიმე ტიპის კოტეჯ-სასტუმროებს ერთმანეთისაგან ჰყოფს კიდეც და თან ჰარმონიულად აკავშირებს.

ბაზალეთის ტურისტულ კომპლექსს განსაკუთრებულ ღაზათს კომპლექსის შუაგულში მდებარე ფანტანი და ხეივნის პირას გაშენებული თეთრსვეტებიანი კოლონადა ანიჭებს, რომელიც სიმბოლურად ქართველი და ებრაელი ხალხის 2500 წლოვან მეგობრობასა და სიყვარულს მიემღვნა.

ბაზალეთის ტურისტული კომპლექსი არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელს ევროპასა და თვით მსოფლიოს მასშტაბითაც ისეთი ადგილია, რომელსაც ანალოგი არ აქვს და რომელიც ყოველი თქვენგანის წარმოდგენაში ზღაპრსაც კი რეალობად აქცევს.

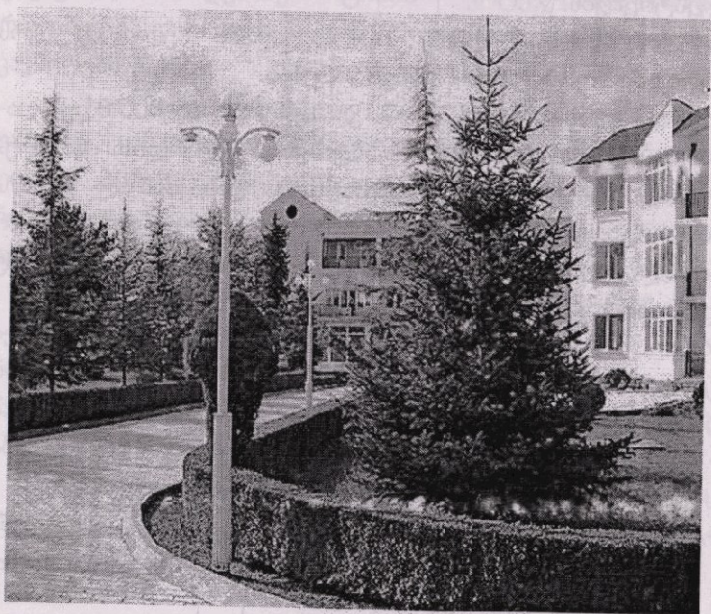
ბაზალეთის ტურისტულ კომპლექსში დამსვენებელს საშუალება აქვს მიიღოს ამ კომპლექსის სრული მომსახურება, რაც საქართველოში ნოვაციას წარმოადგენს.

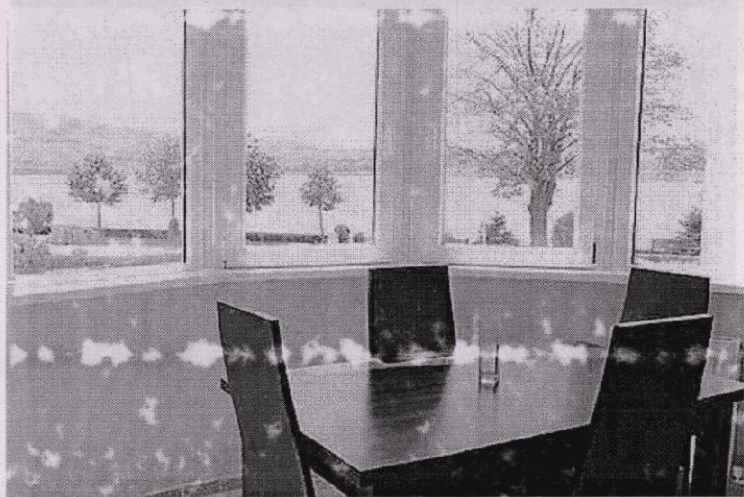
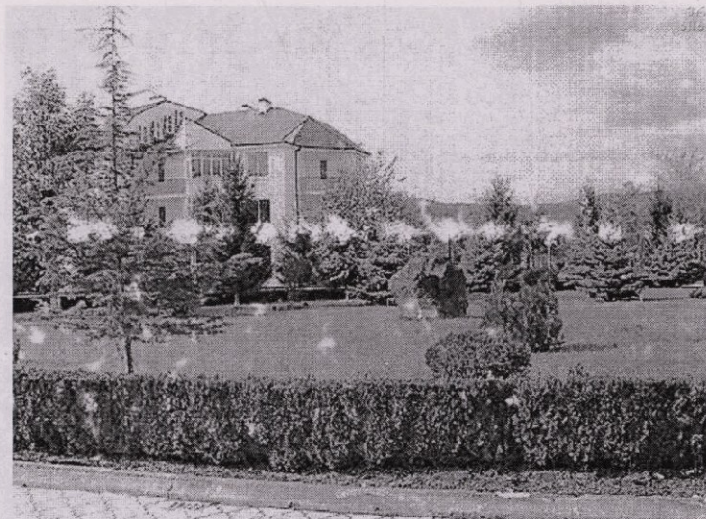
ბაზალეთის ტურისტული კომპლექსის მფლობელი კომპანია "ცენტრი", რომელიც საქართველოში ჩამოყალიბდა და თავის საქმიანობას ახორციელებს 1997 წლიდან. კომპანიამ დაიწყო მსოფლიო სტანდარტების შესაბამისი ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის მშენებლობა ბაზალეთის ტბაზე და მისი ულამაზესი გარემო უფრო გაამშვენიერა და ტურისტებისათვის სასურველ დასავენებელ ადგილად აქცია. ბაზალეთის ტურისტული კომპლექსი 2007 წლის 16 აგვისტოს გაიხსნა.

კომპანია "ცენტრი" საქართველოში ეწევა მრავალდარგოვან საქმიანობას: ჩამოაყალიბა სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია, ეწევა ხე-ტყის გადამამუშავებელ საქმიანობას, ფლობს სხვადასხვა სახის უძრავ ქონებას და დებს ინვესტიციებს.

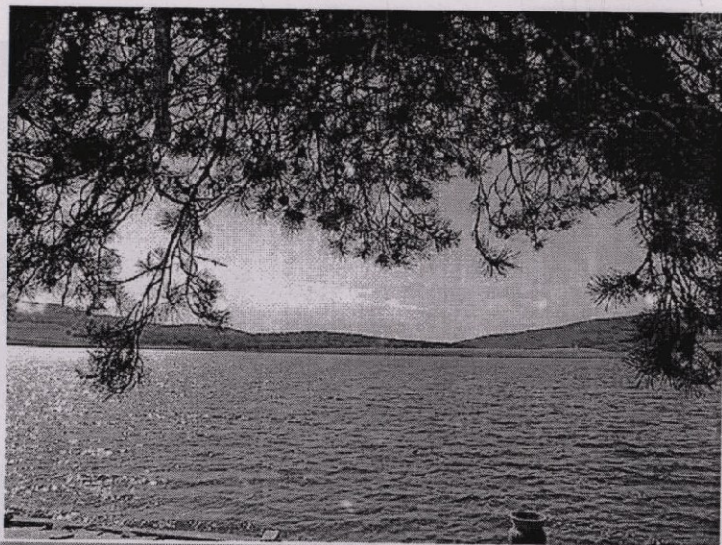
კომპანიის მიზანია, საქართველოში ხელი შეუწყოს ტურიზმის და ბიზნესის განვითარებას.

დღეისათვის კომპანიაში დასაქმებულია 400-მდე ადამიანი, თუმცა მუშაობის მასშტაბების გაზრდის პარალელურად, მნიშვნელოვნად გაიზრდება დასაქმებულ ადამიანთა რიცხვიც. მარტო ბაზალეთის ტურისტულ კომპლექსში გათვალისწინებულია სხვადასხვა სპეციალობის 1500-მდე ადამიანის დასაქმება.

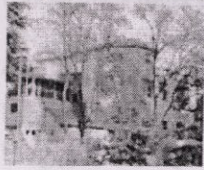

5.13. ბორჯომის ხეობა ბორჯომი

სასტუმრო "ბორჯომის ხეობა"

სასტუმრო "ბორჯომის ხეობა" 2005 წლის 15 იანვარს გაიხსნა. მასში შერწყმულია ძველი ტრადიციები და თანამედროვე ტექნიკა.

სასტუმრო გთავაზობთ სამედიცინო მომსახურებას, გამაჯანსაღებელი მინერალური და წყაროს წყლის აბაზანებს, გოგირდის წყლის ღია საცურაო აუზს, კომფორტულ ნომრებსა და საკონფერენციო დარბაზს. კომპლექსის ცენტრალური შენობის I სართულზე ფუნქციონირებს სამედიცინო ცენტრი სადაც პაციენტებს საშუალება ეძლევათ მიიღონ ექიმების მიერ

ინდივიდუალურად შერჩეული გამაჯანსაღებელი პროცედურები.

ამავე შენობის II და III სართულებზე განლაგებულია 21 კომფორტული ნომერი, ხოლო VIP შენობის I, II, და III სართულებზე 7 კეთილმოწყობილი ნომერი.

შენობის IV სართულზე მდებარეობს თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილი საკონფერენციო დარბაზი ასევე ბარი და რესტორანი, სადაც სასმელებისა და კერძების ფართო არჩევანია. კომპლექსი გთავაზობთ ინდივიდუალური კვების მენიუს, რომელიც დამკვეთის მოთხოვნის მიხედვით იცვლება.

სასტუმროში მოქნილი ანგარიშსწორების სისტემაა. თქვენ შეგიძლიათ ანგარიშსწორება აწარმოოთ ნაღდი ფულით ლარებში, პლასტიკური ბარათით ან საბანკო გადარიცხვით.

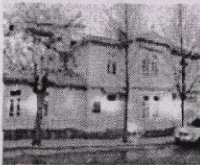
სასტუმრო "მოციონი"

სასტუმრო "მოციონი" არის ახლადამშენებული, ევროპული სტანდარტების მომსახურების სასტუმრო. აქ სულ 8 სასტუმრო ოთახია და ყველა პირობაა შექმნილი სასიამოვნო

დასვენებისათვის.

სასტუმრო "ბორჯომი"

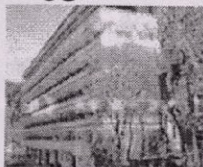
სასტუმრო "ბორჯომი" მდებარეობს ქ. ბორჯომის ცენტრში, მუზეუმთან ახლოს. სასტუმრო "ბორჯომის" შენობა, ეს არის სულიად ალდგენილი და რესტავრირებული, რომანოვების

პერიოდის არქიტექტურული ძეგლი. სასტუმროს აქვს საკმაოდ ფართო და ნათელი ოთახები. სასტუმროში 11

ნომერია მაქსიმალური ტევადობით 22 სტუმარზე და რამდენიმე გასაშლელი საწოლით.

სასტუმროს ეზოში ონკანიდან მოედინება სახელგანთქმული სამკურნალო მინერალური წყალი "ბორჯომი".

სასტუმრო "თბილისი"

სასტუმრო "თბილისი" ბორჯომში არის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი სასტუმრო, რომელიც ბორჯომის პარკთან ახლოს მდებარეობს.

სასტუმრო "ვიქტორია"

სასტუმრო "ვიქტორია" მდებარეობს კურორტ ბორჯომში- კერძო სახლში, პარკთან ახლოს, წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის პირდაპირ. სასტუმრო "ვიქტორია" განთავსებულია კერძო

სახლში ორ სართულზე. შენობაში დაცულია ჰიგიენური და სანიტარული პირობები დასვენებისათვის სასტუმროში არის 10 ადგილი. სასტუმრო მთელი დატვირთვით მუშაობს ზაფხულში.

სასტუმროში დამსვენებელს მოემსახურება მასაჟისტი.

სასტუმროში დასვენება სხვა სასტუმროებთან შედარებით ხდება შეღავათიან ფასებში.

სპორტული ბაზა-კომპლექსი "პლატო"

სპორტული ბაზა-კომპლექსი "პლატო" შედგება 3 შენობისაგან, რომელთაც გააჩნია როგორც ორადგილიანი, ასევე სამადგილიანი სასტუმრო ოთახები.

სასტუმრო "ბორჯომი ბაღი"

სასტუმრო სამედიცინო-პროფილაქტიკური კომპლექსი "ბორჯომი-ბაღი" მდებარეობს კურორტ ბორჯომში და განთავსებულია 2 შენობაში. თითოეული ნომერი

აღჭურვილია საშხაპით და სველი წერტილით. სასტუმროს ტერიტორიაზე არსებობს ჩოგბურთის სათამაშო მოედნები. სასტუმროს აგრეთვე გააჩნია დისკო-კლუბი.

"სასტუმრო სახლი" ბორჯომში

"სასტუმრო სახლი" ბორჯომში მდებარეობს ქალაქის ცენტრში, პარკთან ახლოს. სასტუმროს აქვს 7 სასტუმრო ოთახი, სასადილო და ყველა პირობა სასიამოვნო დასვენებისთვის.

5.14. ბაკურიანი

სასტუმრო "ვერე პალასი ბაკურიანი"

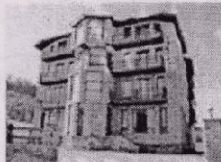

ბაკურიანში ერთ-ერთი საუკეთესო მომსახურებითა და ადგილმდებარეობით გამოირჩევა. სასტუმროში 43 კომფორტული, ულამაზესი დიზაინით გაფორმებული ნომერია, მათ შორის 36 ორადგი-

ლიანი და 7 ლუქსი. სასტუმროს ერთდროულად 115 სტუმრის მიღება შეუძლია რომელთაც თავაზობს შემდეგ მომსახურებას: რესტორნები "ვერე" და "ბაკურიანი", ბარი, კაფე, ულამაზესი დახურული საცურაო აუზი, ღამის კლუბი დისკოთეკით, საბილიარდო, საუნა, ფიტნეს კლუბი, მასაჟი.

სასტუმრო ვერე პალასის ყველა ნომერი აღჭურვილია ტელევიზორით სატელიტური არხებით, სააბაზანოთი, უკაბელო ინტერნეტით, ცენტრალური გათბობით, მაცივრით და მინი-ბარით. სასტუმროში არის ქიმწმენდა, სამრეცხაო და 24 საათიანი მომსახურება ნომრებში. სასტუმრო ვერე პალასს ასევე გააჩნია ბიზნეს ცენტრი, საკონფერენციო დარბაზი 80 ადამიანზე და სათამაშო აპარატები. აქვე შესაძლებელია თხილამირების ქირაობა და სამედიცინო ლახმარების მიღება. სასტუმროს კვალიფიციური პერსონალი სტუმრების დასვენებისათვის არაჩვეულებრივად კომფორტულ გარემოს ქმნის მთელი წლის განმავლობაში.

სასტუმრო "პრიმა ჯე"

სასტუმრო გთავაზობთ მაღალი ხარისხის ნომრებს, მომსახურებას და უგემრიელეს კერძებს. დათოვლილ ფიჭვნარში მდებარე სასტუმრო "პრიმა ჯე" მთის არქიტექტურის დიზაინშია

აგებული. სასტუმროში 23 ორადგილიანი ნომერია, 3 ნახევრად ლუქსი და 3 საოჯახო ტიპის ლუქსი. ყველა ნომერს აქვს აივანი, სააბაზანო თმის საშრობით, ფერადი ტელევიზორი სატელიტური არხებით, ტელეფონი და სეიფი. ბაკურიანის არც-თუ ბევრ სასტუმროს შეუძლია კონკურენცია გაუწიოს "პრიმა ჯის" მაგრამ "პრიმა ჯი" არ არის მარტო გასაჩერებელი ადგილი. მთელს მომსახურებაში შედის შესანიშნავი მოსასვენებელი დარბაზები და მისაღები, კონსიერჟი, სწრაფი ინტერნეტი, დასურული აუზი. კვებისა და გართობისათვის სასტუმროს აქვს რამდენიმე რესტორანი და ბარი.

სასტუმრო "ვილა პალასი"

ბაკურიანში, სადაც ჰარმონიულად არის შერწყმული ევროპული სტანდარტები და ქართული სტუმართმასპინძლობა, გიწვევთ დაუფიწყარი დღეების გასატარებლად. სასტუმრო "ვილა პალასის" კუთვნილი

ტერიტორიის უპირატესობას წარმოადგენს მისი სიახლოვე ბაკურიანის ცენტრთან და ამავე დროს მისი განცალკევებული მდებარეობა. ნომრებიდან მოჩანს შესანიშნავი ხედი - ერთი მხრიდან კოხტა-გორა, მეორე მხრიდან - ჰარკის მთის ფერდობი. სასტუმროს ინტერიერი შესრულებულია სამთო კურორტის შენობათა სტილში. ირგვლივ განლაგებული რბილი ავეჯი გაგილამაზებთ საღამოებს. კეთილგანწყობა და სტუმართმოყვარეობა შეგიქმნით დაუფიყარ ატმოსფეროს.

სასტუმრო "პრიმა ჯე"

სასტუმროში 23 ორადგილიანი ნომერია, 3 ნახევრად ლუქსი და 3 საოჯახო ტიპის ლუქსი. ყველა ნომერს აქვს აივანი, სააბაზანო თმის საშრობით, ფერადი ტელევიზორი სატელიტური არხებით,

ტელეფონი და სეიფი. ბაკურიანის არც-თუ ბევრ სასტუმროს შეუძლია კონკურენცია გაუწიოს "პრიმა ჯის" მაგრამ "პრიმა ჯი" არ არის მარტო გასაჩერებელი ადგილი. მთელს მომსახურებაში შედის შესანიშნავი მოსასვენებელი დარბაზები და მისაღები, კონსიერჟი, სწრაფი ინტერნეტი, დახურული აუზი. კვებისა და გართობისათვის სასტუმროს აქვს რამდენიმე რესტორანი და ბარი.

სასტუმრო "ვილა პალასი"

სასტუმრო "ვილა პალასის" კუთვნილი ტერიტორიის უპირატესობას წარმოადგენს მისი სიახლოვე ბაკურიანის ცენტრთან და ამავე დროს მისი განცალკევებული მდებარეობა. ნომრებიდან მოჩანს

შესანიშნავი ხედი - ერთი მხრიდან კოხტა-გორა, მეორე მხრიდან - პარკის მთის ფერდობი. სასტუმროს ინტერიერი შესრულებულია სამთო კურორტის შენობათა სტილში. ირგვლივ განლაგებული რბილი ავეჯი გაგილამაზებთ სადამოებს.

სასტუმრო "ევრიკა"

სასტუმრო მდებარეობს ბაკურიანის ცენტრში, პრესტიჟულ ადგილზე. ბაკურიანის საუკეთესო სათხილამურო ტრასები მდებარეობს სასტუმროსთან ახლოს.

სასტუმროში 25 კომფორტული ნომერია.

სასტუმრო "ვიქტორიას"

სასტუმროში 26 მაღალი კლასის ნომერია. მათგან 4 ერთადგილიანი, 16 ორადგილიანი, 2 სამადგილიანი და 4 ლუქსი.

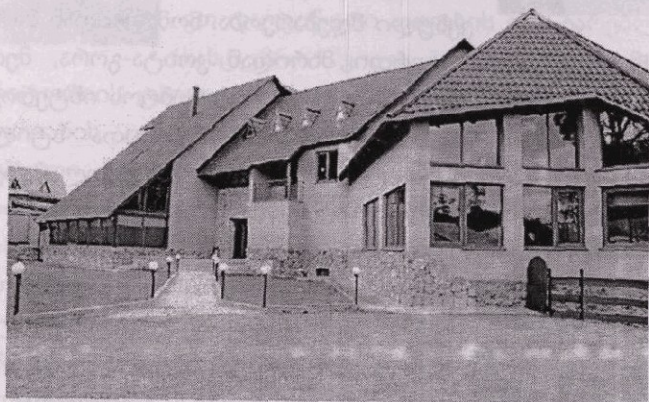
სასტუმრო "ვიქტორია"

სასტუმროში 26 მაღალი კლასის ნომერია. მათგან 4 ერთადგილიანი, 16 ორადგილიანი, 2 სამადგილიანი და 4 ლუქსი.

სასტუმრო "ვილა პარკი"

სასტუმროში 26 მაღალი კლასის ნომერია. მათგან 4 ერთად-
გილიანი, 16 ორადგილიანი, 2 სამადგილიანი და 4 ლუქსი.

სასტუმრო "თრიალეთი პალასი"

სასტუმრო "თრიალეთი პალასი"

ბაკურიანში გთავაზობთ 50
არაჩვეულებრივ ნომერს, მათ შორის 44
ორადგილიანი და 5 ლუქსია,
ცენტრალური გათბობით,

სააბაზანოებით, საერთაშორისო ტელეფონით და საკაბელო
ტელევიზიით.

სასტუმრო "ალბინა"

სასტუმრო მდებარეობს ტყესთან ახლოს.

სასტუმრო ფლობს საუკეთესო 2-
ადგილიან და 3-ადგილიან ნომრებს.

სულ სასტუმროში 8 ნომერია. 3-ჯერადი
კვება, დიდი და ნათელი ოთახები,

ბუხარი ბაკურიანის ცივ ზამთრის დღეებში, კაფე-ბარი,

მცირე ზომის აუზი, საუნა, საბილიარდე, სათხილამურო ინვენტარის გასაქირავებელი პუნქტი.

სასტუმრო "კრისტალი"

სასტუმროში 27 ნომერია და გათვლილია 60 დამსვენებელზე. სასტუმროს გამოცდილი მზარეულები უგემრიელესი კერძებით გაგიმასპინძლებიან. ტრადიციული ქართული სტუმართმოყვარეობა და

ბაკურიანის არაჩვეულებრივი ბუნება და ჰავა საუკეთესო პირობებს ქმნის დასვენებისათვის. ნომრის ღირებულებაში შედის სამჯერადი კვება (შვედური მაგიდა), საცურაო აუზი და სატრენაჟორო დარბაზი.

სასტუმრო "წითელი სახლი"

სასტუმრო "წითელი სახლი"

ბაკურიანში, ეს არის გესტ-ჰაუზის ტიპის ახალი სასტუმრო, რომელიც მდებარეობს საუკეთესო ადგილზე,

ბაკურიანის სათხილამურო ტრასებიდან

50 მეტრში. სასიამოვნო ინტერიერი და თბილი ატმოსფერო საუკეთესო პირობას ქმნის თქვენი სრულყოფილი დასვენებისათვის. სასტუმროში 8 ნომერია: 3 ორადგილიანი, 1 სამადგილიანი, 3 ოთხადგილიანი და ლუქსი.

სასტუმრო "იქსი"

სასტუმრო "იქსი" მდებარეობს

ბაკურიანის ცენტრში. ეს არის ახალი

სასტუმრო თანამედროვე დიზაინით და ლამაზი ინტერიერით. ოჯახური

სიტუაცია და ქართული

სტუმართმოყვარეობა სითბოსა და სიმყუდროვეს ქმნის

სტუმრებისათვის. სასტუმროში 10 კომფორტული ნომერია, ცენტრალური გათბობით, ცივი და ცხელი წყლით, სამჯერადი კვებით უგემრიელესი ქართული და ევროპული კერძებით, 24 საათიანი მომსახურებით ნომრებში და საკაბელო ტელევიზიით. .

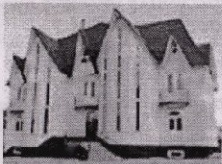
სასტუმრო "მარი-ნინო"

სასტუმრო "მარი-ნინო" ბაკურიანში ეს არის ცენტრში მდებარე, სრულიად ახალი ოჯახური სასტუმრო, არაჩვეულებრივი დიზაინით, კომფორტული ნომრებით და საუკეთესო

მომსახურებით. სასტუმროში 10 ნომერია, ცენტრალური გათბობითა და საკაბელო ტელევიზიით. სასტუმროს ერთდროულად შეუძლია 20 სტუმრის მიღება.

სასტუმრო "თინათინი"

სასტუმროში არის 7 ოთხადგილიანი, 6 სამადგილიანი და 1 ორადგილიანი ნომერი. სტუმრებს აქ ხვდებიან ქართული ტრადიციული სტუმართმოყვარეობით და კვალიფიციური

პერსონალით. სასტუმროს მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარეობს საციგურაო მოედანი. სასტუმრო თინათინში სადამო შეგიძლიათ გაატაროთ ბარში, სადაც შემოგთავაზებენ გამაგრილებელ და ალკოჰოლურ სასმელებს.

სასტუმრო "შალე"

ბაკურიანის სასტუმრო "შალეს" გააჩნია 8 ორადგილიანი და 3 სამადგილიანი ნომერი. ყველა ნომერი უზრუნველყოფილია სველი წერტილებით, ცხელი და ცივი წყლით, ცენტრალური გათბობით, ტელევიზიით..

სასტუმრო "კედარი"

სასტუმრო "კედარი" ბაკურიანში გთავაზობთ 9 კეთილმოწყობილ ნომერს, რომლებიც აღჭურვილია საკაბელო ტელევიზიით, ინტერნეტით, ფაქსით, ცენტრალური გათბობით და მინი ბარით. სასტუმროში ასევე შესაძლებელია სათხილამურო ინვენტარის ქირავნობა.

სასტუმრო "ვილა ვიტა"

სასტუმრო "ვილა-ვიტა" ბაკურიანში გაიხსნა 2006 წლის 1 იანვარს და სწრაფად მიიპყრო ყველას ყურადღება თავისი თანამედროვე დიზაინით და ოჯახური გარემოთი. სასტუმროში არი 2 ლუქსი, 11 ორადგილიანი, 4 სამადგილიანი ნომრები.

სასტუმრო "აპოლონის"

სასტუმროს სარკმლებიდან იშლება წარმტაცი ხედი ერთი მხრივ კოხტა გორაზე, მეორეს მხრივ პარკის მთაზე. სასტუმრო "აპოლონის" დიზაინში ჭარბობს კლასიკური ალპური ინტერიერის სტილი, ადგილობრივი ხის ჯიშების

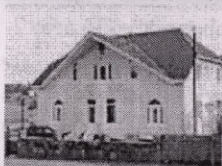
გამოყენებით. სიმყუდროვის მოყვარულთათვის სასტუმროში არის სამი ბუხარი. მასპინძელთა სტუმართმოყვარეობა და კეთილგანწყობა ქმნის განუმეორებელ, მხოლოდ ამ სასტუმროსთვის დამახასიეთებელ გარემოს. სასტუმროში 7 ორადგილიანი, 3 სამადგილიანი, 3 ოთხადგილიანი ნომერია; 2 ლუქსი, 2 საოჯახო სუიტა, 2 სასადილო და 3 ოლექი ბუხრებით. სასტუმრო "სან-მარია"

სასტუმრო სან მარიას შენობა 4 სართულიანი. პირველ სართულზე განთავსებულია: სასადილო 32 ადამიანისთვის, სამზარეულო, საადმინისტრატორო, საერთო აბაზანა,

3 ოლი და ნომერი მომსახურე პერსონალისათვის. მეორე და მესამე სართულზე 8 ოთახია ტელევიზორით და საკუთარი აბაზანით. ნომრებს შორის 2 დუპლექსია, 3 ლუქსი და 3 ორადგილიანი. სასტუმროსთან ახლოს მდებარეობს რესტორანი, მაღაზია და ლუდის ბარი.

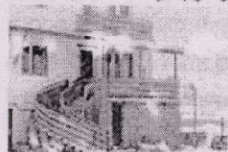
სასტუმრო "ეტალასი"

სასტუმრო "ეტალასი" ბაკურიანში არის ახალი ოთხსართულიანი სასტუმრო, რომელიც მდებარეობს სათხილამურო ტრასიდან 25 მეტრში, ცენტრთან ახლოს. სასტუმროში არის 12 ნომერი: 1 ლუქსი,

11 ნახევრად ლუქსი. ნომრები აღჭურვილია საკაბელო ტელევიზიით, 24 საათიანი ცხელი წყლით და ცენტრალური გათბობით. ფასში შედის სამჯერადი კვება. სასტუმროს გააჩნია მშვენიერი 3 ოლი და ბუხარი. ამას გარდა აქვს საკუთარი მეურნეობა (ხორცისა და რძის პროდუქტები).

სასტუმრო "ელენე"

გესტჰაუზი "ელენე" ბაკურიანში საუკეთესო ადგილზე მდებარეობს, ბაკურიანის სათხილამურო ტრასებთან ახლოს. გესტჰაუზში არის

სამადგილიანი, ოთხადგილიანი, ხუთადგილიანი და ექვსადგილიანი ნომრები, რომელთაც ერთდროულად შეუძლია 16 ადამიანის მიღება. გესტჰაუზში არის სასადილო, ბარი, კაფე, ცენტრალური გათბობა, მაცივარი, ტელევიზორი და DVD.

სასტუმრო "თამარ მეფე"

სასტუმროს გააჩნია 8 სხვადასხვა ტიპის სასტუმრო ოთახი.

სასტუმრო "მელისი"

სასტუმრო გთავაზობთ 17 ორადგილიან ნომერს და 5 ლუქსს (ორი ბუხრით).

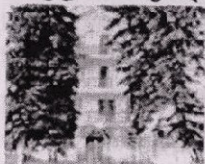
თითოეული ნომერი

კეთილმოწყობილია ინდივიდუალური გათბობით, ფერადი ტელევიზორითა და

სატელიტური ანტენით და კომფორტული აბაზანით.

სასტუმრო "მელისი" კეთილმოწყობილია საკონფერენციო დარბაზით, საბილიარდეთი, მაგიდის ჩოგბურთით, სათამაშო კომპიუტერებით. სასტუმროში ასევე ფუნქციონირებს ბარი.

სასტუმრო "ვილა ბაკურიანი"

სასტუმროში არის 8 ნომერი: 2 სტანდარტული ორადგილიანი, 2 სამადგილიანი, 1 სტანდარტული ოთხადგილიანი და 3 ლუქს ნომრები.

თითოეული ნომერი კეთილმოწყობილია ინდივიდუალური სველი წერტილებით, 24-საათიანი ცხელი წყალით, გათბობით, ფერადი ტელევიზორითა და კაბელოური არხებით.

სასტუმრო "ფაგუსი"

სასტუმრო სახლი "ფაგუსი" გეპატიჟებათ ბაკურიანში. იგი მდებარეობს ბაკურიანის ცენტრში, პარკიდან 200 მეტრის მანძილზე და კობტა გორიდან 3 კმ-ში. სასტუმროს გააჩნია 2 ორ-ადგილიანი, 6 სამ-

ადგილიანი და 4 ლუქსი.

სასტუმრო "ვილა ვიტა"

სასტუმრო სახლი "ვილა ვიტა კოტეჯი" გეპატიჟებათ ბაკურიანში. იგი მშვენიერი ადგილია სასიამოვნო არდადაგების გასატარებლად.

სასტუმრო "ჰაუზ დე მარი"

სასტუმრო "ჰაუზ დე მარი" ბაკურიანში მდებარეობს ცენტრში, პარკიდან 250 მეტრში. სასტუმროში 18 ნომერია სააბაზანოებით და სატელიტური ტელევიზიით, მათ შორის 1 ლუქსია, 7

ორადგილიანი, 10 სამადგილიანი. ფასში შედის სამჯერადი

კვება ევროპული და ქართული კერძებით. სასტუმროში ასევე არის ბარ-რესტორანი ორიგინალური დიზაინით, საუნა და საბავშვო ოთახი.

სასტუმრო "ლოტოსო"

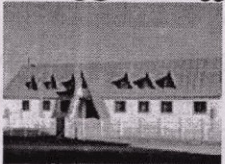
სასტუმრო "ლოტოსი" გეპატიჟებათ ბაკურიანში. იგი მშენიერი ადგილია სასიამოვნო არდადეგების გასატარებლად.

სასტუმრო "მერცხალი"

სასტუმრო "მერცხალი" გეპატიჟებათ ბაკურიანში. იგი მშენიერი ადგილია სასიამოვნო არდადეგების გასატარებლად.

სასტუმრო "რევაზი"

ბაკურიანი მდებარეობს თრიალეთის ქედის ჩრდილოეთ კალთაზე, მდინარე ბაკურიანისწყლის (გუჯარეთისწყლის შენაკადი) ნაპირას (ზღვის დონიდან 1700 მ, ბორჯომიდან 30 კმ).

ადგილობრივი მოსახლეობა ამ ადგილს "მზიურ ველს" უწოდებს.

5.15. ცემი

სასტუმრო სახლი "ცემი ცემში"

სასტუმრო სახლი უზრუნველყოფს 3 ჯერად კვებას. ფუნქციონირებს კინოთეატრი, მოეწეობა ექსკურსიები სურვილისამებრ, სტუმრებს მოემსახურება მიკროავტობუსი. გისურვებთ ბედნიერ

დასვენებას. ღირებულება: 25 აშშ დოლარი, თითო სტუმრისთვის.

ინფორმაციის წყარო:

http://concordtravel.ge/portal/alias__concordtravel/lang__ka-GE/tabid__2374/default.aspx

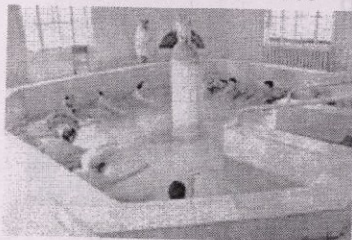
5.16. წყალტუბო

კურორტი წყალტუბო დასავლეთ საქართველოში მდებარეობს, მდინარე წყალტუბოს ხეობაში, ქუთაისიდან 7 კმ-თაა მოშორებული, თბილისიდან – 250 კმ-ით, ხოლო შავი ზღვიდან – 70 კმ-ით,

იგი ზღვის დონიდან 95-120 მ-ზე მდებარეობს.

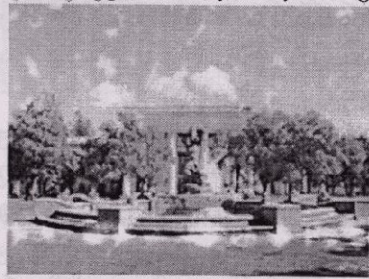
წყალტუბოს სამკურნალო წყალი დიდი ხანია გახდა ჯანსაღი ცხოვრების სიმბოლო. ბუნების ამ უნიკალურ საჩუქარს ტყუილად როდი უწოდეს "უკვდავების წყარო". ადამიანის ორგანიზმზე კურორტის წყლების ნაყოფიერი ზემოქმედება ცნობილია უხსოვარი დროიდან. დღეისათვის კი თანამედროვე სამკურნალო-სარეაბილიტაციო დანადგარები გვაძლევს მკურნალობის, პროფილაქტიკისა

და ორგანიზმის ტონუსის ამაღლების საშუალებას.

უნიკალური სამკურნალო მინერალური წყლების გამო კურორტმა შორს გაითქვა სახელი. მისი მინერალური წყლები განეკუთვნებიან

სუსტადრადონულ (1-2,7 ნკ/ლ ან 3; 7,5 მახეს ერთეული ან 40-100 ბკ.) ქლორიდულ-ჰიდროკარბონატულ-სულფატურ, ნატრიუმთან-მაგნიუმთან-კალციუმთან წყლებს. წყლის ბუნებრივი ტემპერატურა (33-350⁰ჩ) საშუალებას იძლევა გამოვიყენოთ ის წინასწარი შეთბობის გარეშე.

კურორტ წყალტუბოში იყენებენ აბაზანის მიღების თავისებურ ტექნიკას. აბაზანის მიღების თავისებურება მდგომარეობს იმაში, რომ მკურნალობა მიმდინარეობს მუდმივად გამდინარე წყალ-

ში, (ანუ მინერალური წყალი პროცედურის დასრულებამდე განუწყვეტლივ შემოდინება აბაზანაში და გადაედინება), რითაც წყალი მუდმივად ინარჩუნებს ფიზიკო-ქიმიურ და სამკურნალო თვისებებს, ერთგვაროვნებასა და ტემპერატურას.

კურორტს სახელი გაუთქვა მისმა უნიკალურმა მინერალურმა წყლებმა. ისინი გამოირჩევიან საკმაოდ მდგრადი ფიზიკო-ქიმიური თვისებებით და განეკუთვნებიან სუსტად რადონულ, ქლორიდულ-ჰიდროკარბონატულ-სულფატურ, ნატრიუმთან-კალციუმთან-მაგნიუმთან წყლებს. წყლების მაღალეფექტური სამკურნალო-პროფილაქტიკური მოქმედება განპირობებულია მათი ურთულესი შემადგენლობითა და შემცველი მარილების ძირითად კომპონენტთა თავისებური შერწყმით. წყლების ბუნებრივი ტემპერატურა (33-350⁰ჩ) იძლევა მათი გამოყენების საშუალებას წინასწარი შეთბობის გარეშე.

წყალტუბოს წყლებით მკურნალობენ: გულსისხლ-
ძარღვთა, საყრდენ-მამოძრავებელი, ნერვული სისტემის,
გინეკოლოგიური, კანის, ენდოკრინულ დაავადებებს,
ნივთიერებათა ცვლის მოშლისა და სხვა.

სს „ბალნეოსერვისი“-ს №6 სააბაზანო შენობა ყველაზე
დიდი და კეთილმოწყობილია. ის უშუალოდ წყაროზეა
აგებული. მასში მოთავსებულია 3 აუზი და 50 ინდივი-
დუალური კაბინა-აბაზანა. მკურნალობა აუზებსა და კაბინა-
აბაზანებში მიმდინარეობს მუდმივად გამდინარე წყლით
(მინერალური წყალი პროცედურის დასრულებამდე
განუწყვეტლივ შემოედინება აბაზანაში და გაედინება),
რითაც წყალი მუდმივად ინარჩუნებს ფიზიკო-ქიმიურ
თვისებებს, ერთგვაროვნებასა და ტემპერატურას.

კურორტზე სამკურნალოდ გამოიყენება შემდეგი
კომპლექსური სამკურნალო პროცედურები:

- 1) მინერალური წყლის აბაზანები.
- 2) წყალქვეშა (ჰიდრო) მასაჟი.
- 3) სამკურნალო ფიზიკულტურა აუზში და დარბაზში.
- 4) კლასიკური სამკურნალო მასაჟი.
- 5) ხერხემლის ჰორიზონტალური გაჭიმვა წყალში.
- 6) ფიზიოთერაპია.
- 7) გინეკოლოგიური ირიგაცია.
- 8) შხაპი „შარკო“.
- 9) მექანოთერაპია.
- 10) სამკურნალო ტალახის აპლიკაციები და სხვა.

5.17. გუდაური

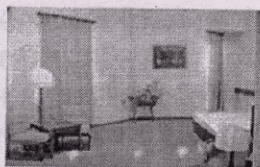
სასტუმრო "გუდაურის კლუბი"

როგორც ცნობილია საქართველო განლაგებულია ევროპისა და აზიის საზღვარზე. ჩრდილოეთიდან იგი გარშემორტყმულია კავკასიის მთათა სისტემით, რომელთა

სიმაღლე ზღვის დონიდან 5000 მეტრს აღწევს.

სწორედ ამ მთების შუაგულში, 2000 მეტრის სიმაღლეზეა განლაგებული სამთო-სათხილამურო სპორტის სახეობებისათვის განკუთვნილი,

ინტერნაციონალური სპორტული სასტუმრო "გუდაურის კლუბი".

4 ვარსკვლავიანი სასტუმრო "გუდაური"-დან ულამაზესი ხედი იშლება, რადგან იგი გარშემორტყმულია ერთმანეთზე გადაჯაჭვული მთებითა და თოვლით გადაპენტილი უმაღლესი მწვერვალებით. თბილისის აეროპორტამდე სავალი გზა მხოლოდ 2 საათს საჭიროებს.

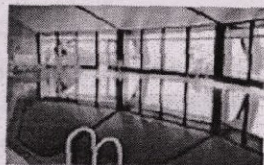

სასტუმრო "გუდაური"

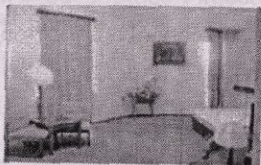
კეთილმოწყობილია 78 კომფორტული ორსაწოლიანი ოთახებით, ტენისის კორტებით, ბარით, ცალკე ოთახით მწველთათვის, სადაც

განთავსებულია ბუხარი. ასევე სასტუმრო გთავაზობთ მრავალფეროვანი კერძების არჩევანს რესტორანში, განტვირთვას ბოულინგ ცენტრში და ღამის კლუბში.

სასტუმროში დაბინავებულთ
შეუძლიათ გაერთონ და
განიტვირთონ სპეციალურად
მოწყობილ ვიდეო ჩვენებების
ოთახში, საცურაო აუზსა და საუნაში,

მაგიდის ტენისის თამაშითა და ჩოქბურთის კორტებზე
გასვლით, მასაჟისა და ფიტნეს ცენტრებში, რაც შედის
სასტუმროს ღირებულებაში და შესაბამისად.
როგორც ცნობილია საქართველო განლაგებულია ევროპისა
და აზიის საზღვარზე. ჩრდილოეთიდან იგი
გარშემორტყმულია კავკასიის მთათა სისტემით, რომელთა
სიმაღლე ზღვის დონიდან 5000 მეტრს
აღწევს.

სწორედ ამ მთების შუაგულში, 2000
მეტრის სიმაღლეზეა განლაგებული
სამთო-სათხილამურო სპორტის

სახეობებისათვის განკუთვნილი, ინტერნაციონალური
სპორტული სასტუმრო "გუდაურის კლუბი".

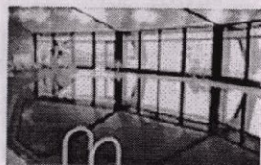
4 ვარსკვლავიანი სასტუმრო "გუდაური"-დან ულამაზესი
ხედი იშლება, რადგან იგი გარშემორტყმულია ერთმანეთზე
გადაჯაჭვული მთებითა და თოვლით გადაპენტილი
უმაღლესი მწვერვალებით. თბილისის აეროპორტამდე
სავალი გზა მხოლოდ 2 საათს საჭიროებს.

სასტუმრო "გუდაური"
კეთილმოწყობილია 78
კომფორტული ორსაწოლიანი
ოთახებით, ტენისის კორტებით,
ბარით, ცალკე ოთახით

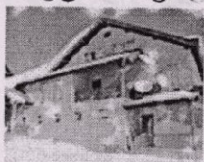
მწველთათვის, სადაც განთავსებულია ბუხარი. ასევე სასტუმრო გთავაზობთ მრავალფეროვანი კერძების არჩევანს რესტორანში, განტვირთვას ბოულინგ ცენტრში და ღამის კლუბში.

სასტუმროში დაბინავებულთ შეუძლიათ გაერთონ და განიტვირთონ სპეციალურად მოწყობილ ვიდეო ჩვენებების ოთახში, საცურაო აუზსა და საუნაში,

მაგიდის ტენისის თამაშითა და ჩოქბურთის კორტებზე გასვლით, მასაჟისა და ფიტნეს ცენტრებში, რაც შედის სასტუმროს ღირებულებაში და შესაბამისად.

სასტუმრო "ტრუსო"

განახლებული სასტუმრო "თრუსო" მდებარეობს გუდაურის ცენტრში, ძირითადი გზატკეცილის მახლობლად, მხოლოდ 5 წუთის ფეხით სავალ მანძილზე ცენტრალური სათხილამურო

სასტუმრო კომპლექსიდან და საბაგრო გზიდან.

მომგებიანი სიახლოვის მიუხედავად, სასტუმრო "თრუსო" ცდილობს შეინარჩუნოს საკუთარი გამორჩეული სახე და ტრადიცია. პატარა,

კომფორტული და ხარისხიან მომსახურებაზე ორიენტირებული სასტუმრო მთელი წლის განმავლობაში მასპინძლობს ტურისტულ ჯგუფებსა და ბავშვებიან ოჯახებს. სასტუმრო "თრუსო" სტუმრებს სთავაზობს 14 ორადგილიან ოთახს მშვიდი, თანამედროვე ინტერიერით,

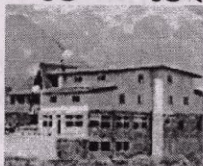
დათოვლილი მთების ხედებით და კომფორტული საწოლებით, საკუთარი საშხაპითა და ტუალეტით, ტელეფონით და სატელიტური ტელევიზიით.

ბუხრიან სასაუზმე დარბაზში, ხედით ულამაზეს მთის პანორამაზე, სასტუმროს გამოცდილი მზარეულები უმასპინძლებიან სტუმრებს ახალი, ნატურალური

პროდუქტებით მომზადებული საუზმითა და უგემრიელესი სადილებით. სასტუმრო "თრუსო"-ს პერსონალი დაუღალავად შრომობს თქვენი სიამოვნებისათვის, რათა დაუვიწყარი გახადოს თქვენი სტუმრობა ბაკურიანში.

სასტუმრო "გუდაური ჰატი" ("ქოხი მთაში")

სასტუმრო "ქოხი მთაში" განლაგებულია გუდაურის ცენტრში, რომელიც საქართველოს ულამაზეს სამთო კურორტს წარმოადგენს. სასტუმროს შენობას მეორენაირად უბრალოდ ქოხსაც

ეძახიან.

თბილისის აეროპორტამდე სასტუმროს 1.5-2 საათის მანძილი აშორებს მხოლოდ. შენობას იმდენად კარგი განლაგება აქვს მთაზე, რომ მის წინ იშლება გუდაურის უმშვენიერესი ხედები, განსაკუთრებით ზამთარში თოვლით გადაპენტილი არემარე.

სასტუმრო "ქოხი მთაში" აშენდა 2005 წელს. მას შემდეგ რაც მოიმატა სამთო-მოთხილამურეთა და სნოუბორდის

მოყვარულთა რიცხვმა ზამთარში და ალპური ბუნების და ხედების დათვალიერების მსურველებმა ზაფხულში.

სასტუმრო გათავაზობთ 28 ორადგილიან მონერს შესანიშნავი ხედებით. მართლაც თითოეული ნომრიდან იშლება გუდაურის ულამაზესი მიდამოები, 5000 მეტრის სიმაღლის მთების

პანორამა, რომელიც თანაბრად მოგზიბლავთ ზამთარშიც და ზაფხულშიც.

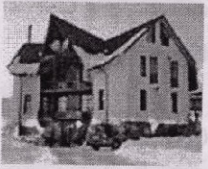
სასტუმრო იწვევს სტუმრებს ვისაც სურს დაბინავება პატარა, კეთილმოწყობილ და საოჯახო გარემოს შემქმნელ სასტუმროში. თქვენ დაგზვდებით ჩვეული ქართული სტუმართმასპინძლობა და უგემრიელესი ქართული სამზარეულო. რაც მთავარია აქ გატარებული დღეები სამუდამოდ დარჩება თქვენს მეხსიერებაში, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე ლამაზი მოგონება.

სასტუმრო "მზის სახლი"

ეს არის ადგილი, სადაც თქვენი სურვილები შეიძლება ახდეს. თბილი ოჯახური გარემო და მეგობრული ატმოსფერო თქვენი კომფორტის გარანტიაა.

სასტუმრო "ოზონი"

გუდაურში მდებარეობს 1850 მ სიმაღლეზე, 550 მ დაშორებით საბაგირო გზიდან. სასტუმროს აქვს 20 ოთახი, აქედან 12 ორადგილიანი და 8 სამადგილიანი ოთახებია.

სასტუმრო "პანამა"

საოჯახო სასტუმრო "პანამა" მდებარეობს გუდაურში, საქართველოს ცნობილ ზამთრის კურორტზე 1850 მ სიმაღლეზე, 550 მ-ის დაშორებით საბაგირო გზიდან.

5.18. კახეთი სიღნაღი

სასტუმრო "ფიროსმანი"

მდებარეობს ქალაქის ცენტრში, რომელშიც 18 ნომერი, რესტორანი და მცირე ზომის საკონფერენციო დარბაზია.

სასტუმრო "ქრაუნი"

აქ შეგიძლიათ დაათვალიეროთ ისტორიული და რელიგიური ადგილები, არქიტექტურული ძეგლები, ფოლკლორისა და ხელოვნების ნიმუშები, ქართული ხალიჩები, დატკბეთ მუსიკით

და მხატვრობით, გაეცნოთ ძველ ტრადიციებს და დააგემოვნოთ ქართული ღვინო, ნახოთ ქართული სტუმართმყოფვარეობა. თვალწარტაცი ხედები კი ხიბლავს ტურისტებს.

სასტუმრო "ქრაუნი" მდებარეობს ქალაქის ცენტრში, რომელშიც 12 ნომერი, რესტორანი.

სასტუმრო "სიღნაღი"

სასტუმრო "სიღნაღი" არის დიდი, თანამედროვე სასტუმრო, რომელიც მდებარეობს ქალაქის ცენტრში.

სასტუმრო "ხალიჩების სახლი"

ნამდვილი ქართული ხალიჩები შეიძლება ნახოთ მხოლოდ სიღნაღში!

სასტუმრო სახლი "კავკასიური სახლი"

'კავკასიური სახლი' არის გურმანების საყვარელი ადგილი. სტუმრებს ხიბლავთ მასპინძლის სტუმართმოყვარეობა. სასტუმროში არის რესტორანი და ლამაზი ბაღი.

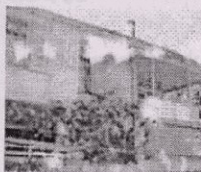
სასტუმრო სახლი "ბობო"

სასტუმრო სახლი "ბობო" არის დიდი სახლი პატარა ლამაზი ბაღით.

მასპინძლები ყოველთვის მზად არიან სტუმრების მისაღებად და ქართული სტუმართმოყვარეობის გასაზიარებლად.

"შიოს სასტუმრო"

"შიოს სასტუმრო" მდებარეობს სიღნაღში. შიომ და მისმა ოჯახმა გადაწყვიტა სასტუმროს გაკეთება ისტორიულ და მშვენიერ სიღნაღში. მათი ოცნება

ასრულდა გასულ წელს, როდესაც უამრავი სტუმარი ეწვიათ სხვადასხვა ქვეყნიდან. სტუმრები ყოველთვის კმაყოფილები რჩებიან მათი მომსახურებით და იმედია თქვენც კმაყოფილები დარჩებით.

სასტუმრო სახლი "მათე"

სასტუმრო სახლი "მათე" არის მყუდრო და პატარა სახლი. მასპინძლები ყოველთვის მზად არიან სტუმრების მისაღებად და მათთვის ქართული სტუმართმოყვარეობის გასაზიარებლად.

სასტუმრო სახლი "სიღნაღი"

სასტუმრო სახლი "სიღნაღი" სთავაზობს სტუმრებს 4 კომფორტულ ნომერს საკუთარი აბაზანებით. სასტუმროს დიასახლისი განსაკუთრებული სტუმართმოყვარეობით მოხიბლავს

ნებისმიერ დამსვენებელს და უგემრიელესი ქართული კერძებით გაგიმასპინძლებათ.

სასტუმრო სახლი "კოკვა"

სიღნაღში მდებარე საუკეთესო საოჯახო სასტუმრო "კოკვა" სტუმრებს სთავაზობს, კომფორტსა და სითბოს. სასტუმროს აქვს 2 ორადგილიანი ნომერი აბაზანებით და არაჩვეულებრივი ხედით ალაზნის

ველზე. შესაძლებელია სამჯერადი კვებით უზრუნველყოფაც, სტუმრების სურვილის მიხედვით.

თელავი

სასტუმრო "ალაზნის ველი"

თანამედროვე ტიპის "ალაზნის ველი" გთავაზობთ: ერთ, ორ და სამ ადგილიან ლუქსის ტიპის ნომრებს. სასტუმროს ყველა ნომერი კეთილმოწყობილია: ცივი და ცხელი წყლით, კომფორტული

სააბაზანოთი, კონდიციონერებითა და გამათბობელი სისტემებით. თქვენ შეგიძლიათ ისარგებლოთ თითოეულ ოთახში განლაგებული მინი ბარით, საკაბელო ტელევიზიით, ინტერნეტ-სერვისითა და ტელეფონით. სასტუმროს შენობაში განთავსებულია 2 საკონფერენციო დარბაზი 40/50 კაცზე, საუნა და ორი საცურაო აუზი.

სასტუმრო "ლიზი"

"ლიზი" წარმოადგენს შ.პ.ს. "ელგი"-ს საკუთრებას, რომელიც ფლობს - სასტუმროთა ქსელს და რესტორნებს. სასტუმრო "ლიზი"-დან თვალწინ იშლება ალაზნის ველის და კავკასიონის

ულამაზესი ხედები. სასტუმრო "ლიზი"-ში შეგიძლიათ დაჯავშნოთ ერთ, ორ და სამ ადგილიანი ნომრები. სულ სასტუმროში განთავსებულია ოცი ნომერი. თითოეული მათგანი უზრუნველყოფილია: ცივი და ცხელი წყლით, გათბობის სისტემით, კონდიციონერით, ფერადი ტელევიზორითა და საკაბელო ტელევიზიით. სასტუმრო "ლიზი"-ს შენობაში განთავსებულია სასააუზმე 30 კაცზე და დარბაზი 500 კაცზე.

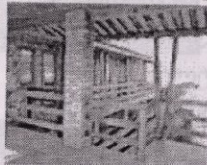
სასტუმრო "ლოპოტა"

კრისტალურად სუფთა
ჰაერი, უმშვენიერესი ტბა, ბუნება.
აბსოლუტური დასვენება
გარანტირებული მაღალი დონის
სერვისით და გემოვნებით მოწყობილი

სასტუმროსა და მარნის ინტერიერით.

"ტყუპების" სასტუმრო სახლი

სასტუმრო განთავსებულია უშუალოდ
მარნის შენობაში, რამოდენიმე ათეული
მოქმედი ქვევრის ზევით. სასტუმროს
ინტერიერი აღჭურვილია ძველი საოჯახო
ნივთებით და ჰარმონიულად ერწყმის

თანამედროვე სტანდარტებს, რათა შეუქმნას დამსვენებელს
ქართული ყოფის, წარსულისა და აწმყოს შერწყმის
წარუშლელი შთაბეჭდილება

გურჯაანი

სასტუმრო "რები" გურჯაანი

სასტუმრო მდებარეობს გურჯაანის
ცენტრში, კახეთის რეგიონი. აქ თქვენ
შეგიძლიათ ისიამოვნოთ კავკასიის
მთების შესანიშნავი ხედებით.

აქვე არის კურორტი ახტალა, რომელიც

სამკურნალო ტალახის აბაზანებით არის ცნობილი.

მომსახურეობა სასტუმროში:

• ცივი და ცხელი წყალი; კონდიციონერი; რესტორანი; ბარი;
ტერასა; შიდა ეზო; საკაბელო ტელევიზია; დაცვა.

5.19. ყაზბეგი

სასტუმრო "სტეფანწმინდა"

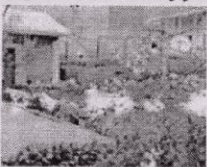
სასტუმრო "სტეფანწმინდა" გათავაზობთ 22 ნომერს: 19 არის სტანდარტული ერთადგილიანი და ორადგილიანი ნომრები, 3 - ლუქსი. სასტუმრო "სტეფანწმინდა" გათავაზობთ 22 ნომერს: 19 არის სტანდარტული ერთადგილიანი და ორადგილიანი ნომრები, 3 - ლუქსი. სასტუმრო "სტეფანწმინდა" გათავაზობთ 22 ნომერს: 19 არის სტანდარტული ერთადგილიანი და ორადგილიანი ნომრები, 3 - ლუქსი.

"ლეღას" საოჯახო სასტუმრო

ლეღას საოჯახო სასტუმრო ყაზბეგში არის პატარა, ლამაზი სასტუმრო სახლი, სადაც მოხიბლული დარჩებით დიასახლისის სტუმართმოყვარეობით. სასტუმროს აქვს 4 ორადგილიანი ნომერი.

"მერაბის" საოჯახო სასტუმრო

მერაბის საოჯახო სასტუმრო ყაზბეგში. ორი სახლი ერთ დიდ ეზოში მუდამ მზადყოფნაშია მინიმუმ 25 სტუმრის მისაღებად.

"მანონის" საოჯახო სასტუმრო

მანონის საოჯახო სასტუმრო ყაზბეგში. თქვენ მოხიბლული დარჩებით მასპინძლის სტუმართმოყვარეობით.

5.20. ნუნისი

სასტუმრო "სამთა პარკი ნუნისი"

სასტუმრო "სამთა ნუნისი" გათავაზობთ 7 კეთილმოწყობლ ნომერს, ინდივიდუალური სველი წერტილებითა და ტელევიზორით.

სასტუმროს პირველ სართულზე განთავსებულია ორი ორადგილიანი

ნომერი – *Regular* და ერთი ორადგილიანი ნომერი – *Regular v.* მეორე სართულზე განთავსებულია ერთი ლუქსი – *suit* და ერთი ორადგილიანი ნომერი *Regular*. მესამე სართულზე მანსარდაში განთავსებულია ორი ნახევრადლუქსის – *J.suit* ტიპის ნომერი.

სასტუმროს "სამთა ნუნისი" -ს ტერიტორიაზე განთავსებულია 4 სტანდარტული, 1 ეკონომიური და 1 სოციალური ფინური ტიპის კოტეჯი.

სტანდარტული კოტეჯი ორსართულიანია, მასში განთავსებულია 4 ოთახი. პირველ სართულზე განლაგებულია ფოიე, 1 სამადგილიანი ნომერი და სველი წერტილები. მეორე სართულზე – 2 ორადგილიანი და 1 ერთადგილიანი ოთახი. ფოიეში დგას საერთო ტელევიზორი.

ეკონომიური კოტეჯი ერთსართულიანია. იგი შეიცავს 2 სამადგილიან და 2 ოთხადგილიან ნომრებს, ასევე ფოიეს, სადაც დგას ტელევიზორი. სველი წერტილები

განთავსებულია აივანზე.

სოციალური კოტეჯი არის ორსართულიანი. პირველ სართულზე განლაგებულია ექიმის ოთახი, საბილიარდო და საწყობი, ხოლო მეორე სართულზე – 2 ორადგილიანი, 3 სამადგილიანი და ერთი ოთხადგილიანი ოთახები. ასევე მეორე სართულის ფოიეში დგას ტელევიზორი. სველი წერტილები განთავსებულია ეზოში.

5.21. თბილისი

სასტუმრო "თბილისი მერიოტი"

სასტუმრო "თბილისი მერიოტი" არის 6 სართულიანი შენობა და მოიცავს 110 ნომერს და 17 ლუქსს. სულ სასტუმროს აქვს 127 სასტუმრო ნომერი, ხედით მთავარ გამზირსა ან შიდა ეზოზე, რომლებიც

აღჭურვილია სეიფით, მინი ბარით, კლიმატის ინდივიდუალური კონტროლითა და ინტერნეტით.

სასტუმრო "ქორთიარდ მერიოტი"

სასტუმრო "ქორთიარდ მერიოტი"-ში 118 ნომერია (116 სტანდარტული ნომერი და 2 ლუქსი), სადაც ყველაფერია თქვენი კომფორტისათვის: მათ შორის ფართო სამუშაო სივრცე, მინი ბარი,თმის საშრობი,

სეიფი და კლიმატის ინდივიდუალური კონტროლი.

სასტუმრო "შერატონ მეტეხი პალასი"

"შერატონ მეტეხი პალასი" გახლავთ ელევანტური, თანამედროვე სასტუმრო ქალაქისა და მთიანი პეიზაჟების ულამაზესი ხედებით. ის არის პირველი ინტერნაციონალური, ხუთვარსკვლავიანი სასტუმრო თბილისში.

სასტუმროს 140 ოთახი მორთულია მრავალფეროვანი თანამედროვე დეკორაციებითა და რბილი ავეჯით. ნომრების უმრავლესობას წინ ემდება ქალაქის უმშვენიერესი ხედები: მთებით გარშემორტყმული მდინარე მტკვარი და ძველი თბილისის ქუჩებს გადამყურე აივნები.

"შერატონ მეტეხი პალასი" გათავაზობთ კომფორტულ ფიტნეს ცენტრს, თანამედროვე სავარჯიშო დარბაზს, ღია, დახურულ და საბავშვო აუზს, ჯაკუზისა და საუნას. ასევე სასტუმროში განთავსებულია აერობიკისა და მასაჟის კაბინეტები.

სასტუმრო "შერატონ მეტეხი პალასი" სტუმრებს სთავაზობს მრავალფეროვან კერძებს შენობაში განთავსებულ რესტორნებში, ბარებსა თუ აუზთან მდებარე ღია კაფეში.

სასტუმრო "ვემისი"

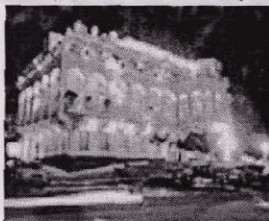
თბილისის ეკოლოგიურად სუფთა და პრესტიჟულ უბანში "საბურთალო". იგი არის 5 სართულიანი და მოიცავს 15 კეთილმოწყობილ ოთახს. სასტუმროში დამონტაჟებულია უსაფრთხოების სისტემა, გარე და შიდა

პერიმეტრი (ნომრების გარდა) კონტროლდება ვიდეოთვალთ. ნომრები დაცულია კოდირებული საკეტით. იდეა-

ლურ გარემოს ქმნის ღია ლიფტი, საიდანაც შეგიძლიათ დატკბეთ თბილისის ხედით.

სასტუმროს პირველ სართულზე მდებარეობს აუზი, ტრენაჟორები, საუნა, ბარ-რესტორანი, პროფესიონალი შეფ-მზარეული მოგიმზადებთ თქვენთვის სასურველ კერძებს. სასტუმროში აგრეთვე არის საგაზაფხულო ბარი, ღია ცის ქვეშ. აქ შეგიძლიათ გამართოთ ბიზნეს-სადილები, შეხვედრები და "კოფე-ბრეიკები"

სასტუმრო "ამბასადორი"

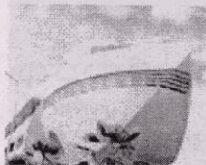

სასტუმრო "ამბასადორში" არის ახალი საკონფერენციო დარბაზი, რომელიც გათვლილია დაახლოებით 100 კაცზე. დარბაზი აღჭურვილია ყველა საჭირო თანამედროვე აუდიო-ვიდეო მოწყობილობით.

VIP შეხვედრებისათვის სასტუმროში გამოყოფილია 30 კაცზე გათვლილი ელევანტურდ მოწყობილი ოთახი. სასტუმროს გამოცდილი მომსახურე პერსონალი სიამოვნებით მოგემსახურებათ და შემოგთავაზებთ თქვენს მიერ არჩეულ კერძებს VIP ოთახში სასადილოდ.

"ამბასადორის" ტერასაზე განთავსებული რესტორანი არს საუკეთესო ადგილი სტუმრებისთვის, რომე ლიც განთავსებულია მე-4 სართულზე. რესტორანში ყოფნისას თქვენ წინ გემლებათ ქალაქის უმშვენიერესი ხედი. რესტორან "ამბასადორის" სამზარეულოში დასაქმებული მზარეულები შემოგთავაზებენ უგემრიელესი ქართული და ინტერნაციონალური კერძების ფართო არჩევანს. აღსანიშნავია, აგრეთვე შენობის ბოლო სართულზე განთავსებული მყუდრო სასადილო ოთახი, რომელიც გათვლილია 10 კაცზე.

სასტუმრო კომპლექსი "კრუიზი"

სასტუმრო კომპლექსი "კრუიზი" მდებარეობს მდინარე მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე თბილისის დასავლეთ მხარეს. შენობის ორიგინალური დიზაინი სტუმრებს უქმნის ზღვაში მოცურავე გემის

შთაბეჭდილებას. სასტუმროში არსებული რესტორნები, საკონფერენციო დარბაზი, სპორტული კლუბი ქმნის სრულ კომფორტს სხვადასხვა მიზნით ჩამოსული სტუმრებისთვის, იქნება ეს არდადეგები თუ საქმიანი ვიზიტი.

სასტუმრო კომპლექსი "ბაზალეთი პალასი"

სასტუმრო "ბაზალეთი პალასი" 2009 წლის დასაწყისში გაიხსნა. სასტუმრო კლასით ოთხვარსკვლავიანია და მიეკუთვნება ბიზნეს-სასტუმროთა კატეგორიას.

მდებარეობს თბილისის ერთ-ერთ ძველ უბანში, ორთაჭალაში. დედაქალაქის ისტორიული ცენტრიდან 2-3 კილომეტრითაა დაშორებული, ხოლო ადმინისტრაციული ცენტრიდან 5-6 კილომეტრით. თბილისის საერთაშორისო აეროპორტამდე სასტუმროდან 20 კილომეტრია, ხოლო ქალაქის რკინიგზის ცენტრალურ სადგურამდე 12 კილომეტრი. სასტუმროსთან მოძრაობს ყველა სახის ავტოტრანსპორტი, მისადგომად მოხერხებულია, სასტუმროს წინ არის დაცული ავტოსადგომი 100-მდე ავტომანქანის პარკინგისთვის.

სასტუმროს აქვს ცენტრალიზებული გათბობა-გაგრილების სისტემა, დახვეწილი გემოვნებით მოწყობილი ინტერიერი, 24 საათიანი მიმღები განყოფილება, კომფორტული ფოიე,

ბარი, რესტორანი, ბიზნეს-ცენტრი, სატრენაჟორო დარბაზი, და სხვა.

სასტუმრო "კოპალა"

'კოპალა' გარშემორტყმულია მრავალი ციხე-გალავნითა და მართმადიდებლური ტაძრით. აქვე ახლოსა მდებარეობს მეჩეთი, სინაგოგა და სხვა მრავალი ისტორიული ძეგლი. ცნობილი თბილისის

გოგირდის აბანოები სასტუმროდან რამოდენიმე წუთის ფეხით სავალ მანძილზეა განლაგებული. სასტუმრო "კოპალას" თითოეული ნომრიდან და ღია ტერასიდან იშლება ძველი თბილისის საუცხოვო პეიზაჟები. მდინარე მტკვარი, რომელსაც სასტუმრო ზედ გადაჰყურებს, ამ მშვენიერ ხედს კიდევ უფრო თვალწარმტაცს ხდის.

თქვენს განკარგულებაშია "კოპალას" რესტორანი და საკონფერენციო დარბაზი.

სასტუმროს რესტორანში შესულებს თავი გასული საუკუნის საქართველოში გეგონებათ, რადგან რესტორანი გაწყობილია ძველი ქართული დიზაინის ელემენტებით და ისმის ტრადიციული ქართული ხალხური სიმღერები. თქვენ შესაძლებლობა გექნებათ გასინჯოთ, ქართველი მეღვინეების მიერ დამზადებული საუკეთესო ღვინოები და დააგემოვნოთ უგემრიელესი ქართული კერძები.

სასტუმრო "პრიმავერა"

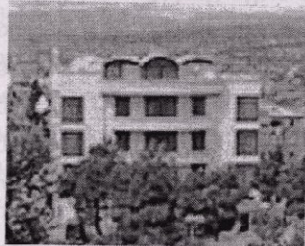
პირველი კლასის სასტუმრო "პრიმავერას" იდეალური ადგილმდებარეობა გააჩნია საქარ თველოს დედაქალაქის სტუმართა დასაბინავე-

ბლად. სასტუმროს შენობა არის 8 სართულიანი და მასში განთავსებულია 26 ნომერი და ლუქსი. კომფორტული ნომრებით, განიერი საწოლებითა და თანამედროვე სააბაზანოებით კეთილმოწყობილი სასტუმრო "პრიმავერა" საქმიან ხალხსა და უბრალო ტურისტებს სთავაზობს ოთხვარსკვლავიანი სასტუმროს კომფორტს მისაღებ ფასებში.

სასტუმრო მდებარეობს ქალაქის ცენტრში და გარემორტყმულია თბილისის შესანიშნავი ხედებით. სასტუმროში ყველას ეძლევა საშუალება დატკბეს დედაქალაქის სილამაზით.

სასტუმრო "პრიმავერა" გთავაზობთ: ბიზნეს ცენტრს, საკონფერენციო დარბაზს 100 კაცზე, ქართულ-იტალიურ რესტორანს, თანამედროვე სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ცენტრს, საბილიარდოს, სპორტულ დარბაზსა და ძალიან კომფორტულ აუზს ჯაკუზითურთ.

სასტუმრო "ბეტსი"

სასტუმრო "ბეტსი" ამყობს შენობის ლამაზი დეკორაციებით და გაფორმებით. იგი გადაჭყურებს თბილისის ცენტრს. სასტუმროდან მთავარი გამზირი - რუსთაველი სულ რამდენიმე ნაბიჯზე მდებარეობს. იგი არის კულტურის, ვაჭრობისა და ლამისცხოვრების ცენტრი. სასტუმრო 7

სართულიანია და აქვს 25 სასტუმრო ოთახი, რომლებიც განლაგებულია ბოლო ოთხ სართულზე, ბოლო სამ სართულზე კი არის: სასადილო ოთახი, საკონფერენციო დარბაზი, ბიზნეს ცენტრი, ფიტნეს ცენტრი და საუნა.

ყველა სასტუმრო ოთახს აქვს უზარმაზარი ფანჯრები ხედით ქალაქზე, საცურაო აუზზე და მთაწმინდის ანძაზე. ოთახების უმრავლესობას აქვს წყნარი და უსაფრთხო აივნები.

6 ლუქსი (2 შენობის თავზე), 18 რეგულარული ოთახი, ერთი "თაფლობისთვის" ლუქსი ჯაკუზით (შენობის თავზე).

სასტუმრო "ვილა მთიები"

"სასტუმრო "ვილა მთიები" მდებარეობს ძველი თბილისის ცენტრალურ ნაწილში. სასტუმროს დიზაინი უნიკალური შერწყმაა ეროვნულისა და ევროპული სტანდარტების. ავტორებმა იზრუნეს შენობის ორიგინალურ გადაწყვე-

ტაზე და მე-19 საუკუნის შნობაში დაამკვიდრეს 21-ე საუკუნის არქიტექტურული დეტალები. ასეთი შერწყმით შესანიშნავი შედეგი მიიღეს. სასტუმროს რესტავრაციაში გამოყენებულია ქვის, ხის და მარმარილოს უნიკალური მასალები.

2 სართული, 4 ერთადგილიანი ნომერი, 4 ორადგილიანი ნომერი, 1 ლუქსი.

საკონფერენციო დარბაზე 20 პერსონაზე.

საკონფერენციო დარბაზი 40 პერსონაზე

24 საათიანი დაცვა

ახალი ჟურნალ-გაზეთები

კონდიციონერი

სასტუმრო "შარდენი"

სასტუმრო "შარდენი" მდებარეობს ისტორიულ და კულტურულ ცენტრში, ძველ თბილისში. სასტუმროდან ფეხით სავალ

მანძილზეა ცნობილი ციხე ნარიყალა, ეკლესიები, ვახტანგ გორგასლის ძეგლი, გოგირდის აბანოები და სხვა ღირსშესანიშნაობები. სასტუმროსთან ახლოს მდებარეობს რუსთაველის გამზირი, ოპერის სახლი, მუზეუმები და რუსთაველის თეატრი.

სასტუმრო "შარდენი" გათავაზობთ 14 კომფორტულ ნომერს და ყველაფრით აღჭურვილ ბიზნეს ცენტრს. ისიამოვნეთ ქართული და ევროპული კერძებით სასტუმროს რესტორანში, რომელიც მდებარეობს სასტუმროს მესამე სართულზე და დატკბით თბილისის მშვენიერი ხედებით.

მვირაფასო სტუმრებო, სასტუმროს კარი ყოველთვის ღიაა თქვენთვის და კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება სასტუმრო "შარდენში".

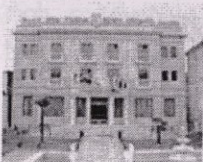
სასტუმრო "მუზა"

სასტუმრო "მუზა" მდებარეობს ეკოლოგიურად სუფთა ადგილას - კუს ტბის გზის დასაწყისში. სასტუმროს ნომრები შეესაბამება ევროპულ სტანდარტებს. სასტუმროში შექმნილია ყველანაირი პირობები,

იმისათვის რომ კარგად დაისვენოთ და აწარმოოთ თქვენი ბიზნესი. სასტუმროში არის მაღალკვალიფიცირებული და სტუმართმომყვარე პერსონალი, მაღალი დონის მომსახურება და კომფორტი.

სასტუმრო "ძველი თბილისი"

სასტუმრო "ძველი თბილისი" მდებარეობს თბილისის ისტორიულ ნაწილში, მდინარე მტკვრის სანაპიროზე, რომელიც გადაჰყურებს ნარიყალას ციხეს და სასტუმროში ყოფნა დაუვიწყარი იქნება

თქვენთვის. სასტუმროში არის ლამაზი ბაღი და ფანტანი, რომელიც რომანტიულ განწყობას შეეძენით. სასტუმროში არის 24 ნომერი და 7 ლუქსი.

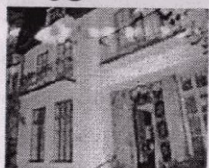
სასტუმროს აქვს რესტორანი, რომელიც 120 კაცზეა გათვლილი და გაგიმასპინძლებიან ქართული კერძებით. დატვირთული დღის შემდეგ ბარში შემოგთავაზებენ კოქტეილების და სხვადასხვა სასმელების ფართო არჩევანს. სასტუმროში არის ყველაფრით აღჭურვილი საკონფერენციო დარბაზები, სადაც თავს იგრძნობთ კომფორტულად. სასტუმრო "მველი თბილისი" არის საუკეთესო ადგილი საქმიანი შეხვედრებისთვის, კონფერენციებისთვის და განსარტვირთად.

სასტუმრო "ვილა რუსთაველი"

ბუტიკის სტილის სასტუმრო "ვილა რუსთაველი" მდებარეობს თბილისის ცენტრში, რუსთაველის გამზირზე. სასტუმრო ახლოს არის ქალაქის ყველა კულტურული, საქმიანი და გასართობი ცენტრიდან.

სასტუმრო "როიალ ენ"

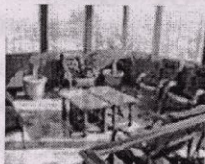
სასტუმრო "როიალ ენ" არის ახლად აშენებული ევროპული სტანდარტების სასტუმრო, საუკეთესო ხარისხის მომსახურებით. სასტუმრო "როიალ ენ" მდებარეობს ქალაქის შუაგულში, ვერის უბანში. "როიალ ენ"

იდეალურია საქმიანი მოგზაურებისთვის, რომლებსაც აქვთ საბანკო და სავაჭრო კავშირები.

სასტუმროს გამოცდილი მზარეული შემოგთავაზებთ ევროპულ და ქართულ ნაციონალურ სამზარეულოს. სტუმრები, რომლებიც დიეტაზე არიან, შეუძლიათ მოითხოვონ მე ნიუ

სურვილისამებრ. თქვენ ასევე შეგიძლიათ გამოიყენოთ ბიზნეს ცენტრის მომსახურება. სასტუმროს აქვს 15 კომფორტული ნომერი.

სასტუმრო "სიმპათია"

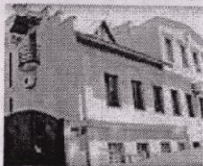

იგი მდებარეობს თბილისის ცენტრში, 30კმ-ის დაშორებით თბილისის საერთაშორისო აეროპორტიდან. უახლოესი დირსშესანიშნაობა არის სპორტის სასახლე, ხოლო თავად სასტუმრო დაახლოებით 10

წუთის სავალ მანძილზეა რუსთაველის გამზირიდან – თბილისის მთავარი ქუჩიდან.

- 9 სართული
- 26 ოთახი
- 1 აპარტამენტი
- 11 ლუქსი
- 14 კლასიკური ოთახი

სასტუმრო "ვიქტორია"

კლასიკური ინტერიერი და მშვიდი სამუშაო გარემო, სასტუმრო "ვიქტორიას" ყველაზე საყვარელ და სასიამოვნო ადგილად ქმნის უცხოელი დიპლომატებისა და ბიზნესმენებისათვის. ექსკლუზიური ავეჯით მორთულ სასტუმროს ოთახებს აქვს უმშვენიერესი აივნები-თბილისის ხედით.

სასტუმროს ოთახებს აქვს უმშვენიერესი აივნები-თბილისის ხედით.

სასტუმრო "GTM"

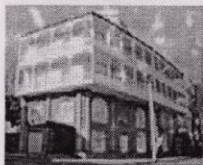

სასტუმროში 25 კომფორტული ნომერია. 12 ერთადგილიანი, 9 ორადგილიანი და 4 ლუქსის ტიპის ნომერი. ყველა ნომერი აღჭურვილია ინტერნეტით, ფერადი

ტელევიზორით, საკაბელო ტელევიზიით, მინი-ბარით, ცენტრალური გათბობით და კონდიციონერით სასტუმრო "ბრიტიშ ჰაუზი"

ბრიტანული სახლი" არის განახლებული სასტუმრო, მდებარეობს თბილისის ცენტრალური ნაწილში. ეს ადგილი ცნობილია როგორც ქალაქის ეკოლოგიურად ყველაზე სუფთა ადგილი, უშუალოდ საელჩოებთან, სამთავრობო ოფისებთან, ბიზნეს და გასართობ ცენტრებთან ახლოს. სასტუმრო დიდი ბრიტანეთის მოქალაქეს: ბატონ ჯონ ეტჩელს ეკუთვნის. სასტუმრო აერთიანებს გემოვნებიან და მყუდრო ატმოსფეროს და მაღალი ევროპული სტანდარტებით მომსახურებას, ორიგინალურ ქართულ სტუმართმომყვარეობასთან ერთად. სასტუმრო "რივერსაიდი"

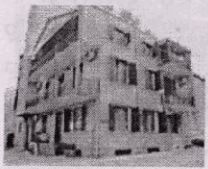
5 სართულიანი სასტუმრო, საუცხოო ხედით მდინარეზე, გრძელი და ფართო აივნებით და თეთრი მრუდხაზიანი გალავნით მდებარეობს ძველ თბილისში. სასტუმროში ღივნები, საგარძღვები და იატაკი ღია წითელი ფერისაა. სარკის გარშემო დაკიდებული ოთხი საათი ამცნობს სტუმრებს სტამბულის, თბილისის, ნიუ-იორკის და მოსკოვის დროს.

წარინჯისფერი ჰოლი ძალიან სუფთა და მყუდროა. თქვენ არ მოგიწევთ ზევით სართულებზე ასასვლელად კიბის არბენა, რადგან კომფორტული ლიფტი თქვენს სამსახურშია.

სასტუმროში 10 ფართო ოთახია. მათ შორის 2-დელუქსი და 2 საბავშვო. ყოველივე გარშემოც ნათელი და ფანტასტიურია. მოფარდაკებული ავეჯი, ფართო საძინებლები, სააბაზანო,

მინი ბარი, ინტერნეტი და ტელევიზორი ოთახში. ამ სასტუმროს მეპატრონეები ნამდვილად უნდა ამაყოფინებდნენ ასეთი კონკურენტუნარიანი და განსაკუთრებული სასტუმროთი, რომელიც დედაქალაქის შუაგულში მდებარეობს.

სასტუმრო "პანორამა"

მდებარეობს თბილისის ცენტრში. სასტუმრო არის მთავარ ქუჩასთან ახლოს, სადაც მდებარეობს: მუზეუმები, მაღალი კლასის რესტორნები, კაფეები, კინოთეატრები, მაღაზიები. სასტუმროდან იშლება ქალაქის მშვენიერი პანორამა.

თქვენ მოგემსახურებათ კვალიფიციური მომსახურე პერსონალი და მზარეული. აქ დაგხვდებათ ქართული სტუმართმოყვარეობა, სითბო და მყუდროება.

სასტუმრო "დიპლომატი"

სასტუმრო "დიპლომატი" მდებარეობს თბილისის ცენტრალურ და ისტორიულ უბანში-სოლოლაკში. სასტუმრო განთავსებულია თავისუფლების მოედანთან ახლოს, სადაც მდებარეობს მთავრობის

სახლი და დედაქალაქის კორიდორი. "დიპლომატი" გახლავთ ახლად აშენებული და საკმაოდ კომფორტული სასტუმრო. ეს სასტუმრო გთავაზობთ საკმაოდ მდიდრულ ნომრებს.

სასტუმრო "ვერე ინი"

სასტუმრო "ვერე ინი" მხოლოდ რამდენიმე წუთის სავალზეა რუსთაველის გამზირიდან და ქალაქის ცენტრალური ნაწილიდან. იგი მდებარეობს ქალაქის

ცენტალური ნაწილისა და პარლამენტის სავალ ნაწილზე, ხელოვნების მუზეუმთან და თეატრთან ახლოს. მდებარეობა ასევე უზრუნველყოფს სატრანსპორტო საშუალებების ადვილ ხელმისაწვდომობას.

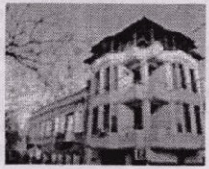
სასტუმრო "ვერე ინი" გთავაზობთ ელევანტურ და გემოვნებით მორთულ ნომრებს: 1-ერთ ადგილიანი, 2-ორ ადგილიანი და 1-საბავშვო.

სასტუმრო "მარი"

სასტუმრო სახლი "მარი" მდებარეობს თბილისის ცენტრალური ნაწილის უძველეს ტერიტორიაზე, რომელსაც აქვს 8 გემოვნებით მორთული ოთახი. კონ დიციონერი, აივანი, აბაჯანა, ტელევიზორი, ტელეფონი, გათბობა, აეროპორტის ტრანსფერი 24 საათიანი მომსახურება, სასადილო, ინტერნეტი, ბუხარი, ტერასა.

სასტუმრო "გრემი"

სასტუმრო გაიხსნა 2000 წელს. პატარა და მყუდრო სასტუმრო "გრემი" მდებარეობს ქალაქის ბიზნეს და კულტურულ ცენტრში. კომფორტული ადგილი, მშვიდი და მყუდრო ატმოსფერო, განუკეთვნილია როგორც ტურისტებისთვის, ისე საქმიანი ხალხისთვის. სასტუმროს პროფესიონალური და მეგობრულიმომსახურე პერსონალი უზადლო მომსახურების გარანტიაა. სასტუმროს რესტორანი მოგაწვდით როგორც ევროპულ, ისე ქართულ სამზარეულოს. ჩვენ ძალიან მოხარული ვიქნებით, თუკი თქვენ თავს კომფორტულად და სასიამოვნოდ იგრძნობთ და ვიმედოვნებთ, რომ ჩვენი სასტუმრო თქვენი მეორე სახლი გახდება თბილისში.

სასტუმრო "მყუდრო"

პატარა და მყუდრო სასტუმრო "მყუდრო" მდებარეობს თბილისში, ეკოლოგიურად ერთ-ერთ ყველაზე უფრო სუფთა უბანში. სასტუმროში შექმნილი კომფორტული, მყუდრო და წყნარი ატმოსფერო

საუკეთესოა საქმიანი ადამიანებისა და მოგზაურთათვის. სასტუმროს პროფესიონალებით დაკომპლექტებული და მეგობრული მომსახურე პერსონალი იძლევა საუკეთესო დასვენებისა და სერვისის გარანტიას.

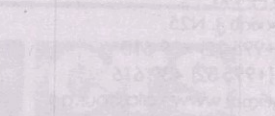
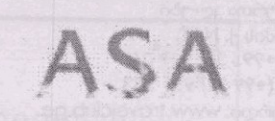

სასტუმრო "მყუდროს" სამზარეულოში გაგიმასპინძლებიან როგორც ქართული, ასევე ევროპული კერძებით. სასტუმროს მასპინძელი ბედნიერი დარჩება, თუ თქვენ თავს იგრძნობთ კომფორტულად, მშვიდად და იმედოვნებს, რომ სასტუმრო გახდება თქვენი მეორე სახლი. სასტუმროს გარშემო არის ლამაზად გამწვანებული ბაღი და დიდი ტერასა, საიდანაც სტუმრებს შეუძლიათ დატკბნენ ქალაქის ულამაზესი ხედით. სასტუმროში არის 11 სტანდარტული და 1 ლუქს ნომერი.

5.22. ტურისტული სააგენტოები

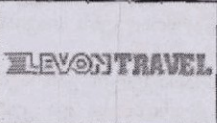

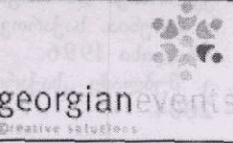
ინტერკონტინენტალი
თაქთაქიშვილის ქ. N3 ბ. 1
ტელ: (+995 32) 294 343, 794 343
ფაქსი: (+995 32) 223 310
ვებ- გვერდი: www.intercontinental.ge

სააგენტო
სააგენტო

კავკასუს ტრეველი ლესელიძის ქ. N44/II ტელ: (+995 32) 987 400, 931 175 ფაქსი: (+995 32) 987 399 ვებ-გვერდი: www.caucasustravel.com	
ფრეშ ტრეველი კოსტავას ქ. N63 ტელ: (+995 32) 251 110, 333 844 ფაქსი: (+995 32) 335 840 ვებ-გვერდი: www.fresh-travel.ge	
გარისი რუსთაველის გამზ. N18 ტელ: (+995 32) 935 197, (+995 99) 544 879 ფაქსი: (+995 32) 935 197 ვებ-გვერდი: www.garisi.com	
შალი მარჯანიშვილის ქ. N5 ურსნაძის ქ. N7 ტელ: (+995 32) 969 164, 26 78 88 ფაქსი: (+995 32) 969 195 ვებ-გვერდი: www.shali.ge	
ალიონი ტური ი. აბაშიძის ქ. N3 ტელ: (+995 32) 220 181 ფაქსი: (+995 32) 913 837 ვებ-გვერდი: www.alionitour.ge	
ასა ჭავჭავაძის გამზ. N50 ტელ: (+995 32) 224 354 ფაქსი: (+995 32) 220 791 ვებ-გვერდი: www.asa.ge	
ბერიკა ჭავჭავაძის გამზ. N50 ტელ: (+995 32) 222 941 ფაქსი: (+995 32) 222 941 ვებ-გვერდი: www.berika.ge	

გლობალ ტრეველი ყაზბეგის ქ. N13 ტელ: (+995 32) 231 833 ფაქსი: (+995 32) 204 411 ვებ-გვერდი: www.globaltravel.ge	
ენ ტური ი. ჭავჭავაძის გამზ. N50 ტელ: (+995 32) 253 363 ფაქსი: (+995 32) 253 339 ვებ-გვერდი: www.ntour.ge	
ვია ტრეველი აბაშიძის ქ. N24 ტელ: (+995 32) 912 080 ფაქსი: (+995 32) 942 244 ვებ-გვერდი: www.viatravel.ge	
ინტერტური თამარ მეფის გამზ. N 7 ტელ: (+995 32) 33 99 66 ფაქსი: (+995 32) 942 880 ვებ-გვერდი: www.intertour.ge	
კალასი ტური ლესელიძის ქ. N25 ტელ: (+995 32) 439 613 ფაქსი: (+995 32) 439 616 ვებ-გვერდი: www.kalasiour.ge	
მოგზაურთა კლუბი ლეონიძის ქ. N4 ტელ: (+995 32) 921 060 ფაქსი: (+99 32) 921 383 ვებ-გვერდი: www.travelclub.ge	
ფაშენ ტრეველი ბაზალეთის ქ. N4 ტელ: (+995 32) 452 686 ფაქსი: (+995 32) 220 294 ვებ-გვერდი: www.fashiontravel.ge	

ელიტ ტური პუშკინის ქ. N7 ტელ: (+995 32) 107 107 ვებ- გვერდი: www.elitetour.ge	Stop Dreaming it's time to travel! Elite Tour
ამერიკან ექსპრესის სამოგზაურო სერვისი ვიაიპი - ბითისი თბილისი , ხიდის ქ. 1, უზნაძის ქ. 17 , ტელ: 33 39 99, (99) 33 39 99, ფაქსი: 94 17 06 http://www.amexgeorgia.com/	
ლეონ ტრეველი თბილისი , ი. ჭავჭავაძის გამზ. 20 , ტელ: 25 00 10, 25 00 60, ფაქსი: 23 23 99 http://www.levontravel.com/	
პროფკურორტი თბილისი , ვაჟა-ფშაველას შეს. 43/1 , ტელ: 32 34 73, 32 34 75, ფაქსი: 32 35 47 დასვენება და მოგზაურობა საქართველოში http://www.profkurort.ge/	
სი-თი-ეს - კარლსონ ვაგონლიტ ტრეველის წარმომადგენელი საქართველოში თბილისი , კოტე აფხაზის ქ. 44/11 , ტელ: 99 93 33, ფაქსი: 99 80 09 http://www.carlsonwagonlit.com/	
ჯორჯიან ივენტს თბილისი , ი. ნიკოლაძის ქ. 8 , ტელ: 99 90 00, ფაქსი: 23 12 04 შეხვედრების, გამოფენების, კონფერენციების, სემინარების, სიმპოზიუმების, კორპორაციული დღესასწაულების, ბანკეტების, იუბილეების, ქორწილების, დაბადების დღეების, კონცერტების, ფესტივალების და ა.შ. ორგანიზება და მომსახურება http://www.events.ge/	georgian events creative solutions
აკა გროუპ ტრეველი თბილისი , ორბელიანის ქ. 38 , ტელ: 77 09 94, (99) 97 99 05 http://www.akagrouptavel.ge/	

08/169

ლიტერატურა:

1. დასასვენებელი სახლები: www.lemil.net.
www.dand.svenot.ge.holmes.ge.
2. სამკურნალო-პროფილაქტიკური კურორტები: www.mkurnali.ge
www.welcome.ge
3. სასტუმროები: http://concordtravel.ge/portal/alias-concordtravel/lang_ka_GE/tabid-2374/default.aspx.
4. ტურისტული სააგენტოები: ინფორმაციის წყაროს წარმოადგენს თავიანთი ვებ-გვერდები. მითითებულია ტექსტში.
5. საქართველო კანობები:
„ტურიზმისა და კურორტების შესახებ“
6. О. Китова „Управление эффеКтивностью маркетинга“, „Маркетинг“ №2(99)6 2008 г. Москва. ГУУ.
7. Б. Кобтнюк „Инвестиции“ Санкт-Петербург, 2003.
8. „რეგიონული ეკონომიკა“ ე. ხარაიშვილის რედაქციით, თსუ, 2003.
9. А. Кусков, В. Голубьева, Т. Одинцова „Рекреационная география“ Москва, 2005.
10. ნ. ღვედაშვილი. სასტუმრო და ტურისტული მეურნეობის ეკონომიკა და ორგანიზაცია“, თსუ. 2004.
11. ი. გაბუნია. საქართველოს რეკრეაციული მეურნეობა, თბილისი 1996.
12. ვ. შუბლაძე „საქართველო და ტურიზმი“ თბილისი. 2004.

K 285.154
3

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY